

GROSUPELJSKI ODMEVI

GLASILO OBČINE GROSUPLJE | LETNIK XXXIX | 11 - 2013

**Bregova Grosupeljščice
povezuje brv ljubezni
str. 6**

PASJI RAJ

Trgovina za male živali

www.hranazapse.si

Telefon: 041 600 905

Naročila sprejemamo tudi preko telefona.
Dostava hrane in opreme na dom.
 Pri nakupu nad 40€ dostava brezplačna.

Sokolska ulica 6
 1295 Ivančna Gorica **Nova lokacija v centru
 IVANČNE GORICE**

Delovni čas:

- ponedeljek - petek: 09.00 - 19.00
- sobota: 08.00 - 12.00

AKCIJA

Hrana za pse
Bosch Adult
 s perutnino in piro
15kg

samo **29,00€.**

Pooblaščen servis za:

B&O
 BANG & OLUFSEN
TELEFUNKEN
HITACHI
YAMAHA
 harman/kardon

GABER
 servis

Peter Kastelic s.p.

telefon: 059 190 524
 gsm: 041 774 274

e-mail:
servis.gaber@masicom.net

Prodajamo vso
 tehniko znamke

SONY

**SERVISIRAMO VSO
 AVDIO - VIDEO IN FOTO
 TEHNIKO**

TRGOVINA Sbay NTS

MONTAŽA - SERVIS - INŽENIRING

Adamičeva cesta 2, 1290 Grsuplje

toplotne
 črpalke

snežne
 freze

multi
 kultivatorji

cepilniki
 drv

izkoristite
 otvoritveni popust do

-30%

- STROJI IN NAPRAVE ZA DOM IN VRT
- GOZDARSKA TEHNIKA
- ELEKTRO IN STROJNE INŠTALACIJE
- MONTAŽA TER SERVIS KLIMATSKIH NAPRAV,
 TOPLOTNIH ČRPALK...
- KNAUF SISTEMI
- ADAPTACIJE
 in še mnogo več...

www.sbay.si 031 311 112 info@sbay.si

TRGOVINA za male živali in SALON za nego psov
 Adamičeva cesta 2, Grosuplje Tel: 01/78-888-90 040/831-553
 mail: info@dogmania.si www.dogmania.si

Zaščitne prevleke za avto:

- zaščita pred blatom,
 umazanijo in dlakami
- različne velikosti in
 modeli prevlek
- že od **13,50€ naprej**

PISANA KORENINA ZA VŠAKO PRILOŽNOST

Prepletli smo barve in okuse!

Ajdovo, koruzno in pšenično testo smo pripravili po dolgotrajnih postopkih, **z dodatkom naravnega kislega testa in brez aditivov**, zato je sredica mehka in sočna ter ohrani svežino tudi več dni.

Poda se tako k slanim kot sladkim jedem.
Iz Pekarne Grosuplje samo v trgovinah Mercator.

 Mercator

**Pekarna
Grosuplje**

Najboljša bančna ponudba v mestu

Zlati kredit

Ugoden **STANOVANJSKI
KREDIT** z odlično
obrestno mero.

- ročnost do **180 mesecev**
- **polovični** stroški odobritve

Srebrni paket

Samo za upokojeence!

Plačilo vseh položnic
BREZ PROVIZIJE.

2,45 EUR
na mesec

Obiščite nas in svetovali vam bomo, kako do ugodnejših in prijaznejših bančnih storitev.

Poslovna enota **GROSUPLJE**, Kolodvorska 3, T: 01 32 05 510

Kazalo

Nagovor župana / 5

Iz občinske hiše / 6

Politika / 10

Gospodarstvo / 13

Turizem / 15

Ekologija / 16

Socialno varstvo in zdravje / 18

Izobraževanje / 20

Šport / 21

Kultura / 22

Društva / 39

Spomini in zahvale / 46

Obvestila / 47

Razvedrilo / 49

Napovednik dogodkov / 52

Uvodnik

Spoštovana bralka, spoštovani bralec Grosupeljskih odmevov,

spet smo skupaj. Lepo te pozdravljam in želim, da se imaš kljub dolgim nočem in pomanjkanju sončne svetlobe in njegove energije, kar se da lepo. Kako se počutimo, je seveda odvisno od okoliščin, vremena, družbe in ostalih dejavnikov, vendar pa je največji del v nas samih, saj mora na koncu vsako, še tako majhno odločitev, sprejeti vsak sam. Sami se odločamo, v kakšno družbo hodimo, kakšnih aktivnosti se udeležujemo, s kom živimo, kaj so naše prioritete.

November je mesec, ko se spomnimo vseh naših dragih, ki jih žal v fizični obliki ni več med nami, čeprav sem prepričan, da je spomin nanje prisoten skozi vse leto, še posebej, če so nas zapustili pred kratkim. Težko se namreč sprijaznimo, da od določenega trenutka oseba ne obstaja več, zato večina verjame, da mora obstajati še neka druga dimenzija, nekaj, česar še nismo raziskali, nekateri verjamejo v reinkarnacijo, drugi v življenje po smrti, zelo redki so po mojem tisti, ki ne verjamejo v nič, saj potem ni pravega smisla.

Jesen je čas, ko se s polno paro začnejo aktivnosti v vseh mogočih društvih, teh imamo v občini okoli dvesto. Člani športnih društev se udeležujejo napornih treningov in tekmovanj, ravno tako se usposabljujejo in udeležujejo tekmovanj gasilci, kulturniki so aktivni na vajah, nekateri pa so se nam že predstavili s plesi in petjem. Aktivni so tudi naši upokojenci, ki se udeležujejo raznih izletov, še posebej aktivni se izobražujejo na Univerzi za tretje življenjsko obdobje, svoje dosežke pa tudi večkrat predstavijo javnosti.

Nekaj prostora smo namenili tudi etnologiji, saj je prav, da naše zanamce seznanimo, kako smo ali so naši predniki živeli petdeset, sto in več let pred nami. Napredek v današnjih časih je tako hiter, da komaj dojamemo, da pred dvajsetimi leti praktično še ni bilo mobilne telefonije. In kaj imamo danes? Že otroci, ki komaj shodijo, se igrajo s tabličnimi računalniki, rokujejo s televizorji in video rekorderji in ostalo tehniko, o kateri desetletja nazaj še sanjali nismo.

Z veliko naglico se nam bliža veseli december in z njim prednovoletna praznovanja v službi pa v društvih, kjer sodelujemo, verjetno tudi s prijatelji, nenazadnje pa se spodobi obiskati tudi praznično okrašeno Ljubljano, saj imamo vendar mestni avtobus, ki nas bo varno pripeljal nazaj, če si bomo privoščili kakega kuhančka.

Informacije o dogajanju na področju naše občine si lahko ogledate tudi na spletni strani www.grosuplje.si, kjer si lahko Odmeve ogledate v elektronski obliki, tu so poleg ostalega dostopni tudi video posnetki vseh občinskih sej od novembra 2011 dalje. Pišite nam in seznanjajte naše bralce o pomembnejših aktivnostih na vseh področjih, kjer so udeleženi naši občani, pišete lahko tudi na naslov info@grosuplje.si in jih bodo poizkušali ažurno objaviti na omenjeni spletni strani.

Odgovorni urednik
Brane Petrovič

NAVODILA

Članki naj bodo napisani in posredovani v elektronski obliki v programu Word, izjemoma jih lahko posredujete v rokopisu. Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tiskanih vrstic (cca. 2500 znakov). Vsa besedila morajo biti podpisana s polnim imenom in priimkom. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedilo, ampak naj bodo posredovane samostojno. K fotografijam je zaželeno, da posredujete tudi besedilo (podnapis) in obvezno avtorja fotografije. Uredništvo si pridržuje pravico, da članke ustrezno skrajša in v primeru, če v skladu s programsko zasnovno časopisa ne sodijo v nobeno od rubrik, ne objavi. V uredništvu nismo zavezani, da se z vsemi prispevki tudi strinjamo.

DIMENZIJE IN DODATNA NAVODILA ZA PRIPRAVO OGLASOV: celostranski pokončni 185 x 260 mm, 1/2 ležeči 185 x 127,5 mm, 1/4 pokončni 90 x 127,5 mm, 1/8 ležeči 90 x 61 mm. Vsi oglasi so barvni. Format datoteke naj bo *.PDF ali *.JPG.

GROSUPELJSKI ODMEVI – GLASILO PREBIVALCEV OBČINE GROSUPLJE

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje • Odgovorni urednik: Brane Petrovič • Uredniški odbor: Tamara Barič, Marjan Trobec, Gregor Steklačič, Janez Pintar, Marija Samec, Matjaž Trontelj • Naslov uredništva: Občina Grosuplje, 1290 Grosuplje, Taborska 2 (hišna centrala 788 87 50) • Elektronski naslov: odmevi@grosuplje.si • Lektoriranje: Marija Samec (oglasni in razpisni niso lektorirani) • Oblikovanje in tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Kolodvorska 2, 1290 Grosuplje

Vabljeni k soustvarjanju občinskega glasila.

Vaše prispevke pričakujemo **do 5. decembra** na e – naslov: odmevi@grosuplje.si

Nagovor župana

Spoštovani!

Državna politika je v tem času kar nekako zaobšla lokalno raven. Sprejemanje državnega proračuna in novega nepremičninskega davka bo zagotovo vplivalo tudi na poslovanje in delovanje občin. Za začetek čutimo krčenje državnih proračunskih sredstev v naši občini na področju državnih cest, ki potekajo skozi našo občino. Na sestanku z direktorjem državne Direkcije za ceste nismo dobili najbolj spodbudnih novic. Zaradi zmanjšanja proračunskih postavk v državnem proračunu se je moralo za letos načrtovano krožišče v bližini trgovine Tuš v Grosupljem, kjer se stikajo Cesta na Krko, Partizanska in Župančičeva cesta, premakniti v naslednje obdobje, enako tudi obnova naše osrednje prometnice skozi mesto, Adamičeve ceste. So pa na Direkciji obljubili, da bodo zamenjali poškodovane naletne elemente v krožiščih. Že v kratkem bodo tudi poskrbeli za izboljšanje vidnosti in dodatno označitev in osvetlitev prehoda za pešce pri osnovni šoli na Adamičevi cesti.

V preteklem mesecu smo svojemu namenu predali leseno brv, ki povezuje oba bregova Grosupeljščice pri avtobusnem postajališču pri Domu obrtnikov. Brv omogoča lažji dostop prebivalcem bližnjih stanovanjskih blokov, s čimer bo avtobus 3G še bližje temu delu mesta. Na ograji brvi, ki je ponoči prav lepo osvetljena, sem opazil obešene prve ključavnice. Razložili so mi, da si zaljubljeni s tem, ko zaklenejo ključavnico na ograjo, ključ pa odvržejo v vodo, obljubijo večno zvestobo. Želim si, da bi na brvi bilo v prihodnje pripetih čimveč ključavnic, da bo brv lahko opravičila svoje ime kot brv ljubezni. Postavitev brvi pa je tudi prvi korak k uresničevanju projekta »Vodna pot«, ki ima dva osnovna cilja: celovito protipoplavno ureditev Grosupljega ter ureditev obeh bregov skozi središče mesta v prijetno sprehajalno in rekreativno območje.

Svojemu namenu smo konec oktobra predali novo izgrajeno kanalizacijsko omrežje v Paradišču in Podgorici. Ker so bile zaradi gradnje žrtvovane tudi obstoječe ceste, je bilo, poleg kanalizacije, obnovljenih z novo asfaltno prevleko tudi kar nekaj metrov javnih poti. Z urejeno komunalno infrastrukturo se na ta način izboljšuje standard naselij v naši občini. Tudi tu so bila finančna sredstva delno krita iz evropskih sredstev, vendar iz drugega evropskega programa. Ker imamo v naši občini še kar nekaj naselij, ki jih državni operativni program ni vključil v upravičenost za evropska kohezijska sredstva, ima naše Javno komunalno podjetje že nalogo, da izdela občinski operativni program odvajanja in čiščenja odpadnih vod za preostala naselja naše občine. Naša želja je pripraviti čimveč dokumentacije, s katero bomo pripravljene čakali kakršenkoli razpis za dodatna sredstva.

Smo pa dobili v tem času čisto pravo Pesem Grosupljemu. Na veseloigri Pri nas je lepo so jo prvič zapeli Ljudski pevci Kulturnega društva Polica in me prav prijetno presenetili in me spomnili, da niso pozabili, da sem na enem izmed srečanj na Polici, ko sem prisluhnil dvema njihovima pesmima o Polici in o njihovi čisti vodi Bistrini, pogrešal kakšno pesem o Grosupljem. Res hvala za prijetno presenečenje. Morda pa se bo še kdo opogumil in bo nastala še kakšna pesem o naši lepi občini Grosuplje, njenih ljudeh in krajih!

Dr. Peter Verlič,
župan občine Grosuplje

Bregova Grosupeljščice povezuje brv ljubezni

V petek, 25. oktobra 2013, je izvajalec del podjetje Hoja v centru Grosupljega čez potok Grosupeljščica z avtodvigalom namestil leseno brv. Vendar pa tokrat ne gre za navadno brv, prostor, ki smo ga »iztrgali« potoku, bo od sedaj naprej pisal zgodbe o srečevanju in povezovanju.

Montaža lesene brvi je privabila številne mimoidoče, ki so nad vidnim izrazili navdušenje, z zanimanjem pa so postopek namestitve nove brvi spremljali tudi naši najmlajši iz bližnjega vrtca Rožle. Montažo lesene brvi sta med drugim spremljala tudi direktor občinske uprave Dušan Hočevar in predsednik Krajevne skupnosti Grosuplje Marjan Jakopin, ki sta na brv ljubezni že pripela vsak svojo ključavnico in tako svojo ljubezen »zaklenila« za večno.

Sicer pa se, kot je pojasnil direktor občinske uprave Dušan Hočevar, z namestitvijo brvi čez Grosupeljščico zaključuje projekt 3G. Spomnimo se, da je nova linija Ljubljanskega potniškega prometa 3G začela obratovati konec avgusta 2011. Integrirana potniška linija 3G je potnikom iz Grosupljega prinesla številne prednosti in jim omogočila, da se v Ljubljano zapeljejo s kartico Urbano. Poleg cenejše vožnje so bile prednosti uvedbe nove linije 3G pogostost in večja dostopnost do avtobusov, pomembna novost je bila tudi krožna linija po Grosupljem, ki je pripomogla k večji dostopnosti do avtobusnih postajališč tudi v samem mestu Grosuplje. Trasa linije 3G po Grosupljem je tako vse leto dodatno obratovala po Ljubljanski cesti, mimo Osnovne šole Brinje Grosuplje in do krožišča Logo. V krožišču Logo so se avtobusi s krožno vožnjo vrnili na Ljubljansko cesto.

Da bi omogočili tudi vzhodnemu delu Grosupljega boljši dostop v mrežo linij LPP, se od septembra 2012 avtobusna trasa od krožišča

Po brvi od stanovanjskih objektov ob Grosupeljščici do avtobusnega postajališča pri Domu obrtnikov Grosuplje.

Logo nadaljuje po cesti Ob Grosupeljščici, nato priključi na Adamičovo cesto in po starem nadaljuje po Cesti na Krko. Na cesti Ob Grosupeljščici so uredili dve novi avtobusni postajališči, in sicer pri Domu starejših občanov Grosuplje in pri Domu obrtnikov Grosuplje. Da se prebivalcem v stanovanjskih objektih ob potoku Grosupeljščica omogoči hitrejši in enostavnejši dostop do avtobusnega postajališča pri Domu obrtnikov Grosuplje, sta Občina Grosuplje in Krajevna skupnost Grosuplje čez potok namestili premostitveni objekt – brv ljubezni.

Jana Roštan

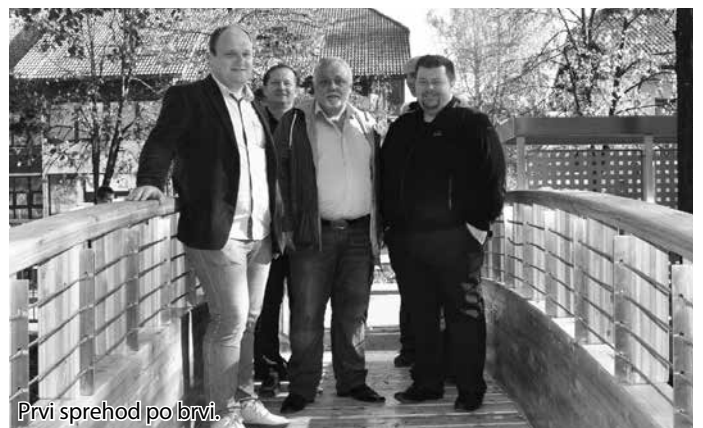
Podjetje Hoja je namestilo leseno brv z avtodvigalom.

Direktor občinske uprave Dušan Hočevar je s ključavnico svojo ljubezen »zaklenil« za večno.

Montaža lesene brvi v teku.

Prvi sprehod po brvi.

Otvoritev izgradnje kanalizacijskega sistema v Paradišču

V sredo, 23. oktobra 2013, so vaščani Paradišča ob izgradnji kanalizacijskega sistema za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda in delni izvedbi asfaltne prevleke na posameznih odsekih vaških poti pripravili manjšo slovesnost in se poveselili. Slovesnemu dogodku so prisostvovali župan dr. Peter Verlič, direktor občinske uprave Dušan Hočevar, več občinskih svetnikov, predsednik Krajevne skupnosti Šmarje – Sapa Janez Tomažin in direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje Tomaž Rigler.

Vse zbrane je lepo pozdravil občinski svetnik in tudi vaščan Paradišča Pavle Štrubelj in se v imenu vseh vaščanov Občini Grosuplje in Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje zahvalil za strokovno in uspešno izvedeno delo. Izgradnja kanalizacijskega sistema je velika pridobitev v vasi, gre namreč za pomemben del urejenosti neke vasi, ki daje možnost za nadaljnji razvoj, je povedal občinski svetnik Pavle Štrubelj, in podal nekaj predlogov za nadaljnjo ureditev vasi, pri čemer je izpostavil ureditev podvoza za Paradišče.

Zbrane je lepo pozdravil tudi župan dr. Peter Verlič in se ob tem vaščankam in vaščanom zahvalil za potrpežljivost v času izvajanja del. Povedal je, da je Občina Grosuplje del sredstev za ureditev kanalizacije pridobila iz evropskih kohezijskih sredstev, dela pa je po ugodni ceni izvedlo Javno komunalno podjetje Grosuplje, s podizvajalcem Komunalne gradnje Grosuplje. Župan je ob tem omenil tudi večje aktualne projekte v Šmarju – Sapu. Kot je dejal, nadgradnja šole lepo napreduje, kmalu pa bo objavljen tudi že razpis za ureditev centra Šmarja – Sapa.

Direktor občinske uprave Dušan Hočevar je ob tej priložnosti vaščankam in vaščanom zaupal povsem svežo informacijo iz podjetja Dars. Že naslednji dan naj bi namreč pričeli s sanacijo podvoza za Paradišče, podvoz pa naj bi bil saniran do 13. novembra letos.

Sledil je osrednji dogodek, prerez traku, ki ga je z županom dr. Petrom Verličem prerezala najstarejša vaščanka Paradišča, gospa Marija Mehle, Lukeževa mama.

Slovesnosti je nato sledilo še prijetno druženje.

Dela je delno financirala Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Izvajala pa so se v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2014, razvojne prioritete: »Razvoj regij«; prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi«.

Jana Roštan

Foto: Brane Petrovič

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

OBČINA
GROSUPLJE

Učenci Osnovne šole Brinje Grosuplje obiskali občinsko upravo

Učenci 7. razreda Osnovne šole Brinje Grosuplje so v četrtek, 17. oktobra 2013, v okviru predmeta domovinska in državljanska kultura in etika obiskali občinsko upravo. Pri predmetu dobijo učenci med drugim temeljna znanja o človekovih pravicah, mednarodnih organizacijah, Evropski uniji in politični ureditvi države Slovenije, pri tem se seznanijo tudi s pojmom lokalne samouprave.

Župan dr. Peter Verlič je učencem na kratko predstavil občino Grosuplje, jih seznanil z delom občinskega sveta, podrobneje pa jim je predstavil tudi delo občinske uprave.

Župan je učencem povedal, da ima občina Grosuplje skoraj 20.000 prebivalcev, kar jo po številu prebivalstva uvršča med večje občine v Sloveniji. V Sloveniji imamo sicer 212 občin, najmanj prebivalcev je v občini Hodoš, ki ima nekaj manj kot 400 prebivalcev, največ prebivalcev, blizu 300.000, ima Mestna občina Ljubljana.

Župana se voli na lokalnih volitvah, in sicer vsaka 4 leta. Ko bodo dopolnili 18 let, bodo imeli tudi oni volilno pravico, svoj glas pa bodo dali tistemu kandidatu, ki jim bo glede na svoje obljube, kaj bo za občino dobrega naredil, najbolj všeč, je še povedal učencem župan dr. Peter

Verlič. Poleg župana se na lokalnih volitvah izvoli tudi občinski svet, tega v naši občini sestavlja 25 občinskih svetnikov.

Učenci so se nato z županom sprehodili po občinski upravi, kjer so jih v vsakem nadstropju sprejeli vodje posameznega urada in jih seznanili z delom uradov: za komunalno infrastrukturo, za prostor, za finance, za gospodarstvo in družbene dejavnosti ter za splošne zadeve. Največ zanimanja so vzbudili načrtovani projekti, kot so ureditev centra Grosupljega, ureditev športnega parka, pa tudi prizidek k zdravstvenemu domu. Navdušeni so bili tudi nad načrtovano novo šolo na Polici, kljub temu da so šolski dnevi, ko so tudi nekateri izmed njih obiskovali šolo na Polici, že za njimi.

Učenci so ob koncu obiska županu zastavili tudi nekaj vprašanj: prvo se je glasilo, ali bi župan lahko ukinitel pouk ob petkih, na plano pa je prišlo nekaj zanimivih predlogov, kaj bi še lahko imeli v naši občini. Učencem idej kar ni zmanjkalo, v Grosupljem bi si želeli paintball igrišče, bowling stezo, zabavišni park in McDonald's, mogoče tudi kino in bazen.

Jana Roštan

Modernizacija ceste v Vinu

V delu naselja Vino je bilo v zadnjih letih zgrajenih več novih stanovanjskih objektov, cesta ob stanovanjskih objektih pa je bila vse do nedavnega v slabi makadamski izvedbi.

Dela za dokončno ureditev odseka ceste v dolžini cca. 150 m so obsegala izvedbo zemeljskih, gradbenih in asfalterških del, uredile so se tudi meteorne vode.

Skupna vrednost del je znašala cca. 23.000 EUR z DDV-jem. Sredstva v višini cca. 11.000 EUR je prispevala Krajevna skupnost Št. Jurij, sredstva v višini cca. 4.000 EUR stanovalci iz omenjenega dela naselja, preostalo razliko pa je prispevala občina.

Jana Roštan

Urejanje nivojskih prehodov v občini Grosuplje

Občina Grosuplje in Ministrstvo za infrastrukturo in prostor sta 18. 1. 2011 sklenili Sporazum o medsebojnih obveznostih pri ureditvi in uklinjanju nivojskih prehodov ter gradnji nadomestnih povezav na železniški progi Grosuplje-Kočevje na območju občine Grosuplje, in sicer za področje izven javne železniške infrastrukture oziroma 3 m od osi zunanjega tira.

Gre za ureditev štirih nivojskih prehodov: na Spodnji Slivnici, v Čušperku, na gozdni cesti med Velikim Mlačevem in Veliko Račno (Cegovnica) ter v Grosupljem, na cesti Toneta Kralja, v križišču z lokalno cesto na Spodnjo Slivnico.

V sklopu urejanja prehoda v Grosupljem se bo asfaltirano križišče Ceste Toneta Kralja in lokalne ceste na Spodnjo Slivnico razširilo in višinsko prilagodilo. Na lokalni cesti Grosuplje-Spodnja Slivnica se bo uredila semaforizacija za potrebe prečkanja železniške proge, uredil pa se bo tudi krak Ceste Toneta Kralja, od nivojskega prehoda do Taborске ceste.

Na podlagi sklenjenega sporazuma Ministrstvo za infrastrukturo in prostor sofinancira urejanje nivojskih prehodov do 50 % vrednosti (projektno dokumentacijo, nadzor in gradnjo), medtem ko samo zavarovanje prehoda z zapornicami financira ministrstvo v celoti.

Jana Roštan

Vrtanje raziskovalne vrtine pitne vode v Medvedici

V Medvedici se je v začetku meseca oktobra izvedla raziskovalna vrtina za pitno vodo globine 150 m. Vrtanje je potekalo po pričakovanjih. Po izsledkih črpalnega poskusa in hidrogeološkega poročila je izdatnost vrtine med 5 in 6 l/s. Odvzet je bil tudi prvi vzorec za preskus kakovosti zajete vode, ki je pokazal skladnost s pravilnikom o pitni vodi. V obdobju enoletnega spremljanja kakovosti vode bodo odvzeli še najmanj tri vzorce za mikrobiološko in fizikalno – kemijsko analizo. V primeru ustreznih rezultatov se bo nov vodni vir priključil na obratujoča vodovoda Sevnik in Podtabor, kjer bo služil kot nadomestilo ob motni vodi obstoječih zajetij.

Vrtanje raziskovalne vrtine je izvajalo podjetje Verbovšek iz Ljubljane, hidrogeološki nadzor in črpalni poskus izvaja podjetje Hydroconsulting iz Ljubljane, vzorčenje vode pa Zavod za zdravstveno varstvo iz Ljubljane.

Projekt financira Občina Grosuplje iz sredstev najemnin, koordinacijo del in potrebne priprave zemljišča pa izvaja JKP Grosuplje.

Vrednost del pri izvedbi raziskovalne vrtine znaša 45.000,00 €. Po pretečenem enoletnem vzorčenju vode bo potrebno pridobiti vsa ustrezna dovoljenja, projektno dokumentacijo in zgraditi črpalno in povezovalno infrastrukturo.

S tem se bo zagotovila stalna skladnost vode za namen oskrbe prebivalstva južnega dela območja občine Grosuplje.

Tomaž Rigler, Javno komunalno podjetje Grosuplje

Članice Ženskega odbora SDS Grosuplje smo se s prižigom svečke poklonile žrtvam medvojnih in povojnih pobojev

Prvi november je dan spomina na mrtve, na osebe, ki jih ni več med nami, vendar ostajajo v našem spominu in jih imamo še vedno radi. Na ta dan obiskujemo njihove grobove in se jim s prižigom sveč poklonimo.

Žal pa dostojnega poklona umrlim ne morejo opraviti svojci umrlih v medvojnih in povojnih pobojih, ki jih je v preganjavi zagrešila povojna komunistična oblast. Izguba ljubljene je zmeraj boleča, toliko hujša pa je za tiste, ki niti ne vejo natanko, kje je zadnje počivališče njihovih dragih, da bi jim z obiskom in cvetjem izkazali spoštovanje in za njimi dostojno žalovali.

Tega se zavedamo tudi v Ženskem odboru SDS, zato smo se v nedeljo, 13. oktobra 2013, na seji sveta Ženskega odbora SDS dotaknile tudi te tematike, spomina na žrtve medvojnih in povojnih pobojev. Menile smo, da bi bilo lepo, da bi v času, ko se bliža spomin na mrtve, obiskale tudi množične grobove, prižgale kakšno svečko in tako umrlim izkazale spoštovanje. Prav tako pa smo bile mnenja, da bi bilo prav, da bi otroci, ki so naša prihodnost, poznali tudi temnejšo plat zgodovine našega naroda, saj bodo lahko le na ta način odrasli v odgovorne posameznike, ki bodo pozorni, da se takšno trpljenje in nesmisli iz zgodovine v prihodnje več ne bodo ponovili. Svet Ženskega odbora SDS je zato sprejel sklep, da se bo zavzemal za osvetlitev travmatičnih dogodkov med in po 2. svetovni vojni z namenom, da se takšna narodna tragedija ne bi zgodila nikoli več.

Ob boku prvonovembrskih komemoracij smo tako članice Ženskega odbora SDS na zaznamovanih obeležjih v svojih okoljih s prižigom svečke počastile spomin na nedolžne žrtve. Enega izmed zamolčanih grobov v občini Grosuplje, ki ga je uredilo Društvo za ureditev zamolčanih grobov v Sloveniji, smo v torek, 29. oktobra 2013, obiskale tudi članice Ženskega odbora SDS Grosuplje, in ob križu prižgale svečko v spomin na te in tudi vse druge žrtve medvojnih in povojnih pobojev.

V Ženskem odboru SDS smo prepričane, da ima slovenska družba pravico do objektivnega poznavanja zgodovine. Spomin na preteklost in nemirni duh svojcev umorjenih v povojnih komunističnih pobojih puščata črn madež v naši zgodovini in sedanjosti. Dokler tega madeža ne bomo priznali, pobitih pa dostojno pospremili k večnemu počitku, bo naš narod razdvojen. Zazrimo se torej v preteklost, priznajmo napake in stopimo skupaj, da se takšna narodna tragedija in trpljenje v prihodnosti ne bosta več ponavljala.

Ženski odbor SDS Grosuplje

KRŠČANSKI DEMOKRATI – ODGOVOR ZA PRIHODNOST

7. redni Kongres Nove Slovenije

V soboto, 9. novembra 2013, je na Vranskem potekal 7. kongres Nove Slovenije. Gre za redni programski kongres, na katerem smo v ospredje postavili temeljno programsko listino za izzive prihodnosti. Na kongresu je aktivno sodelovala tudi delegacija OO NSi Grosuplje. Nova Slovenija je stranka BLIZU LJUDEM, zato ima ta redni kongres še posebno težo, saj je glede na razvoj slovenske družbe in politične sile, ki v tem trenutku peljejo Slovenijo v prihodnost, nujno in prepotrebno jasno nastopiti z drugačno miselnostjo, ki bo ljudem ponovno vrnila upanje. Na Vranskem se je več kot 400 delegatov in gostov iz vse Slovenije udeležilo kongresa Nove Slovenije, s katerim se v slovenski politični prostor tudi formalno vračajo krščanski demokrati. Stranka se tako po novem imenuje Nova Slovenija – krščanski demokrati. S spremembo imena stranka NSi še bolj jasno sporoča, da ima krščanska demokracija v Sloveniji in predvsem v Evropi zelo pomembno vlogo. Gostje in delegati iz vse Slovenije so med drugim razpravljali tudi o aktualni politični in gospodarski situaciji v Sloveniji. Med razpravljavci kongresa sta bila poleg vodstva NSi tudi nekdanji minister in veleposlanik dr. Andrej Capuder ter ekonomist in publicist mag. Rado Pezdir.

Kongres je jasno sporočil in navedel, zakaj krščanski demokrati predstavljamo rešitev za Slovenijo:

1. ker vemo, da lahko trošimo le toliko, kot ustvarimo,
2. ker vemo, da višji davki ne rešujejo Slovenije,

3. ker vemo, da si lahko privoščimo takšno javno upravo, kot jo lahko plačamo,
4. ker vemo, da se mora država umakniti iz gospodarstva,
5. ker vemo, da mora država za vse ustvariti enake priložnosti,
6. ker vemo, da moramo poskrbeti tudi za najšibkeje.

V nadaljevanju povzemamo nekatere najpomembnejše poudarke iz kongresnih nagovorov predsednice Ljudmila Novak, evropskega poslanca Lojzeta Peterleta in ekonomista Rada Pezdirja.

Ljudmila Novak:

Krščanski demokrati povezujemo vse, ki sprejemajo demokracijo, krščanske vrednote, slovensko kulturo in Evropo.

Ljudmila Novak je v svojem govoru uvodoma dejala, da želi Nova Slovenija – krščanski demokrati povezovati vse državljanke in državljane Slovenije, ki sprejemajo demokracijo, krščanske vrednote, slovensko kulturo ter evropsko povezovanje in sodelovanje.

Krščanski demokrati želimo graditi državo, ki temelji na svobodi posameznika in vladavini prava. Želimo ustvariti Slovenijo, v kateri bodo imeli vsi enake možnosti za razvoj svojih sposobnosti in talentov, potencialov, pri tem pa spoštujemo tradicijo in stremimo k modernosti. Krščanska demokracija v Evropi je že dokazala, da je lahko politika tudi

NSi Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

OO Grosuplje

dobra in ne predstavlja zgolj boja za oblast. »Politika je predvsem delo za skupnost in kot taka tudi dolžnost in odgovornost kristjanov. Tudi v času krize krščanski demokrati ostajamo stranka preudarnosti, mere, argumenta, konstruktivnosti, etičnih načel, dialoga in sodelovanja. To so odgovori krščanskih demokratov za prihodnost Slovenije,« je še dejala predsednica NSi. Krščanski demokrati smo prepričani, da v slovenski družbi še vedno obstaja velik delež ljudi, ki so pošteni in marljivi. Prav to, kar je v ljudeh dobrega, kar je vrlina, naj podpira in spodbuja tudi država.

Lojze Peterle:

Slovenija potrebuje novo kakovost političnega dialoga.

Evropski poslanec Lojze Peterle je v svojem govoru pozdravil formalno vrnitev krščanskih demokratov in dejal, da Slovenija potrebuje novo kakovost političnega dialoga. »Razdeljeni ne moremo graditi ne Slovenije ne združene Evrope. Ne bo nas rešil niti večinski sistem. Spremeniti je potrebno politično kulturo,« je med drugim dejal Peterle. V nadaljevanju se je dotaknil tudi novega razporejanja sil na desnici, saj naj bi bili nekateri kritični do obujanja krščanskih demokratov in naj bi spraševali, kaj v NSi delajo. "Delamo krščanske demokrate! In to bi moralo veseliti vse iz pomladnih vrst, kajti videli smo, da brez močne krščanske demokracije ne gre," je odgovoril Peterle.

mag. Rado Pezdir:

Dolg Slovenije nam bo ostal tudi po koncu krize.

Mag. Rado Pezdir je v svoji razpravi na podlagi ekonomskih kazalcev pojasnil, zakaj se Slovenija nahaja v tako slabi finančni in gospodarski kondiciji. Dejal je, da bo Sloveniji dolg ostal tudi potem, ko bo krize konec. »Problemi bodo ostali in takrat se bo potrebno vprašati, kako naprej. Ne moremo računati na to, da bo šlo Sloveniji samoumevno na bolje, ko bo v Nemčiji višja gospodarska rast,« je dejal Pezdir in v zaključku izrazil prepričanje, da krščanski demokrati predstavljajo temelj desne politične opcije.

V nadaljevanju pa še nekaj poudarkov iz osrednjega kongresnega dokumenta, pri katerem je pomembno vlogo odigral tudi avtor tega prispevka.

KONGRESNA IZJAVA: "KRŠČANSKI DEMOKRATI. ODGOVOR ZA PRIHODNOST".

Kongresna izjava v jedru temelji na naslednji trditvi: Krščanski demokrati se zavzemamo za nižje davke, za manjšo javno upravo, za umik politike iz gospodarstva, za ustvarjalne poštene in marljive ljudi.

Nova Slovenija – krščanski demokrati svoje delovanje utemeljuje na osnovah krščanske demokracije, ki poudarjajo dvojno naravo človeka: človeka kot posameznika in človeka kot socialno bitje. Nova Slovenija – krščanski demokrati ekonomsko politiko gradimo na socialnem tr-

žnem gospodarstvu, v katerem svoboda, konkurenca, odgovornost in solidarnost sestavljajo celoto. Gre za preizkušeno povezavo načel svobodnega tržnega gospodarstva in prizadevanj socialne politike za dosego pravične družbe. Krščanska demokracija je v Evropi dokazala, da je lahko politika tudi dobra in ne zgolj boj za oblast, da je lahko politika tudi za kristjane.

KRŠČANSKI DEMOKRATI:

- ZA NIŽJE DAVKE

Izhajamo iz spoznanja zdravega razuma, da je za pobiranje davkov potrebno najprej ustvariti materialno blagostanje. Ugotavljamo, da je Slovenija žrtev socialističnih in socialdemokratskih konceptov preračunavanja in izenačevanja dohodkov. To je ustvarilo pretirana pričakovanja in odvisnost od socialnih transferjev. Državljeni in gospodarstvo so v Sloveniji že dolgo časa davčno preobremenjeni, zato z zviševanjem davkom ne moremo več povečevati proračunskih prihodkov. Zaradi previsokih davkov so slovenska podjetja nekonkurenčna, državljane pa visoki davki silijo k sivi ekonomiji, delu na črno in utajevanju davkov. Davki ne smejo preobremeniti posameznikov, družin in gospodarstva, tako da bi jim preprečevalo njihovo delovanje in razvitost. Zato bo Nova Slovenija vztrajno delovala za znižanje davkov ob hkratni poostitvi davčne discipline. Znižali bomo davek na dodano vrednost, znižali bomo obdavčitev osebnih prihodkov, znižali bomo prispevke za zdravstveno in socialno zavarovanje. Izvedli bomo racionalizacijo zdravstvenega sistema in zahtevali stroškovno učinkovitost na ravni posameznih storitev in vodenje zdravstvenih ustanov na konceptu konkurenčnosti ponudbe. Trošarine na pogonska goriva bomo določili tako, da bo cena pogonskih goriv vselej konkurenčna ceni goriv v sosednjih držav. Znižali bomo davčne stopnje davka na nepremičnine.

- ZA MANJŠO JAVNO UPRAVO

Javno upravo razumemo kot servis za zagotavljanje kvalitetnih storitev državljanom in podjetjem. Javna uprava ni namenjena uničevanju potencialov državljanov, ampak njihovemu spodbujanju. Privoščimo si lahko zgolj tako obsežno javno upravo, kot jo lahko plačamo oziroma jo omogoča gospodarstvo.

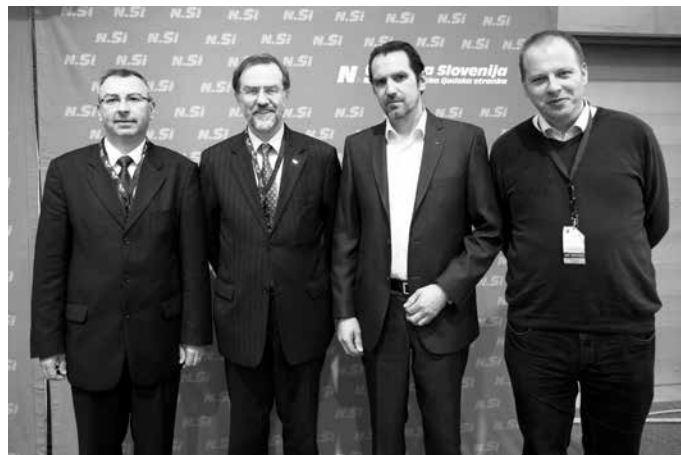
Države, ki so po drugi svetovni vojni ohranile ali pridobile demokratično ureditev in tržno socialno gospodarstvo in ki so večino časa preživele pod krščanskodemokratskimi vladami, imajo nižji obseg javne uprave v smislu deleža zaposlenih glede na zasebni sektor, imajo nižje skupne stopnje javnega dolga države in bolj verjetno izravnane proračune oziroma nižje proračunske primanjkljaje kot tiste države, ki so večino časa preživele pod socialdemokratskimi ali socialističnimi vladami. Zaradi racionalizacije in zmanjšanja javne uprave bomo predlagali ukinitve Državnega sveta Republike Slovenije, nadaljnje združevanje javnih skladov, zmanjšali bomo upravne dele na ministrstvu za obrambo in notranje zadeve, pri manjših občinah bomo spodbujali oblikovanje skupnih občinskih uprav. Odpravili bomo monopolni položaj ZZZS in nudenje obveznega zdravstvenega zavarovanja omogočili tudi drugim zavarovalnicam. Odpri smo za več zasebne pobude na področju vzgoje in izobraževanja. Z realnimi možnostmi moramo uskladiti tudi materialne in kadrovske normative za socialnovarstvene ter vzgojno-izobraževalne dejavnosti.

- ZA UMIK POLITIKE IZ GOSPODARSTVA

Gospodarska dejavnost je prvenstveno namenjena človeški osebi in družini, da odgovorno poskrbi za svoj gmotni obstoj. Gospodarstvo naj usmerjajo načela svobode, uspešnosti, odgovornosti, konkurence in solidarnosti. Vsega tega pa ni mogoče dosegati brez odgovorne svobode zasebne podjetniške pobude, dostopnosti in nedotakljivosti zasebne lastnine in svobodnega trga. Država sme samo izjemoma delovati kot la-

stnik in ne sme ogrozati gospodarskega življenja. Država mora ukrepati zoper izkrivljanje konkurenčnosti, ne pa, da jo kot lastnik še sama onemogoča, ljudem pa preprečuje, da s poštenim delom pridobijo zasebno lastnino in uresničijo svojo podjetnost. Zato bomo v Novi Sloveniji predlagali strateško in taktično premišljen umik države iz gospodarstva s časovno opredeljeno shemo prodaje državnih deležev zaupanja vrednim domačim in tujim gospodarskim subjektom, po načelu: čim prej, vendar ne tranzicijskim tajkunom. To bo zlomilo politizacijo gospodarstva, kajti politična omrežja ne bodo več mogla zajedati teh podjetij. Iz kupnine bomo nato zagotavljali vire za financiranje državnega proračuna (seveda čim bolj uravnoteženega) ter servisiranje javnega dolga, in to ob zniževanju davkov.

- ZA USTVARJALNE, POŠTENE IN MARLJIVE DRŽAVLJANE
Krščanski demokrati smo prepričani, da v slovenski družbi še vedno obstaja velik delež ljudi, ki imajo potencial za ustvarjalnost in so pošteni, marljivi ter zavezani domoljubju. Prav to, kar je v ljudeh dobrega, kar je vrlina, naj podpira in spodbuja tudi država, če deluje v duhu krščanskega pojmovanja politike. Država mora spodbujati svobodno gospodarsko pobudo. Poenostaviti mora sistem pavšalnega obdavčenja podjetij in obrti ter družinskih kmetij. Z bolj doslednim delovanjem pravne države moramo uveljaviti učinkovite sankcije zoper tiste, ki izigravajo in zlorabljajo sistem, zlasti kadar pri tem prizadenejo veliko število ljudi in oškodujejo blaginjo državljanov. Glede na sedanje izkušnje smo vse bolj prepričani, da model trajnega sodniškega mandata zagotavlja neučinkovitost sodstva. Že s spremenjenim odnosom upravnih organov in različnih ravni oblasti do ustvarjalnih ljudi, tako

da jih ne ovirajo pri uresničevanju njihovih podjetniških zamisli oz. jim ne nastavljamo nepotrebnih birokratskih in politikantskih ovir, lahko pomeni velik korak naprej. Davčno bomo podpirali tiste, ki ustvarjajo nova delovna mesta in vlagajo v raziskave in razvoj, tiste, ki skrbijo za pridelavo hrane, tiste, ki delajo za večjo energetske učinkovitost. Tudi v času krize krščanski demokrati ostajamo stranka mere, jasno, proti vsem oblikam totalitarizma.

Občinski odbor Nove Slovenije - krščansko ljudske stranke Grosuplje
Matjaž Trontelj, predsednik

Predkongresna konferenca KSS OO SDS Grosuplje **SDS**

Predkongresna konferenca Kluba seniorjev in seniork Občinskega odbora Slovenske demokratske stranke Grosuplje je potekala v sredo, 23. oktobra 2013, v Gostišču Krpan.

Uvodoma je članice in člane KSS OO SDS Grosuplje, posebej še župana občine Grosuplje dr. Petra Verliča ter predsednika OO SDS Grosuplje Dušana Hočevarja, pozdravil predsednik KSS OO SDS Grosuplje Danijel Nagelj. Sledilo je imenovanje delovnega predsedstva, ugotovitev sklepčnosti in sprejem dnevnega reda, nato pa je zbrane nagovoril tudi župan občine Grosuplje dr. Peter Verlič, ki je na kratko spregovoril o aktualnih zadevah v naši občini. Svoj pogled na realizacijo občinskih projektov je predstavil tudi predsednik OO SDS Grosuplje Dušan Hočevar.

V skladu z dnevnim redom je v nadaljevanju konference predsednik KSS OO SDS Grosuplje Danijel Nagelj poročal o aktivnostih KSS SDS Grosuplje, ki so potekale v času od zadnje konference. Teh je bilo veliko, saj se člani KSS SDS Grosuplje med drugim vsako leto redno udeležujejo tradicionalnega festivala KSS SDS, športnih iger SDS, prav tako pa člani Izvršnega odbora KSS OO SDS Grosuplje vsako leto v času božičnih in novoletnih praznikov redno obiskujejo starejše in bolne člane kluba.

Po podanem poročilu je Konferenca KSS OO SDS Grosuplje sprejela sklep, da se za predsednika KSS SDS predlaga Mitjo Ljubeljška, za dodatne delegate za kongres KSS SDS pa so bili na konferenci poleg predsednika KSS OO SDS Grosuplje Danijela Naglja, ki je delegat že po funkciji, izvoljeni še Jože Duša, Nevenka Duša, Vinko Likovič in Marija Vovk.

Uradnemu delu konference je sledilo družabno srečanje, še pred tem pa sta bila župan dr. Peter Verlič ter predsednik OO SDS Grosuplje Dušan

Hočevar vsem udeležencem na voljo za vprašanja. Ta so se nanašala predvsem na nadaljnji razvoj naše občine.

Klub seniorjev in seniork OO SDS Grosuplje

Nov bencinski servis OMV Grosuplje Cikava

Mreži bencinskih servisov OMV Slovenija se je pridružil nov bencinski servis OMV Grosuplje Cikava. Uspešno izvedbo projekta izgradnje bencinskega servisa so predstavniki OMV Slovenija slovesno zaključili v ponedeljek, 4. novembra 2013, s povabilom predstavnikov lokalnih skupnosti in partnerjev, ki so sodelovali pri projektu, na predstavitvi novega bencinskega servisa.

Dogodka so se udeležili direktor OMV Slovenija Dimitrij Zadel, predsednik uprave Darsa Matjaž Knez, član uprave Darsa Franc Skok ter župani občin: dr. Peter Verlič iz Grosupljega, Ivan Jordan iz Škofljice, Dušan Strnad iz Ivančne Gorice, Janez Pavlin iz Dobropolja in Anton Zakrajšek iz Velikih Lašč. Dogodku sta prisostvovala tudi direktor občinske uprave Občine Grosuplje Dušan Hočevnar in predsednik Krajevne skupnosti Šmarje – Sap Janez Tomažin.

Enega največjih in najmodernejših avtocestnih bencinskih servisov OMV v Sloveniji je predstavila vodja maloprodaje pri OMV Slovenija Vanja Lombar. Povedala je, da bencinski servis gostom poleg goriv in maziv nudi tudi dodatne visokokakovostne storitve. Ena izmed njih je ponudba VIVA, v okviru katere je gostom 24 ur na dan na voljo gostinska ponudba s širokim izborom kakovostne sveže hrane in napitkov, ter trgovina z več kot 1.500 izdelki, prilagojenimi željam in potrebam gostov.

Novi bencinski servis se razprostira na približno 30.000 kvadratnih metrih zemljišča in vključuje zelenice, parkirišča za osebna in tovorna vozila, posebna počivališča za avtodome in oskrbo avtomobov, prostor za rekreacijo in sprostitev ter otroško igrišče tik ob gostinskem delu bencinskega servisa. Bencinski servis razpolaga z osmimi ločenimi točilnimi mesti za osebna vozila in tremi ločenimi točilnimi mesti za tovorna vozila, ki so opremljena z obojestranskimi hitro-pretočnimi točilnimi ročkami. Poleg visokokakovostnih goriv OMV MaxxMotion in OMV Sprint Diesel omogoča servis tudi oskrbo s plinom LPG ter s sredstvom AdBlue.

Novo pridobitev v naši občini je pozdravil tudi župan dr. Peter Verlič. Meni, da avtocesta ni samo prometnica, ampak prinaša potencial, da se v občini Grosuplje razvije močna storitvena dejavnost. Naša občina se tudi na račun avtoceste danes približuje številu 20.000 prebivalcev. Vsaka takšna pridobitev, pa prinaša tudi potrebna nova delovna mesta, na bencinskem servisu je zaposlitev dobilo 11 ljudi.

Župan se je ob tem spomnil tudi na krožišče pri Fortuni, ki služi svojemu namenu že leto in pol, in se ob tej priložnosti za pomembno pridobitev predstavnikom Darsa še enkrat zahvalil.

Jana Roštan

RAČUNOVODSTVO HRIBAR IN STORITVE VIDIC (oglasni članek)

Smo družinski računovodski servis, ki je pričel s poslovanjem leta 1993. Z nenehnim prilagajanjem tržišču in poslovnim partnerjem smo ohranili visoko poslovno kvaliteto in strokovnost ter hkrati osebni odnos, ki temelji na zaupanju, tradiciji in stabilnosti.

NOVICE IN OBVESTILA

• UREDITEV STATUSA ZAVAROVANJA UPOKOJENCA, KI ŠE VEDNO OPRAVLJA DEJAVNOST

Od 1. 1. 2013 dalje velja novi Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), ki med drugim določa prehodno obdobje enega leta, to je do 31. 12. 2013, v katerem si morajo upokojenci, ki še vedno opravljajo dejavnost, urediti status zavarovanca. Uživalcu pokojnine, ki ne uskladi svojega statusa, se po preteku roka preneha izplačevati pokojnina, ZPIZ Slovenije pa na podlagi podatkov, pridobljenih iz uradnih evidenc, po uradni dolžnosti ugotovi lastnost zavarovanca od 1. 1. 2014 naprej.

Možnosti za upokojenca, ki še vedno opravlja dejavnost, so naslednje:

- zapiranje dejavnosti;
- ponovna reaktivacija, to je najmanj polovična vključenost v zavarovanje, zavezanec prejema polovico pokojnine, medtem ko je druga polovica zamrznjena;
- prenos dejavnosti na podjetnika prevzemnika (72.a člen ZGD-1G);
- statusno preoblikovanje samostojne dejavnosti v kapitalno družbo (d.o.o.).

• STATUSNO PREOBLIKOVANJE IN DAVČNO NEVTRALEN PRENOS LASTNIŠTVA S.P.

S statusnim preoblikovanjem samostojne dejavnosti v kapitalno družbo (d.o.o.) in prenosom dejavnosti na podjetnika prevzemnika (s.p.) preidejo na novonastalo družbo, kot univerzalnega pravnega naslednika, vse pravice in obveznosti v zvezi s prenesenim podjetjem podjetnika.

Davčno nevtralno preoblikovanje oz. prenos za podjetnika prenosnika pomeni:

- prenos neizkoriščenih olajšav in rezervacij;
- prenos terjatev in obveznosti;
- prenos amortizacije;
- prenos zalog;
- potrebno je zagotoviti nadaljevanje identifikacije za DDV.

• DAVČNA STOPNJA OSTAJA 17 %

Po stopnji 17 % je obdavčen dobiček, ugotovljen v obračunu davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2013. V letu 2014 in nadaljnjih letih bo dobiček pravnih oseb obdavčen po stopnji 17 %. (Vir: Ur.l. RS 81/2013).

VANDALIZEM...

...ali kako drugače razumeti tako »mačistično« početje posameznika ali celo nekaj njih, da se spravijo na rekreacijski objekt. Skate center na parkirišču pod brinjsko telovadnico je marsikomu nudil veliko razvedrila, tako mladim, kot najmlajšim, z rolkami, celo kotalkami pa seveda s posebno prirejenimi kolesi.

Luknja v eni od grbin pomeni nevarnost za uporabnike, pomeni pa tudi začetek propadanja objekta. Tudi ograjna mreža je že drugič, menda celo tretjič, obležala v bližnji Grosupeljščici, žal pa že večkrat ni bilo prizaneseno niti težkim klopcom z betonskima podstavkoma, ki so se z mesta ob rečici »preselile« kar v njene valove.

V krajevni skupnosti se močno trudijo narediti naše okolje čim bolj všečno, uporabno, prijetno, veliko je postorjenega prav za nas, za občane. Všeč nam je nova varčna ulična razsvetljava, Slomškova se lahko pohvali z alejo novih dreves, čudovit je nov lesen mostiček, seveda pa tudi skate center, pa verjetno še kaj.

Dragi »mačoti«, kmalu boste prerasli to nasilnost. Začnite s pozitivnim, da se boste lepše spominjali mladosti.

Marjan Trobec

Tradicionalni jesenski pohod po Krajinskem parku Radensko polje in Martinov sejem

Na zadnjo sončno oktobrsko soboto je Turistično-naravovarstveno društvo Boštanj pripravilo pohod in Martinov sejem. Na grajski vrt Boštanj so po deveti uri zjutraj začeli prihajati razstavljalci, ki so na stojnicah predstavili svoje izdelke in pridelke.

Dekleti iz Gradeža sta ponujali suho sadje, z različnimi vrstami medu se je predstavilo čebelarstvo Žnidaršič, na stojnici kmetije Janežič je bilo moč kupiti več sort jabolok, sokov in se osvežiti z moštom, Mesni center Grosuplje je predstavil mesne izdelke, ki smo jih lahko tudi poizkusili. Gospe iz Aktiva kmečkih žena Sončnica so nas pogostile s sladkimi domačimi dobrotami.

Lončarstvo Dobo je znano po vsej deželi, razstavljenih je imelo nekaj deset lončarskih izdelkov. Leseni krožniki iz brezovega lesa so ročna izdelava gospe Daniele. Z ročnimi spretnostmi so se izkazali tudi naši člani društva: Franci s pletenjem košar, Danijel je delal brezove metle, ki so danes že prava redkost, Francetu, ki je špičil zobotrebce, sta se pridružila še zakonca Sklepič. Slikar samouk Lojze je razstavil svoje slike, ki jih slika za svojo dušo.

Otroci so se lahko poizkusili v izrezovanju buč za noč čarovnic pod mentorstvom Tjaše. Za veselo razpoloženje so tokrat poskrbeli harmonikaša Sandi in Uroš ter Damjan na baritonu. Razstavljeni so bili tudi zvonovi, ki so zadoneli za uvod v sejemski program.

V galeriji je bila razstava o lončeni potičnici velikanki in potiči velikanki.

Pohodniki smo se zbrali pri informativni tabli in po predstavitvi krajinskega parka sta nas pozdravila še župan dr. Peter Verlič in direktor občinske uprave Dušan Hočevar. Nato smo se podali mimo cerkve sv. Martina po baronovi poti do Velikega retja, kjer smo presenetili tri srnice. Nadaljevali smo do Srednjic, najlepše estavele ali retja, kjer so bile globoke lijakaste kotanje z rupami na dnu prazne, kar je v tem obdobju prava redkost. Naše oči so nehote zrle v čudovite jesenske barve gozdov, ki se dvigajo ob robu Radenskega polja.

Pot nas je vodila naprej po sredini do Močila, dragocenega življenjskega prostora s padavinsko vodo, ki se zaradi nepropustnosti tal zadržuje vse leto in je obdano s šašjem in trsjem. Tu imajo pravi raj dvoživke in kačji pastirji.

Sonce nas je prijetno grela in pred nami se je že dvigal osamelec Kopanj, znan po bivanju mladega Franceta Prešerna pri starem stricu, ki je tu župnikoval. Naš cilj je bila seveda Zatočna jama in ob prijetnem kramljanju in hoji smo bili že tam. Ponorna jama je bila suha, dračje in vejevje pa je bilo zaustavljeno na grabljah.

Le tri radenske tekoče vode Dobravka, Zelenka in Šica so polnile struge, slednja s svojimi okljuki celo podaljšuje svoj tok. Po kratkem postanku smo se obrnili in se vračali ob robu gozda, kjer smo spotoma prišli do kotanje, kjer je bila nazorno prikazana večja skala z rupami. Že smo bili nazaj pri Velikem retju, zavili na preostalo baronovo pot in se povzpeli na boštanjski grič na ogled razvalin gradu Boštanj. Z griča je bil lep razgled na grosupeljsko polje in vasi okrog mesta Grosuplje.

Dobro razpoloženi smo se vrnili na grajski vrt, kjer sta se nam prilegla Davorjev golaž in pecivo. Naši godci pa so nam zaigrali dobrodošlico. Med pohodniki je bil tudi Branko Petrovič, urednik Odmevov, ki je naredil precej posnetkov, vsi pa smo občudovali naravno bogastvo

parka v prelepih jesenskih barvah. Želimo si, da bi bilo sožitje med človekom in naravo skladno, da se bodo ohranile redke in ogrožene rastlinske in živalske vrste ter njihova življenjska okolja našega krajinskega parka.

Bodimo ponosni na naravno in kulturno dediščino naših krajev!

Marija Kavšek
Foto: Brane Petrovič

Jesenski izlet TND Boštanj in TD Kopanj na slovensko obalo

Čeprav je bilo zgodaj, se je nakazoval lep sobotni dan in vesela družina se je odpeljala proti slovenskemu morju. Pričeli smo s pohodom v Krajinskem parku Strunjan od Belvedera po vrhu Strunjanskega polotoka do Belega Križa. Sončni žarki so nas prijetno grelji in zazrli smo se v sinjemodro morje, v daljavi videli Julijce in Tržaški zaliv. Nabrali smo si nove energije in nadaljevali do cerkve Marijinega prikazovanja. Ta je priljubljena in najbolj obiskana istrska božja pot tudi daljnih romarjev in obiskovalcev. Prijazni pater Niko Žvokelj nam je z veseljem in preprostimi domačimi besedami prikazal zgodovino cerkve, saj so lani praznovali 500-letnico. Tu je vsak našel svoj mir in v zahvalo smo zapeli nekaj pesmi.

Spustili smo se v dolino in zavili na obalo, kjer smo spili zasluženo kavo in si privoščili sladki prigrizek, ki ga nam je pripravila članica. Po prijetnem klepetu na toplem soncu smo se napotili v Krajinski park Sečovelske soline, ki ležijo na južnem obronku slovenske obale in so edine med solinami, kjer se sol še prideluje na tradicionalen način. Tu smo uživali v prostranih naravnih in kulturnih biserih, kjer v sožitju človeka in narave domuje tradicija že stoletja. Sol je bistveni element naše civilizacije in našega preživetja. Sol ni samo začimba. Brez nje ne moremo živeti, teče skozi naše žile, zgodovino in kulturo ter nas spominja na rojstvo vsega živega v prvobitnem oceanu našega planeta.

Sprehodili smo se med bazeni za zgoščevanje vode in izhlapevanje ter bazeni za kristalizacijo soli do razgledne ploščadi in multimedijskega centra. Dodaten vpogled v velikost KPSS obiskovalcem nudi tridimenzionalna maketa, saj se park razprostira na 700 ha. Prikazana je tradicionalna pridelava z ročnimi orodji in postopki po izročilu naših dedov, ki so v uporabi še danes. Kljub navidezni

surovosti je rastlinski svet pester, tu gnezdi tudi številne ptice in moč je videti še druge morske vrste. Zaščitni znak KPSS je mala bela čaplja. Zavili smo še v trgovinico po našo sol. Sprehod po parku smo zaključili z ogledom obnovljenih solinarskih hiš ob Dragonji. Menili smo, da je bilo delo solinarjev trdo in težaško, njihovo bivanje pa skromno.

Pot nas je vodila naprej do Pirana, kjer smo se ustavili ob Tartinijevem spomeniku in se še povzpeli do cerkve, od koder je lep razgled na Piranski zaliv. Naše načrte smo realizirali, zato smo se že malo utrujeni odpeljali do Simonovega zaliva, kjer nam je teknilo kosilo. Z dodatno sladico, domačo orehovo potico, se je

izkazal eden od članov. Za zaključek je sledil sprehod ob obali do stare Izole, kjer nas je čakal avtobus.

Polni vtisov smo vso pot do doma prepevali ob spremljavi dveh harmonik in kitare in že smo bili spet doma. S tako prijetnimi druženji bomo nadaljevali, ker je v slogi moč, zadovoljstvo in dobro počutje.

Marija Kavšek

Izjemna pestrost ptic na zadrževalniku Bičje

Letos v sklopu ohranjanja naravnih virov v občini Grosuplje poteka raziskava ptic na zadrževalniku Bičje. Del raziskave je tudi obročkanje ptic in v ta namen letos izvajamo lov in označevanje ptic na jesenski selitvi. Obročkanje ptic je namenjeno raziskovanju ptičjih selitev in zadrževalnik Bičje se je pokazal kot zelo pomemben habitat na selitvenih poteh, ki vodijo preko naših krajev. Odkrili smo, da se na območju zadrževalnika ustavljajo številne zanimive in tudi redke vrste ptic. Tako nam je na območju zadrževalnika prvič uspelo registrirati modro taščico in tamariskovko. Obe vrsti se v teh krajih pojavljata izključno na selitvi in se ustavljata predvsem na mokriščih s primerno vegetacijo. Takšna območja na selitvi imenujemo »odsokočni kamni«, ki v sicer močno spremenjenem okolju omogočajo, da se ptice na selitvi ustavijo in uspešno nahranijo. Med zanimive vrste, ki smo jih letos na Bičju odkrili na selitvi, sodijo tudi plašica, trstni strnad, pogorelček, mlinarček in še mnoge. Poleg redkih vrst je pomembna tudi veli-

Modra taščica, fotografirana ob obročkanju 5. 9. 2013 na zadrževalniku Bičje.

ka pestrost ptic, ki se selijo preko zadrževalnika. Samo v septembru in oktobru nam je uspelo obročkati 35 različnih vrst ptic, kar je za tako majhno območje zelo veliko.

Seveda pa je število vrst, ki se ustavlja na območju zadrževalnika, še veliko večje, kot je število obročkanih vrst. Te vrste raziskujemo z vzporednimi popisi. Letos smo tako na območju zadrževalnika uspeli registrirati že preko 80 različnih vrst ptic. Med njimi smo se najbolj razveselili čapljice in kosca, ki veljata za redki in ogroženi vrsti ptic tako v slovenskem kot svetovnem merilu. Preko celega poletja sta se na travnikih nad zadrževalnikom zadrževala dva teritorialna samca kosca, kar kaže, da vrsta na območju tudi gnezdi. Po tem, ko se kosci ne pojavljajo več redno na Radenskem polju, je postalo območje nad zadrževalnikom Bičje edino mesto zanje na celotnem območju občine.

Čapljica je bila letos na območju zadrževalnika opazovana prvič, in vrsta na območju verjetno še ne gnezdi. Zagotovo pa se bodo z razrastjo obvodne vegetacije, predvsem trstičja in rogoza tik nad zadrževalnikom, izboljšali tudi pogoji za njeno gnezdenje. V teh predelih se bodo s tem številčneje začele pojavljati tudi trstnice. In na zadrževalniku Bičje prav zagotovo ne moremo mimo trstnice, ki se

je na tem območju že začela številčno pojavljati v času preleta.

Več o zanimivih vrstah ptic na območju zadrževalnika Bičje si lahko preberete na portalu Občine Grosuplje, če pa vas zanimajo dodatne informacije o pticah na tem območju, pa se lahko obrnete tudi na tomaz.mihelic1@gmail.com

Plašica je zelo redka vrsta sinice in okrog Grosupljega jo še najlažje opazimo ravno na območju zadrževalnika Bičje.

Tomaž Mihelič

Poskrbimo za ptice pozimi

Pozno jeseni se nekatere vrste ptic premaknejo bližje človekovim naseljem. Če jim v okolici svojega doma ponudimo hrano, jih bomo lahko preko cele zime opazovali. Ravno zaradi tega je krmljenje izjemna priložnost, da se s pticami spoznamo.

Kakšna naj bo krmilnica in kam jo postavimo?

Krmilnica naj bo takšna, da je hrana dostopna z vseh strani. Pomembno je, da je krmilnica narejena tako, da omogoča tudi enostavno čiščenje in da je hrana zaščiten pred dežjem in snegom.

Če jo bomo namestili v bližini kritja, ki ga pticam predstavljajo krošnje dreves oz. grmov, bo na njej več ptic, saj se bodo ob krmilnici počutile varneje. Idealno je, če je krmilnica lahko nameščena vsaj kak meter nad tlemi.

Zelo redek zimski obiskovalec naših vrtov je pegam.

Kdaj in kako hranimo?

Ptice na vrtu lahko začnemo hraniti že pozno jeseni, vsekakor pa, ki v naravi zapade sklenjena snežna odeja, ali pa se nočne temperature spustijo na okrog -5 stopinj Celzija. Pomembno je, da po pričetku krmljenja hranimo vsak dan do večje trajnejše otoplitve.

S čim hranimo?

Pticam ponudimo hrano, ki so jo ptice navajene iz narave. Najbolj uporabna so zrna in plodovi. Navadno je to mešanica sončničnih semen, prosa in semen konoplje, lahko pa tudi samo sončnična semena, s katerimi bo najbolj zadovoljna večina ptic.

Uporabni so tudi koščki sadja, mesa ali loja. Slednjega lahko ponudimo surovega ali pa prekuhanega v lojeno pogačo s semeni. Z ostanki človeške hrane ne hranimo, posebej ne s hrano, ki je bila soljena ali drugače začinjena.

Posebej pomembno!

Najbolje je ptice hraniti na način, kot to počne narava sama. Če imamo vrt, jeseni pustimo na brajdah nekaj grozdja in na drevesih sadja za ptice (obiskali ga bodo kosi, lahko pa celo brinovke in carar).

V svoj vrt si posadimo »plodonosne« vrste grmovnic in dreves, kot so: šipek, robida, malina, črni trn, glog, mokovec, brek, skorš, navadna krhlika, črni bezeg, rdeči in rumeni dren, jerebika, dobrovita, bršljan, divja trta ... Ptice bodo s takšno hrano najbolj zadovoljne, rastline pa nam bodo pomagale zadržati ptice na vrtu tudi v obdobju gnezdenja. Ob zimskem hranjenju pa nikar ne pozabimo tudi na gnezdenje ptic na vrtu. Pogoje za gnezdenje precej izboljšamo z nameščanjem gnezdilnic okrog naših bivališč. Če gnezdilnice namestimo že jeseni, nekaterim vrstam lahko omogočimo lažje prenočevanje preko mrzlih zimskih noči. Več o navodilih za izdelavo gnezdilnic in nameščanju gnezdilnic v občini si lahko preberete na spletni strani občine.

Tomaž Mihelič

ZAHVALA KRVODAJALCEM

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje se iskreno zahvaljuje vsem udeležencem tridnevne jesenske krvodajalske akcije: v Grosupljem se je odzvalo 149 krvodajalcev, v Ivančni Gorici 182 in v Vidmu-Dobropolju 83, skupaj v treh dneh 414 krvodajalcev. Marsikomu pa so viroze preprečile udeležbo.

Vedno smo veseli, če se kaka skupina organizirano udeleži krvodajalske akcije. Tokrat so bili to grosupeljski skavti. Akcijo pa je z oglaševanjem podprl tudi študentski klub Groš. Za pritegnitev mladih krvodajalcev se mu še posebej zahvaljujemo!

Hvala tudi vsem, ki darujete kri na Zavodu za transfuzijsko medicino v Ljubljani, vsem šolam, ki dajo na razpolago prostore, in vsem prostovoljcem, ki pomagajo pri izvedbi krvodajalskih akcij, da skupaj rešujemo življenja!

Sekretarka OZRK Grosuplje
Anica Smrekar

Predsednik OZRK Grosuplje
Franc Horvat

Drobtinica – malo ... je veliko

Ob svetovnem dnevu hrane smo letos že petič pripravili akcijo zbiranja pomoči za tople obroke šolarjem, ki jim starši ne morejo plačati kosila. V Grosupljem smo imeli tri stojnice: v TC MERCATOR, TC SPAR in v Supermarketu TUŠ. Mercator in Spar sta nam v ta namen tudi podarila po 30 kg kruha. Kljub gospodarski krizi in večji brezposelnosti so mnogi pristopili in pomagali, tako da smo s sodelovanjem osmih prostovoljcev zbrali 961 € (11 € več kot lani), ki jih bomo posredovali OŠ Brinje in OŠ L. Adamič iz Grosupljega.

Istočasno je zbiranje pomoči potekalo tudi v TC Mercator in TUŠ v Ivančni Gorici, kjer so štiri prostovoljke zbrale 270 €, pomoč pa bo namenjena otrokom OŠ Stična.

Letos nas je na stojnicah obiskal Generalni sekretar Rdečega križa Slovenije dr. Danijel Starman, ki je preko radia Zeleni val predstavil aktivnosti Rdečega križa za lajšanje trenutnih stisk v Sloveniji in povabil darovalce, da po svojih močeh pomagajo.

Hvala prostovoljcem, trgovinam in vsem, ki ste pomagali s svojim prispevkom!

Sekretarka OZRK Grosuplje
Anica Smrekar

Imenovan nadzorni svet Fundacije DREVORED

V marčevski številki Grosupeljskih odmevov smo vas pozvali k oddaji predlogov za kandidate v nadzorni svet Fundacije Drevored. Naša povabila k članstvu v nadzornem svetu so sprejeli zdravnica Štefka Zaviršek, novinarka in voditeljica Manica J. Ambrožič ter podjetnik Peter Gril, ki so tako s 1. 9. 2013 postali člani prvega nadzornega sveta Fundacije Drevored. Njihovo vlogo vidimo v nadzorstveni in svetovalni funkciji. Štefka, Manica in Peter imajo izkušnje z različnih področij življenja, zato nas bodo pri našem delu bogatili, opozarjali na različne vidike problemov ter predstavljali svoje poglede na vprašanja, ki jih obravnavamo.

Od marca do danes smo skupaj z vami izpeljali dobrodelno dražbo dresa Samirja Handanovića (zbranih 380 €), dobrodelni bazar Gremo na morje! (zbranih 4.492 €, počitnikovalo je 38 otrok). Zaključujemo akcijo pomoči Vinku v materialnem smislu; še naprej ga bomo spremljali pri postopkih ugotavljanja delazmožnosti ter pri osebnem stečaju (podrobnejše poročilo si lahko preberete na www.drevored.si), v sodelovanju z grosupeljskim CSD smo obravnavali prošnjo za pomoč šestčlanski družini. Na spletni strani www.drevored.si smo pripravili osnovne informacije o prvih korakih ukrepanja, ko se znajdete v stiski.

Z bankami NLB, Sperbank, Unicredit, Hranilnico Lon, BKS, Hypo smo se dogovorili, da so nakazila preko njihovih računov na račun Fundacije prosta provizije. S sklepom Vlade RS pa smo bili uvrščeni tudi na

seznam ustanov, ki jim lahko namenite 0,5% dohodnine, ki bi šla sicer v proračun. Obrazec je objavljen na www.drevored.si.

Trenutno pripravljamo pomoč našemu soobčanu Slavcu, ki je brezdomec in živi v nemogočih razmerah. Dogovarjamo se za delavnico upravljanja osebnih/družinskih financ. Veseli bomo vaših predlogov in pomoči glede primernega skladišča, ki ga intenzivno iščemo. Potrebujemo vsaj 30 m², namenjenih prehodnemu skladiščenju opreme, ki nam jo donirate.

Če imate možnost prispevati kakšen evro, so podatki za UPN nalog: Koda namena: CHAR, IBAN: SI56 6000 0000 0254 017, Referenca: SI00 001, Naziv: Fundacija Drevored, ustanova, Brezje pri Grosupljem 90, 1290 Grosuplje.

Zagotavljamo vam, da bo vaša donacija dosegla pravi namen. O našem delu še naprej redno poročamo na portalu www.drevored.si, kontakt: fundacija@drevored.si.

Predsednica Fundacije Drevored, Urška Gliha

Podelitev rotarijskih štipendij

V Rotary klub Grosuplje smo se tudi v šolskem letu 2013/2014 odločili, da podelimo dve štipendiji dijakoma, katerih trud in delo sta najbolj prepoznavna. Štipendiranje nadarjenih dijakov je v našem klubu že dolgoletna tradicija, število štipendij pa odvisno od denarja, ki ga rotarijci zberemo sami preko svoje klubske članarine.

Na razpis, ki smo ga objavili v glasilih občine Grosuplje in Ivančne Gorice, smo dobili kar lepo število vlog. Vsi, ki so nam jih posredovali, so pri svojem šolanju in obšolskih dejavnostih zelo uspešni, tako da smo se člani kluba težko odločili, katera dva sta v letošnjem letu tista najprimernejša.

Radi bi, da bi pomagali kar čim več dijakom, vendar štipendiranje ni naša edina naloga. Pri svojem humanitarnem poslanstvu želimo svoje delovanje posvetiti tudi starejšim (upokojenci) ali pa tudi zelo mladim, ki so jih življenjske razmere prikrajšale za možnost odraščanja v svoji družini (rejenci). To so naši že večletni projekti, s katerimi želimo kot rotarijski prijatelji prispevati k boljšemu življenju ljudi okrog nas.

Ervin Struna

Biti štipendist Rotary kluba Grosuplje

Spomnim se, kako sem štiri leta nazaj prejel klic z vabilom na sestanek Rotary kluba Grosuplje; odločili so se mi namreč podeliti štipendijo. Z navdušenjem sem sprejel novico, hkrati pa sem postal tudi malce nemiren, saj nisem vedel, kaj pričakovati. Prepričan pa sem bil, da gre za nekaj imenitnega. Mene in ostale tri srečneže je v Hotelu Kongo sprejel predsednik kluba, ki je okoli vratu nosil zlato klubske verigo. Na mizi pred njim je stal

foto: Marko Lavrih

zlat zvonec, poleg pa kladivce, s katerim je ob začetku sestanka na rahlo udaril po zvonu. Prišel je s toplim pozdravom, na prvi točki dnevnega reda pa je že bil podpis pogodbe o štipendiranju. Kratko sem se predstavil, nato pa podpisal pogodbo in postal ponosni štipendist Rotary kluba Grosuplje.

Sedaj me podpirajo že četrto leto zapored. Rad bi izkoristil to priložnost in se vsem članom kluba iskreno zahvalil. Njihova štipendija je med drugim služila kot filmski proračun in mi tako omogočila, da moje ideje in načrti niso ostali le na papirju, temveč sem jih lahko tudi uresničil.

Kljub redkim stikom s klubom skozi leto vseeno čutim neko pripadnost klubu. Štiri leta le ni tako kratka doba. Biti štipendist Rotary kluba je „častna funkcija“ in prav tako se tudi počutim – v čast mi je, spoštovani rotarijci.

Matic Žmuc, štipendist Rotary kluba Grosuplje

Vse mladosti in vse lepe starosti prehitro minejo (John O'Donohue)

5. oktobra 2013 sva se z Ervinom Struno, predsednikom Rotary kluba Grosuplje, že tradicionalno udeležila zanimivega in lepega dogodka - obdarovanja in srečanja osemdesetletnic in -letnikov Društva upokojencev Grosuplje.

Zbrali smo se na Dolenčevi domačiji 10 kilometrov vzhodno od Ljubljane, v smeri Sostro-Podlipoglav-Pance, v prelepi dolini ob potoku Reka, kjer se nahaja Dolenčev mlin. Kmetija stoji na samem in je znana po 200-letni tradiciji mlinarske in kmetijske dejavnosti. V Dolenčevem mlinu so bila predstavljena mletje in etnološke zbirke kmečkega orodja.

Dobro razpoloženi in zelo vitalni osemdesetletni upokojenci so si ogledali domačijo in preživeli prijetno popoldne ob kosilu in živahnem razgovoru, pripovedovali so si šale. S svojo življenjsko radoživostjo so bili vzor vsem nam mlajšim.

Cilj rotarijstva je pripravljenost biti koristen v vsakodnevnem življenju, gojiti prijateljstvo, odgovorno podpirati delovanje v korist skupnosti, spodbujati prijateljstvo in dobro voljo, zato smo osemdesetletnice in osemdesetletnike obdarili s kozarcem dobrega zdravega medu, ki ga je pridelal naš član in prijatelj Avgust Gril in z njim razveselil osemdesetletne upokojenke in upokojence.

V prijetnem sproščenem vzdušju smo kramljali do poznega popoldneva in se razšli s predsednikom Društva upokojencev Gro-

foto: Drago Andročec

suplje in člani ter osemdesetletnicami in -letniki z dobrimi željami za zdravje in dolgo življenje.

Katarina Vukelič

Fotodelavnica na terenskih vajah

Z letošnjo, osmo generacijo bodočih fotografov pri 3U smo imeli kar srečo, z vremenom namreč, na prvih terenskih vajah. Šli smo na našo že preizkušeno, zelo fotogenično turistično destinacijo - na boštanjski grad. S hitro ponovitvijo nekaj osnovnih nastavitvev v fotoaparatih smo že začeli s šklancanjem.

To zidovje nudi veliko možnosti fotografskim izzivom, kar je bilo tudi videti pri fotografijah, ki so iskali različne pozicije za ovekovečenje razvaline. Na koncu pa, kot vedno, še skupinska fotka, seveda z "maskoto" gradu, ki smo jo "privlekli" ob zidovje kar po - "fotografsko".

Marjan Trobec

Svetovno prvenstvo v lokostrelstvu

Od 8. 10. do 12. 10 je na italijanskem otoku Sardinija potekalo svetovno prvenstvo v 3D lokostrelstvu, ki se ga je udeležilo preko 300 tekmovalcev iz 30 držav sveta. Na njem je bila tudi osemčlanska slovenska odprava. V njej smo bili kar trije iz Lokostrelskega kluba Taborska jama, iz Grosupeljske občine pa kar štirje, saj je član Turjaka Edo Goršič tudi prebivalec grosupeljske občine. Prva dva dni so potekale kvalifikacije, ki pa so bile za trojico: Edo Goršič - sestavljeni lok 31-44, Karli Goršič - dolgi lok 24-39 in Anton Klančar - dolgi lok 26-39, neuspešne, saj je šlo naprej le prvih šestnajst v vsaki kategoriji. V tretji tekmovalni dan se je na svetovnem prvenstvu uspelo uvrstiti le Marjanu Kocmanu, ki pa je po eliminacijah zasedel deseto mesto med 36 tekmovalci iz tridesetih držav sveta in se prav tako ni uvrstil med prvih osem, ki so se nato borili za medalje. Slovenci smo tako skupno dosegli tri 10. mesta, 16. mesto, 24., 26., 28. in pa 31. mesto. Skupno gledano je bilo bivanje na Sardiniji super, po tekmovalni plati pa tudi malo poučno.

Lokostrelski pozdrav: vse v deset!

Marjan Kocman

Grosupeljski dobrodelni konci tedna

Fitnes center Optimum in Apolon vadbe oktobra, novembra in decembra zbirata za KCO - Hišo zavetja Palčica

Grosuplje, 24. 10. 2013 - Z miganjem najprej vsak pomaga sam sebi. Primiga si dobro počutje in skladnejšo postavo, kar se ponavadi kmalu odrazi tudi v večji samozavesti. In boljši produktivnosti. In večji kreativnosti. In še. In še. Z miganjem ob jesenskih in zimskih sobotnih dopoldnevih v Fitnes centru Optimum in nedeljskih večerih na Apolon vadbah pa lahko pomagate tudi drugim.

Začelo se je z iskreno željo dobrodelno prispevati okolju, kjer delujejo. Poleg pozitivne energije, zavezanosti športu in zdravemu življenju, ekipo fitnes centra Optimum, trenerje Apolon vadb: Luko Trekmana in Iztoka Tivadarja družiti tudi čut za sočloveka, ki ga je v Grosupljem kar nekaj, saj se je v preteklih tednih nabralo že tristo dvaintrideset evrov.

»S športom se da marsikaj doseči. Zavedamo se, da smo se znašli v kriznih časih in je prav zdaj zelo pomembno, da stopimo skupaj in si medsebojno pomagamo. Zato smo se odločili pomagati socialno šibkejšim in organizirati dobrodelne vadbe, kjer zbiramo sredstva za Krizni center za otroke - Hišo zavetja Palčica,« na kratko pojasni Iztok Tivadar in doda, da dobrodelne vadbe potekajo vsako soboto, med 8.00 in 12.00, v Fitnes centru Optimum in vsako nedeljo, ob 18.00 in 19.00, na Apolon vadbah.

Vadbe so primerne za vsakogar, tudi za tiste, ki se s športom ukvarjajo redkeje in bi radi naredili nekaj zase ter hkrati pomagali drugim. Vsako soboto in nedeljo v Optimumu keramični pujssek vabi migajoče, naj darujejo po svoji presoji. Vsa sredstva, ki se bodo nabrala do 31. 12. 2013, bodo do boljšega počutja pomagala otrokom iz vse Slovenije, ki jih življenje za kratek čas privede v Krizni center otrok - Hišo zavetja Palčica.

KRIZNI CENTER ZA OTROKE - Hiša zavetja Palčica je namenjen otrokom, pri katerih pristojni Center za socialno delo ugotovi, da je zanj

in za zaščito njegovih interesov nujno, da se nemudoma umakne iz zanj ogrožujočega oz. neprimerne okolja in je nujna takojšnja kratkotrajna namestitvev.

Namenjen je otrokom v predšolskem obdobju od 0 do 6 let, bivanje v Palčici pa je omejeno na tri tedne. Pristojni center za socialno delo v tem času najde primerno rejniško družino, lahko pa se otrok vrne tudi domov, če se razmere doma med tem časom uredijo.

Hiša zavetja Palčica sprejema otroke iz cele Slovenije. CSD namesti otroka na pravni podlagi Zakona o socialnem varstvu, Zakona o zakonski zvezi in Zakona o upravnem postopku.

<http://www.kco-palcica.si>

Na dobrodelno vadbo se odpravite s športno opremo in veliko mero dobre volje. Med vadbo se boste dobro ogreli, raztegnili, sprostili in zabavali, kar je najboljša možna popotnica v nov delovni teden. Vsako nedeljo po končani vadbi trenerji vsak dobrodelni evro pospremiijo z vojaškim poskokom.

Iztok Tivadar se je zavezal športu. Končuje študij na Fakulteti za šport, kjer se posveča predvsem športnemu treniranju. Obiskovalce Apolona spodbuja k krepitvi zavesti o zdravem načinu življenja in jim pomaga priti do skladnejše postave. Vodi tudi skupinske vadbe Apolon (bootcamp, trx, kettlebell), ki potekajo v manjših skupinah z vajami z lastno težo ali s pomočjo rekvizitov.

Luka Trekman je že kot srednješolec povezal šport in posel, saj je v Združenih državah Amerike igral košarko in študiral podjetništvo, ko pa se je pred nekaj leti vrnil v Slovenijo, je temu dodal še zanimanje za pravilno prehrano. V Apolonu skrbi za motivacijo in vodi skupinske vadbe.

Iztok Tivadar

RAZPIS PRIZNANJ
ZVEZE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ GROSUPLJE
ZA LETO 2013

Zveza športnih organizacij Grosuplje razpisuje za leto 2013 naslednja priznanja:

1. jubilejna priznanja

zlati znak Zveze športnih organizacij Grosuplje,
srebrni znak Zveze športnih organizacij Grosuplje,
bronasti znak Zveze športnih organizacij Grosuplje.

2. priznanja za športne dosežke

zlata plaketa Zveze športnih organizacij Grosuplje,
srebrna plaketa Zveze športnih organizacij Grosuplje,
bronasta plaketa Zveze športnih organizacij Grosuplje,
priznanje Zveze športnih organizacij Grosuplje.

3. priznanje za pomemben prispevek pri razvoju športa v občini Grosuplje

zlata plaketa Zveze športnih organizacij Grosuplje.

V skladu s *Pravilnikom o priznanjih in nagradah Zveze športnih organizacij Grosuplje* lahko kandidate za posamezna priznanja predlagajo športna društva, organi Zveze športnih organizacij Grosuplje, javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, organi Občine Grosuplje, druge organizacije in posamezniki.

Predlogi za priznanja morajo biti poslani na naslov Zveze športnih organizacij Grosuplje (Ljubljanska cesta 40a, 1290 Grosuplje, tel.: 01 7864 745, e-pošta: zso-grosuplje@t-2.net) **do srede, 11. decembra 2013**, na posebnem obrazcu, ki ga dobite na sedežu Zveze športnih organizacij Grosuplje. Kasneje prispelih predlogov ne bomo upoštevali. Na sedežu Zveze športnih organizacij Grosuplje lahko dobite tudi Pravilnik, ki natančno opredeljuje kriterije za podelitev priznanj.

Pri posameznikih in športnih ekipah je potrebno posredovati tudi nekaj njihovih fotografij, ki morajo biti v elektronski obliki v formatu JPG. Dostavite jih lahko na CD-ju, USB ključu ali po elektronski pošti.

Priznanja bodo podeljena v drugi polovici januarja 2014 na prireditvi "Športni dosežki v letu 2013".

S pozdravi,

Vodja strokovne službe
Zveze športnih organizacij Grosuplje
Andrej Cevc

DREVORED.SI je vaš medij

Spletni medij DREVORED.SI z novembrom vstopa v tretje leto delovanja; www.drevored.si je spletno mesto z zabavno informativnimi lokalnimi vsebinami iz mesta Grosuplje in okolice. Zasnovan je kot neodvisni, pluralni elektronski medij, ki vam sporoča takorekoč vse, kar se dogaja okoli nas, s pričakovano več poudarka na mestnih vsebinah, saj sledimo sloganu: »**Za aktivno mesto**«.

Pomembne vrednote, ki nas definirajo, so: družbena angažiranost in odgovornost, ekološka zavest, dobrotelost, solidarnost, trajnostni razvoj, vzajemnost ... Mnogi nas prepoznavajo tudi kot kritično javnost, trudimo se biti konstruktivni, predvsem pa družbeno aktivni.

Skupaj nam uspeva gojiti spletno skupnost, ki je gostoljubna različnim pogledom, nazorom in interesom. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da pomembno prispevamo k uravnoteženemu in objektivnemu obveščanju

lokalne in tudi širše javnosti. Izmenjava mnenj je na kulturnem in strpnem nivoju. V duhu objektivnega in korektnega informiranja bomo v bodoče več pozornosti posvečali tudi lokalni politiki, saj ugotavljamo, da je na tem področju premalo različnih in uravnoteženih informacij. Poleg vsebinske nadgradnje pripravljamo tudi tehnično in likovno prenovno portala. Cilji in želje so ambiciozni, ki pa brez vašega sodelovanja niso uresničljivi. Z vašim obiskom in odzivi smo doslej zelo zadovoljni, ključni pokazatelj uspešnosti medija pa je njegova obiskanost in branost.

Še naprej vas vabimo, da aktivno sodelujete pri soustvarjanju vašega medija DREVORED.SI.

Andrej Brezec, DREVORED, Zavod za aktivno mesto

Etnologi v Škocjanskih hribih

Ob letošnjem Murkovanju, ko podeljujejo Murkovo nagrado najzaslužnejšem slovenskim etnologom, so na Martinovo člani Slovenskega etnološkega društva obiskali kraje, kjer so etnografi raziskovali v letih 1948 in 1964. Najprej smo si ogledali razstavo v obnovljeni stari šoli, v kateri sta imeli tudi obe ekipi svoje sedeže. Sedaj pa so si lahko etnologi ogledali razstavo »Ko smo bili še vsi kmetje«, ki sem jo postavil že pred leti. Na razstavi je razstavljeno bogato dokumentacijsko gradivo, ki so ga pred 60 leti etnologi iz Slovenskega etnografskega muzeja še lahko popisali, dokumentirali, fotografirali. To so lesene hiše, podi, številni kozolci, svinjaki na bavtaro, lesene in zidane kašče, kjer so kmetje shranjevali žito in boljša oblačila. Na podih so takrat še mlatili žita in meli proso. Skorajda vsi prebivalci so klali klince, kot tod imenujejo zobotrebce, ki so konec 19. in v prvih desetletjih 20. stoletja močno spremenili posamezne panoge gospodarjenja v Škocjanskih hribih. Posredno so povzročili propad predelovanja lanu, ker so kmetje dobili s prodajo zobotrebcev denar za nakup obleke. Ljudje so začeli kupovati živila, ki jih poprej niso niti poznali, tako se je spremenil način prehrane in tudi družabnega življenja. Dober zaslužek od zobotrebcev je prispeval k hitrejšemu propadu starih lesenih hiš, k zamenjavi slamnatih streh z opeko.

Leta 1948 so etnologi v Škocjanski fari ali v Škocjanskih hribih popisali še 140 lesenih stavb: 42 lesenih hiš in 88 gospodarskih poslopij, in 122 jih je bilo kritih s slamo. Zanimiv je podatek, da tod do konca 19. stoletja nobene hiša ni imela stranišča. Prva lesena stranišča izven hiš so začeli postavljati šele v začetku 20. stoletja. Toda še sredi 19. stoletja je bilo največ stranišč postavljenih lesenih ob hlevu ali pa samostojno ob gnojišču. Tudi novejša hiše sredi 20. stoletja niso imela stranišča v hiši. Še leta 1948 je bilo tod 133 lesenih stranišč in le 16 zidanih, jasno izven hiš. Leta 1963 in 64 smo lahko dokumentirali že gradnjo novih sodobnih hiš. Si današnja mlada generacija, ki živi v velikih zračnih sodobnih hišah, ob televiziji in računalnikih, lahko predstavlja, kako so živeli njihovi predniki? Precej starih predmetov smo zbrali za novi muzej, ki nastaja v obnovljeni stari škocjanski šoli. Ob stalni razstavi še vsako leto pomagam pripraviti manjše razstave, kot so: poljšji in ptičji lov, o zobotrebcih, sledile bodo še razstave o kmečkem orodju, za kar domačini že zbirajo predmete in imajo zato pripravljen poseben razstavni prostor. V nekdanji šoli nas je sprejel predsednik Krajevne skupnosti Škocjan Jože Kraševac, ki je zgovorno osvetlil staro in današnjo podobo krajevne skupnosti in njene značilnosti. Te je na področju kulture dopolnil še predsednik škocjanske kulture Jože Marolt.

Po šoli je sledil ogled cerkve (posvečena sv. Kancijanu in v kateri je bil leta 1508 krščen Primož Trubar.) Sprejel nas je župnik dr. Edo Škulj, avtor več knjig o škocjanski fari. Predstavil je znamenitosti cerkve in je zanimivo pripovedoval o Primožu Trubarju. Pri ljudeh so se do današnjih dni ohranile zanimive pripovedi o Primožu Trubarju, ki je bil krščen v škocjanski cerkvi. Pet stoletij je ostal ta znameniti Slovenec v spominu ljudi škocjanske fare. O tem je duhovito pripovedoval g. župnik in opisal bogato zgodovino cerkve in škocjanske fare, ki so jo štiri-deset let upravljali protestanti. Župnijo je v letih 1585 do 1589 vodil Jurij Dalmatin. Njegova žena, hči Primoža Trubarja, je pokopana v Škocjanu. V cerkvi so pokopavali tudi člane turjaške grofovske družine Auerspergov. Tako je škocjanska cerkev vedno vredna ogleda.

Naš prvi obisk je veljal Malim Lipljenam, kjer je imela ekipa leta 1964 kar svoj drugi dom. Tu smo dokumentirali vse hiše in tudi gospodarska poslopja. Sedaj smo si ogledali, kako vas danes zgleda. Tam, kjer je bil pred petdesetimi leti najrevnejši del vasi, tako imenovana Štrukljeva vas, so danes velike moderne hiše. Tako se je spremenila vsa vas. Vaščani so

Domačini iz Roženpaha in etnologi.

nam pripovedovali, kako so včasih pri vsaki hiši kuhali žganje, danes ga le še redko kdo. Zvedeli smo tudi, kaj je to karapampola. Kocke sladkorja flambirajo z žganjem. Obudili so nam spomin na to sladko pijačo ob žganjekuhi. Tudi poskusili smo jo.

Iz Malih Lipljen nas je vodila pot do Rožnika, ki je lani praznoval častljivo osemstoletnico kraja, ki ima tako simpatično ime in tako prijazne in gostoljubne vaščane. Za to obletnico sem jim lani pripravil odmevno razstavo OD ROŽENPAHA DO ROŽNIKA. Rožnik je stara gručasta vasica na prisojni kraški rebri. Nekaj hiš je tudi izven vaškega jedra. Včasih so bile to revnejše bajte, iz kupljenih kašč so se razvile stanovanjske hiše. Danes se ne razlikujejo več od novih ali obnovljenih sodobnih hiš v vasi. Ljudje v Škocjanskih hribih imenujejo še sedaj Rožnik Roženpah, šele mlajša generacija in poštar se navajata na Rožnik.

Jože Kraševac, predsednik krajevne skupnosti Škocjan, predstavlja svoje kraje.

Na Rožniku ni bilo nikoli velikega bogastva. To se je odražalo tudi v vaški arhitekturi. Leta 1948, ko so etnografi tod proučevali, so dokumentirali še številne strehe domov, hlevov, lesenih kašč in podov, pokritih s slamo. Leta 1963-65, ko je te kraje raziskoval Slovenski etnografski muzej, jih je bilo že manj. Roženpahovci so začeli obnavljati svoje domove, s streh so počasi izginjale slamnate kritine, kamnite štirne, hišni in vaški vodnjaki so izgubili svojo funkcijo šele leta 1976, ko je vas dobila vodovod. Z obnovo hiš so izginjale črne kuhinje in z njimi krušne peči z bogato okrašenimi pečnicami in romantičnimi zapečki, ki so greli generacije Roženpahovcev. Z njimi so izginjale tudi lepe stare šege, kmetove navade in opravila. Kdo se še danes spominja kopic – metja prosa, ki so predstavljale eno najvažnejših kmetovih opravil in največji družaben dogodek v vasi. Danes so le še štirje pravi kmetje v vasi. Ohranjeno je še

tudi nekaj biserov stare arhitekture, kot je lesena Ančnikova kašča, verjetno iz 18. ali celo 17. st., ki so ji leta 1891 priključili še pod. Vse to smo si ogledali. Domačini so nas gostoljubno sprejeli, tudi z dobrotami, ki so jih spekle in ocvrle vaške gospodinje, in nam predstavili še nekaj značilnosti njihovih dejavnosti. Zobotrebce, lesene klince, ki so konec 19. st. močno spremenili posamezne panoge gospodarjenja v teh krajih. Lov na polhe je etnologom zgovorno predstavil navdušen poljši lovec Anton Kraljič, Bradačev Tone, ki je postavil na ogled tudi svoje stare in nove polšne. Tod je bilo namreč najvažnejše območje poljšega lova na Slovenskem. Že Valvasor je poročal, da pride v velikih bukovih gozdovih samo iz ene luknje po več tisoč polhov in ima posamezni polhar po več kot 100 pasti – škatl, v katere ujame v eni noči od 300 do 500 polhov.

Za zaključek naše poti smo obiskali Gradež, ki danes slovi predvsem po svoji 80 let stari sušilnici sadja, po svojem dejavnem društvu za ohranjanje dediščine, ki čez vse leto prireja prireditve od praznovanja pomladi do praznika suhega sadja in razstav jaslic, da nastopov njihovih Suhih češpelj, ženskega pevskega zbora z zanimivimi instrumenti, ne omenim.

Etnologi smo se vrnili iz Škocjanskih hribov s prepričanjem, da so ti kraji polni zanimivih naravnih znamenitosti kraške pokrajine pa tudi bogatih zgodovinskih in etnoloških značilnostih, ki se jih izplača pogledati. Še se bomo vrnili!

Dr. Boris Kuhar

Boris Kuhar je z domačini iz žganja kahal karapampolo.

Čušperske apnenice pod Ostrim vrhom

Pred 50 leti smo apneničarji dvigali, prelagali in zlagali do 100 kg težke apnenčeve skale, danes pa mladi ne zmorejo niti 50-kilskih. Temu se niti ne čudim preveč, ker je moja generacija morala delati vse ročno, saj takrat še ni bilo takorekoč nobene mehanizacije, danes pa je na kmetijah ter v obrti in industriji vse mehanizirano. Dela nekoč in danes se pač ne da primerjati, še zlasti ne v apneničarski obrti. Prepričan sem, da danes delavcev za delo na apnenici ne bi našli več niti med vse večjo množico brezposelnih. (Jože Poderžaj)

Težko si je predstavljati, da tako majhno naselje, kot je Čušperk, premore kar štiri apnenice: Svetlinovo, Joškovo, Žitnikovo in Martinovčevo. Imenovane apnenice leže v neposredni bližini nekdanje železniške postaje Čušperk. Vse štiri so bile zidane, kot se temu reče, v breg oz. kamnito steno, razen nove Martinovčeve, ki je prostostoječa zidana apnenica. Osnovnih mineralnih surovin (apnenec, les, ilovica) so vse apnenice imele dovolj na razpolago v svoji neposredni bližini. Najstarejša je bila Svetlinova, največja Martinovčeva, najdlje pa je gorela Žitnikova apnenica (1970). Vse štiri apnenice bi lahko obratovale brez posebnih problemov hkrati, saj je bilo povpraševanje po apnu vseskozi veliko večje, kot so ga lahko čušperske apnenice nakuhale. Poleg tega pa je Martinovčeva apnenica nekaj časa prodajala pretežni del svojega žganega apna stalnim strankam po Bački in Banatu (Srbija). Čušperske apnenice so večinoma prenehale obratovati v drugi polovici 20. stoletja. Prva je pred drugo svetovno vojno ugasnila Joškova, zadnja pa Žitnikova (1970). Ugasnile so predvsem zaradi prehude konkurence apnenice v Predstrugah, Industrije apna v Kresnicah in zaradi pomanjkanja delovne sile. Zidane apnenice in njim pripadajoči kamnolomi so ponavadi poimenovani po njihovih lastnikih ali domačijah. Pri Poderžajevih se je po domače reklo "pri Martinovcu", od tod tudi ime Martinovčeva apnenica.

Sedanji gospodar domačije "pri Martinovcu" Jože Poderžaj je rojen leta 1928 v Čušperku (prej Mala Račna) št. 22. Njegovemu očetu je bilo ime Alojzij, dedku pa Jernej. Oba sta bila apneničarja. Glavno vlogo je imel oče Alojzij, ki je leta 1934 sezidal novo apnenico in stalno zaposlil sedem delavcev. Stalno zaposleni delavci so v glavnem delali v apnenici, pozimi pa so, ko apnenice niso obratovale, pripravljali les in kamen. Sekali so drevje in ga žagali v metrska drva, vse ročno. Oče Alojzij je bil tisti, ki je z ga-

Gospodar Jože Poderžaj - apneničar s sliko apnenice v rokah pred domačijo "pri Martinovcu".

nim apnom prodril na srbska tržišča in si tam našel stalne kupce. Jože je danes star 85 let. Najprej je delal v Kmetijski zadrugi Račna kot lesni manipulant. Od kmetov je odkupoval hlodovino in jo prodajal naprej žagam, kurivom pa drva. Njegov največji in najzvestejši kupec je bilo Kurivo v Ljubljani. Ko so se zadruga združile v Agrokombinat, je tam nadaljeval v lesnem oddelku, ko pa je bil ukinjen še lesni oddelek, je delal kot gozdni delavec v Gozdnem gospodarstvu Ljubljana. Nazadnje je 12 let služboval v Kliničnem centru kot varnostnik.

Z apneničarstvom se je Jože začel ukvarjati takoj po vojni leta 1945. Nemci so 4. novembra leta 1943 izvedli precej obsežno ofenzivo in do tal porušili naselji Velika Ilova Gora in Gaberje. Takoj po končani vojni je nova oblast nacionalizirala vse apnenice in ustanovila Obnovitveno zadrugo. Jože je kot 15-letni mladenič začel delati za to zadrugo. Vse do leta 1953 je za apnenice dovažal frate in drva, jih zlagal v skladovnice, prenašal kamne in podobno. Bil je potemtakem furman in delavec te zadruge. Leta 1953 je Jože dobil od občine dovoljenje, da kuha apno v lastni režiiji v takrat še občinski Martinovčevi apnenici, ki je obratovala vse do leta 1970. Nacionalizirane apnenice so ostale v lasti občin oz. države vse do leta 1994, nakar so jih njihovi lastniki dobili od nove države uradno nazaj.

Najstarejšemu čušperskemu apneničarju Jožetu Poderžaju smo s področja čušperskega apneničarstva postavili nekaj vprašanj, na katera nam je prijazno in izčrpno odgovarjal. Predstavil nam je celotni razvoj pridobivanja apna na tradicionalen način v tem delu Slovenije, zaradi pomanjkanja prostora pa smo morali zanimivo etnološko vsebino skrajšati in jo razdeliti na dva dela.

Za pridobivanje žganega apna najprej potrebujemo peč, v kateri kurimo apnenec, imenuje pa se apnenica. Kako zgradimo tako peč? Koliko in kakšen material potrebujemo za njeno gradnjo? Koliko delavcev moramo zbrati, katera znanja morajo obvladati izbrani delavci in koliko časa traja gradnja takega objekta?

Za gradnjo nove tradicionalne zidane apnenice je potrebno zbrati skupino najmanj pet do šest ljudi, med katerimi mora biti vsaj en zidarski mojster. Boljše pa je, če je delavec več, ker bo v tem primeru apnenica prej sezidana. Našo novo apnenico je zidal mojster Križman iz Male Račne. Za zidano apnenico najprej izkopljemo v ilovnatih tleh okroglo, do 1,5 m globoko jamo. Njena širina je odvisna od velikosti načrtovane apnenice. Tako je za apnenico v obliki sode (4 m x 4,5 m x 4,0 m) potrebno izkopati jamo s premerom okoli sedem metrov. Čušperske zidane apnenice so zgrajene iz treh delov: zunanjšega oboda iz domačega kamna, srednjega vmesnega pasu iz dobro presejane, steptane in očiščene zemlje oz. ilovice in notranjšega oboda ali lonca, debelega 25 centimetrov. Notranji obod apnenice ali lonca je pri nas povsod narejen iz ribniške opeke, ki je zelo odporna proti visokim temperaturam, zunanji obod apnenice ali oporni zid, debel spodaj do 3 in zgoraj do 2 metra, pa je zložen iz domačega kamna (apnenec). Do 50 cm široki vmesni prostor med notranjim in zunanjim obodom smo zapolnili z zemljo oz. ilovico in jo dobro steptali. Zelo pazljivo smo jo morali očistiti od korenin in drugih organskih gorljivih primesi, ker bi le-te lahko zgorele, ilovnata obloga bi postala bolj porozna, kar bi omogočilo dotok zunanjšega zraka v apnenico. Notranja dva pasova sta zadrževala toploto, zunanji kamniti obod pa je služil predvsem kot oporni zid apnenice, da jo vsled visokih temperatur v kurišču ne bi razneslo. Da je apnenica čim bolj trdna, jo lahko v sredini objamemo še z dvema ali več železnimi obroči. Tako zgrajena zidana apnenica vzdrži vse pritiske, ki jih povzročata visoka temperatura v kurišču.

In kako naredimo dobro zidano apnenico?

Apnenico je treba zidati v breg ali kamnito steno. Na ta način zagotovimo večjo trdnost apnenice in boljši vlek. Za zidanje apnenice je potrebno izbrati najbolj kvalitetno, čvrsto in zdravo kamenje in najboljše gradbene materiale. Najboljše so sodaste oblike lonca zidanih apnenic, potrebno pa je še narediti dovolj debel oporni zid. Gradnja zidane apnenice traja od sedem do štirinajst dni, odvisno predvsem od izurjenosti in števila delavcev, ki jo zidajo.

Na čušperskem območju so obratovali štiri zidane apnenice. Največja je bila vaša nova Martinovčeva zidana apnenica, ki je tudi najbolj ohranjena. Pa jo na kratko opišimo?

Potem ko smo v gozdu nasekali vejevje in drobno drevje ali frato in jo naložili na voz, jo je bilo treba s konji samo še zapeljati pred apnenico, kar pa ni bilo težko, saj je imel naš kmečki voz že gumijasta kolesa.

Domačija "pri Markovcu" - Čušperk 22.

Ker je povpraševanje po apnu zelo hitro naraščalo, je moj oče Alojzij leta 1934 sezidal, v isti kotanji kot je že stala Svetlinova oz. stara Martinovčeva apnenica, precej večjo novo Martinovčevo apnenico, ki je danes sicer precej zaraščena z visoko travo in grmovjem, vendar je še relativno dobro ohranjena. Martinovčeva nova apnenica je prostostoječa apnenica. Ime je dobila po naši domačiji "pri Martinovcu". Je sodaste oblike. Spodaj in zgoraj ima premer 3,5 m, v sredini 4,0 m; visoka pa je 4,5 m. Zaradi večje trdnosti jo v sredini objemata dva 8 cm široka in 2 cm debela železna obroča. Notranji obod ali lonca apnenice je sezidan iz "ribničana", t. j. opeke, ki je zelo odporna proti visokim temperaturam. Spodaj tri, zgoraj pa dva metra debel oporni zid je sezidan iz blokov srednje svetlosivega do srednje temnosivega zrnatega in gostega apnenca iz neposredne okolice, ki je precej odporen proti žganju oz. kurjenju.

Kaj bi povedali ob zaključku prvega dela našega poročanja o čušperskih apnenicah in ob vašem visokem jubileju - čez tri mesece boste stari 86 let! Ali čutite kaj nostalgije po prejšnjih časih, ko ste še žgali apno?

Priznam, da apneničarji gledamo na čas, ko smo še delali v apnenici, s precejšnjo nostalgijo, čeprav je bilo naše delo izrazito garaško. Težko povem, kaj je bilo tako mikavnega v tem poklicu, da nas je tako privlačil. Mi smo ga na nek način resnično vzljubili. Šel nam je pod kožo, kot se temu reče, tako da bi večina nas apneničarjev šla ponovno delat v apnenico, če bi seveda bili zdravi in nekoliko mlajši. Vzljubili smo ga zato, ker je to bil brezstresen in zanesljiv poklic, ki nam je dajal vsakdanji kruh in omogočal, da smo lahko brez težav preživljali svoje družine. Bili smo mladi, nabiti z močjo ter kondicijo, znali pa smo se tudi poveseliti, saj smo pripadali veliki in takrat za naše gospodarstvo zelo pomembni družini apneničarjev. Drugi vzrok za to nostalgijo pa leži najbrž v tem, da nam je težaško delo, ki smo ga vedno brez posebnih težav zmogli, prešlo v navado.

Dr. Stevo Dozet, univ. dipl. ing. geol.

Enostavno in pregledno! EOM = 0%

0 EUR pologa / 0% obresti / 0 EUR stroškov

POPOLNOMA NOVI
pro_ceed
Dinamičen, športen in temperamenten.

že za **139 EUR**

Kiina vozila imajo rekordno nizko porabo, 7-letno garancijo in maksimalnih 5 zvezdic po EURO NCAP-u.

KIA - NAJVEČ AVTA ZA VAŠ DENAR!

AVTOTRADE, D.O.O., VRHNIKA, 01-755-79-05 (prodaja), 01-755-79-00 (servis) www.avtotrade.kia.si

The Power to Surprise

www.facebook.com/KIASlovenija

Kombinirane porabe goriva: 3,7 – 6,0 l/100km, emisije CO₂: 109 – 145 g/km CO₂.

EOM = 0% velja za nakup novega vozila KIA ob sklenitvi pogodbe o finanč. leasingu preko Hupo Leasinga d.o.o. in VBS Leasinga d.o.o. Financ. zajema: obdobje financ. do 84 mes., fiksna OM 0%, EOM 0%, stroški odobritve 0 EUR. Primer: KIA pro_ceed 1.4 CVT LX Activ, cena 11.690 EUR (MPC 12.490 EUR - Joker »Stara za novo« 400 EUR - Joker »iz zaloge« 400 EUR - Joker »EOM = 0% financ.«), z odplač. dobo 84 mes. in 0% pologom, obrok leasinga 139 EUR/mesec., fiksna OM 0%, stroški financ. 0 EUR, EOM 0%, skupaj za plačilo 11.690 EUR (=nabavna vrednost). Končne cene vsebujejo vse popuste in prihranke, ne vključ. banke in stroška priprave vozila. Akcija EOM 0% velja 17.10.-17.11.2013. Financ. se lahko zavrne, če stranka nima ustrezne bonitete. Vse info. o porabi goriva in emis. CO₂ na voljo v priroč. o varčni porabi goriva, na prod. mestu ali www.kia.si/emission. Pogoji garanc. na voljo v garanc. knjižici vozila, oz. pri poobl. zastopniku. Slike so simbolične. KMAG d.d., Leskoškova 2, Ljubljana.

Razrez in cepljenje drv
Posek, spravilo in transport lesa
ODKUP gozda in lesa

UGODNO prodamo drva

Nudimo vam posek in spravilo lesa iz gozda. S cepilnim strojem pri vas doma varno in hitro razrežemo in razcepimo drva na izbrano dolžino in debelino polen.

Odkupimo tudi gozdne parcele in vse vrste lesa primerno za drva ali rezani les.

ERNA d.o.o., Industrijska c.1, 1290 Grosuplje;
e-mail: info@erna.si Telefon: 041 612 532

ZZ

Goran Petrović dr. dent. med.
zasebna zobozdravstvena ordinacija

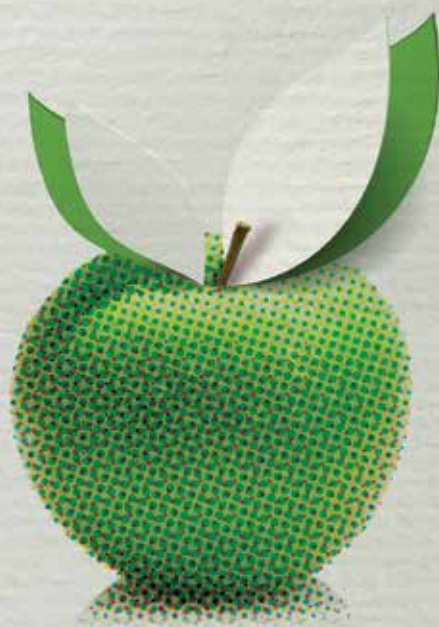
SKY IMPLANTATI ZA SPROŠČEN NASMEH

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- certifikat za vgraditev bredent SKY implantatov
- nevidni ortodontski aparati INVISALIGN
- rtg digitalno slikanje zob

Vedno več pacientov si želi nadomestiti izgubo zoba z implantacijo zobnega vsadka, namesto z brušenjem zdravih sosednjih zob za protetični nadomestek. Tudi delno ozobljena in brez zoba čeljust je lahko oskrbljena v moderni implantologiji z implantati in fiksnim protetičnim nadomestkom. S tem se povrne funkcija, estetika in prejšnja življenska kvaliteta. Z bredentovimi implantati in protetičnimi nadomestki do sijočega in sproščenega nasmeha. Za več informacij ali brezplačno brošuro nas pokličite ali pa nam pišite....

breident
medical

Goran Petrović dr. dent. med., tel.: +386 1 787 34 13, gsm: +386 41 723 731

PARTNER
GRAF zelena
tiskarna

Glavno vodilo grafičnega podjetja Partner graf d.o.o. je nenehno izboljševanje kakovosti in varovanje okolja. Vsi zaposleni so zavezani za nenehno rast kakovosti storitev, proizvodov in procesov. Dosledno upoštevanje navodil in pravilnikov podjetja pa omogoča učinkovito delovanje sistema.

PARTNER GRAF zelena tiskarna d.o.o.
Kolodvorska 2, 1290 Grosuplje
T: 01 7861 177, F: 01 7861 587
info@partnergraf.si, www.partnergraf.si

OFFSET TISK

DIGITALNI TISK

POSLOVNE TISKOVINE:

vizitke, dopisni listi, kuverte, CMR seti, ...

OSTALE TISKOVINE:

letaki, zgibanke, revije, plakati, knjige, letna poročila, mape, ...

DODELAVA TISKOVIN:

različne vezave, personalizacija, plastifikacija, ...

REPRO STUDIO:

grafično oblikovanje, grafična priprava za tisk, ...

SVETUJEMO:

pri načrtovanju tiskovin, pri izbiri materiala, pri uporabi barv, ...

SKRBIMO ZA:

kvaliteto, okolje, hitre dobave, zdravo ceno, ...

Pred sto leti (1913 - 2013) Grosuplje z vodovodom

Predstavljajmo si naselji Grosuplje in Stranska vas pred sto leti. Še s slamo krita poslopja, kapnica v štirnah, makadanske poti. Na cesti skozi Grosuplje je po zamrtju tovarništva prevladovala volovska vprega, le kdaj pa kdaj se je zaprašilo za Codellijevim avtomobilom, ko se mu je mudilo v Višnjo Goro k sorodnikom. Tudi poštna kočija je posel večinoma predala uslužbencem železnice.

Mimo mlina pri brinjskem gradiču je še tekel potok - tedaj so mu rekli samo Breg ali Stari breg - in tja so gonili živino napajati; naprej od Brinja, pred Finkovim mlinom (že pri današnji Petrolovi črpalki) pa so perice opravljale mukotržno delo na perišču, a tam so si tudi izmenjale novice. Z domačij, ki niso imele kapnice, so na Breg hodili po vodo, večinoma s čebri, in jo domov nosili tudi na glavah. Brez svitkov tu ni šlo. Na Perovem pa so morali vso vodo voziti od potoka.

Tudi župan grosupeljske občine Franc Košak je imel težave z vodo, zato je kot deželni poslanec spodbudil aktivnosti, da bi tudi v Grosuplje voda pritekla po ceveh. Poznal je že leta 1893 zgrajeni vodovod v Šmarju, prav tako pa je vedel za težave, ki jih je imel šentjurski župan Perme, ki so se mu kmetje upirali, da bi zgradil vodovod.

Preko deželnega zbora, kjer je bil poslanec, je Košak uspel speljati podporo za izgradnjo vodovoda. V poročilih zbora beremo, da je večkrat opozarjal, da je to nujno in njegova vztrajnost je po zadnjem pozivu v letu 1912 le obrodila sadove, da so 8. maja 1912 objavili razpis za gradnjo vodovoda. Predvidena cena gradnje je bila 86.224 kron in 19 vinarjev, kasnejša ocena se je ustavila pri 98.000 kronah, pri čemer je država obljubila prispevati 40 %, dežela pa 30 %, posel pa je prevzelo podjetje Ing. Hans Dirnböck iz Gradca. Za nadzor nad gradnjo je bil zadolžen deželni stavbni oficijal Emanuel Hayne. (Samo kot vrivek: bil je nečak nemškega pesnika pozne romantike Heinricha Heineja, ki je bil židovskega rodu in ob prestopu v protestantsko vero je spremenil ime in priimek.) Z drugimi uslužbenci je oficijal Hayne stanoval v gradiču Brinje.

V letu dni so vodovod slovesno z blagoslovom predali uporabi. V nedeljo, 26. oktobra 1913, so se slovesnosti udeležili deželni predsednik baron Theodor Schwarz, kranjski deželni glavar dr. Ivan Šušteršič, okrajni glavar dr. Henrik Cron ter predsednikov namestnik in urednik revije Dom in svet dr. Evgen Lampe. Pred

Rezervoar na Koščakovem hribu nad Košemajevo domačijo z letnico 1912 je tudi del naše tehniške dediščine.

Košakovo domačijo so jih pričakali šolska mladina, dekleta in žene v narodnih nošah, gasilci in občinski možje ter duhovniki. Sprevod se je napotil do (sedaj podrtega) gasilskega doma, kjer je šmarski dekan Mihael Trček opravil blagoslov vodovoda. Gostje so v govorih pohvalili splošen napredek in tedanjo občinsko pridobitev. Na koncu je niz govorov zaključil grosupeljski nadučitelj Leopold Marn in se županu zahvalil za njegov trud pri zidavi novega gasilskega doma ter pri gradnji vodovoda.

Slavnostno kosilo so imeli pri županu Košaku in tu je deželni predsednik baron Schwarz v govoru povabljenecem in občinskim možem pohvalil delo grosupeljske občine.

Z novim vodovodom so oskrbeli 5 vasi: Grosuplje, Stransko vas, Perovo, Brvace in Jerovo vas, ki so skupaj šteje 570 prebivalcev. V posameznih vaseh so postavili 16 izlivk ter 6 korit za napajanje živine, ki so bila dolga tri do štiri metre. Ljudje se spomnijo korit pri Korenu v Stranski vasi ter pri Katruzi (nasproti Müllerjeve hiše) v Grosupljem.

Vodovod je precej olajšal življenje domačinom, a perice so svoj ritem dejavnosti na perišču ob Bregu ohranile vse do nastopa pralnih strojev v gospodinjstvih.

Za vodovod je dolga leta nato skrbela občina, ki je leta 1948 dodala nov dotok vode, saj je že med vojno vode manjkalo in so jo občasno zapirali, kot pravi domačinka Marija Vintar (p. d. Centova), saj jo je tedanji komisar (župan) Alojzij Mehle (p. d. Jakopè) zadolžil, da je vsak dan sredi dneva zapirala vodo.

Z ustanovitvijo Stanovanjsko komunalnega podjetja v letu 1966 so uredili oskrbo vodovoda. Na razstavi ob 100-letnici vodovoda smo lahko videli in občudovali precej arhivskega gradiva, katerega večino hrani Javno komunalno podjetje v Grosupljem.

Zbral: D. Samec

Dan reformacije v Škocjanu

V Trubarjevi fari, v Škocjanu, so v nedeljo, 27. oktobra 2013, priredili v čast našemu reformatorju in velikemu Slovcu slovesnost. Čeprav dan reformacije ni dela prost dan, je pa državni praznik in v Škocjanu je edina proslava v občini Grosuplje, namenjena temu prazniku. V kulturni dvorani v šoli so nastopili kvartet Sever in prijatelji in ubrano zapeli nekaj pesmi ter mladi recitatorji.

Večer je oblikovala in vodila Katarina Sever. Z izbranimi odlomki je osvetlila Trubarjevo življenje in delo. Spomnila nas je, koliko energije in volje je premogel naš protestant, da je prenesel vse življenjske udarce in ob tem še oblikoval slovenski črkopis, orisal osnove slovenskega jezika, pisal, prevajal, učil, podpiral pridne protestantske duhovnike, da so mu potem, ko so končali šolanje, pomagali pri širjenju slovenske pismenosti in omike. Od tedaj dalje slovenska beseda ni utihnila ne v cerkvi ne zunaj nje.

Z novimi pevci okrepljeni kvartet Sever in prijatelji je zapel nekaj lepih slovenskih pesmi, z občudovanje vrednim nastopom pa so navdušili mladi recitatorji: Anej Ivanc je prebral pesem o jeseni, Živa Kurent je zaigrala na klarinet in recitala Pavčkovo pesem Sreča, Klemen Kuret je prebral odlomek iz knjige Kraji in ljudje v Trubarjevi fari, ki govori o protestantskem predikantu Andreju Savincu, ki je deloval nekaj časa v Škocjanu, Matic Bavdek pa je virtuosno zaigral na violino.

Praznično nedeljsko popoldne smo zaključili s prijetnim druženjem in z mislimi pri Pavčkovih besedah, ki bi si jih morali večkrat ponoviti: »A sreča ni v glavi in ne v daljavi, ne v žepu ali pod palcem zaklad. Sreča je, če se delo dobro opravi in če imaš koga rad ...«

Marija Samec

Jazz in soul koncert na Spodnji Slivnici

Na Spodnji Slivnici je 18. oktobra 2013 Kulturno društvo Big Band Grosuplje pripravilo koncert jazz in soul glasbe.

Dirigent big banda Klemen Kotar je vodil Combo (malo) zasedbo Big Banda Grosuplje in povezoval koncert. Na njem je bila predstavljena predvsem jazz in soul glasba iz šestdesetih in sedemdesetih let prejšnjega stoletja, zato je bilo tudi prizorišče pripravljeno v duhu kavarn tistega časa. Obiskovalci smo posedli okrog miz in polni zanosa poslušali glasbo iz takratnih časov, ko so to glasbo izvajali Cannonball Adderley in njegov kvintet ter mnogi drugi. Glasba nas je nostalgичno spomnila na mladost. Solo točke so izvajali: Rok Weber na klaviaturah, Žiga Jevnikar s kitaro, na saksofonih so blesteli Urška Strnad, Žan ter Klemen Kotar, solista na trobenti pa sta bila Sebastjan Jermol in Rok Godec.

Pri nekaj skladbah se je zasedbi pridružil vokalist Blaž Vrbič, ki je postal nekaj uspešnic Gregoryja Porterja.

Večer je ob prijetni glasbi vse prehitro minil.

Kdor se koncerta ni uspel udeležiti, pa ima možnost mlade glasbenike iz Big Banda Grosuplje videti in slišati tudi na **božično-novoletnem koncertu v nedeljo, 22. decembra 2013, v Kulturnem domu v Grosupljem**, na katerem se bomo spominjali velikega Franka Sinatre.

O podrobnostih tega in ostalih dogodkov, ki jih pripravljajo, pa si lahko preberemo na njihovi spletni strani: www.bigband-grosuplje.com

Milena Nagelj

Venček slovenskih ljudskih plesov v Grosupljem

V nedeljo, na zahvalno nedeljo, na deževen dan, smo lahko v Kulturnem domu v Grosupljem videli, kaj se da narediti, ko je človek vztrajen, ko hoče, ko ima ljubezen in ko se pusti voditi. Polna dvorana je bila v pričakovanju. Folklorna skupina Kulturnega društva sv. Mihaela Grosuplje je v goste povabila še folkloriste in tamburaše Folklornega društva Kranj.

V svet plesa nas je uvedla Alenka Adamič z recitalom Prešernove pesnitve Povodni mož.

Prireditev je povezovala članica literarne sekcije KD sv. Mihaela Marjana Adamič, ki nam je najprej predstavila zgodovino folklorne skupine KD sv. Mihaela. Skupina se je pred tremi leti prvič zbrala, vadila in vadila. Imela je že tri mentorje, sedaj pa vadijo pod mentorstvom Mira Pivarja in nastopajo po Sloveniji, celo na Hrvaškem, kjer so dobili nagrado in povabilo za nastop folklornih skupin v Zagrebu naslednje leto.

Marjana Adamič je predstavila tradicijo slovenskega ljudskega plesa skozi čas. Folklor se slovenske ljudske plesu imenuje zato, ker sedaj te plesu večinoma plešejo na odrih, v izvedbi folklornih skupin. Včasih so te plesu plesali podeželski ljudje, ki so se zbrali po opravilih, po žetvi, ob smrti, na veselicah in plesali. Od davnine naprej se je plesalo ob različnih priložnostih. Bolj je postajal človek civiliziran, več omejitev si je postavjal in tudi ples ni bil izjema. Na oglejski sinodi, ki jo je leta 1338 ali 1339 sklical patriarh Bertrand, so razpravljali o prepovedi mrliških plesov in žalnih iger na Goriškem, sedaj pa žal o tem, kakšne pesmi so peli in plesali ob smrti, ni več sledov. V 17. stoletju je Valvasor v Slavi vojvodine Kranjske opisal tudi slovenske noše, Anton Tomaž Linhart pa je opisal ples Kranjske, ki so najbolj podobni potrkanji polki iz Bohinja. Pred in po vojni sta predvsem zakonca Marolt zbirala ljudska izročila, narodne noše in glasbene zapise.

Na oder je prišla folklorna skupina KD sv. Mihael, ki je zaplesala venček goriških plesov. Takt plesu so dajali harmonikarja Janez Potokar in Jaka Ivan, violinistka Špela Ivan in kontrabasist Marjan Adamič. Vsi smo se prepričali, da so zelo napredovali plesalci in spremljevalni kvartet.

Z zanimanjem smo prisluhnili Marjani Adamič, ki nam je osvetlila zgodovino, kako se je razvijala plesna spremljava. V začetku je bila le s topotom nog, vse do 16. stol. so bile za ples v navadi dude in različne piščali. Pozneje so se taki sestavi pridružile gosli, v 18. stoletju pa

še oprekelj in bas. Sto let kasneje se začno pojavljati tudi druga pihala in trobila, oprekelj pa počasi tone v pozabo in proti koncu 19. stol. se začne pojavljati diatonična harmonika, ki je kmalu povsem prevladala in ponekod postala edino godčevsko glasbilo. Sestavi glasbenikov se od pokrajine do pokrajine razlikujejo, tamburaška zasedba pa je značilna za Belo krajino, kjer se je udomačila šele pred prvo svetovno vojno. Folklorno društvo Kranj z glasbeniki deluje že od leta 2004. Zaplesali so venček gorenjskih plesov in prikazali tudi »povštertanc«, ples z metlo ali »beksl«.

Naše prednice so si želele, da bi jih na ples povabil ravno pravšnji, kar nam je predstavila Lea Adamič, z recitacijo ljudske pesmi »Kater'ga si želi«.

Plesalci iz Grosupljega so ob spremljavi kvarteta zaplesali prekmurske plesu.

Kranjski tamburaški orkester nam je zaigral venček narodnih, nato pa še vedno zelene melodije, ki so razveselile občinstvo, ki je pritegnilo s petjem. Plesalci in plesalke KD sv. Mihaela Grosuplje pa so za konec v prelepah belih nošah zaplesali belokranjske plesu in »ponesli« občinstvo v objem belih brez.

Bilo je to prelepo nedeljsko popoldne, domov smo odhajali veseli, nasmejani, polni elana, ki so nam ga dali požrtvovalni plesalci, glasbeniki in recitatorke Kulturnega društva sv. Mihaela in Folklornega društva Kranj.

KD sv. Mihaela Grosuplje

Pri nas je lepo – veseloigra poliških pevcev

Kulturni dom Grosuplje, ZKD, KD Polica, petek, 8. november 2013 Zavesa se je odgrnila, na odru pa smo zagledali bogato obložene mize. Pevci so se počasi zbirali in začeli z upevanjem. Ta del obveznih pevskih vaj je mnogim dolgočasen, vendar obvezen za ogrevanje grla. Potem pa so začeli s koncertom. Pesmi so se menjavale s šaljivimi pripovedmi, dosti sta jih natresli vaški klepetulji. Glasbenik Edvard Adamič je spremljal pevce na električnih klaviaturah. S pesmimi so se sprehodili po slovenskih pokrajinah od Gorenjske, Prekmurja, Dolenjske in Koroške. Vmesna besedila so spretno povezovala glasbeni del in z duhovitostjo izzivala smeh v dvorani.

Poličani so se ponovno predstavili kot deloven pevski kolektiv, ki najde čas za druženje in resno delo, brez katerega tak nastop ne bi bil mogoč. Na grosupeljskem odru pa smo doživeli še eno presenečenje. Ob obisku Police je župan Občine Grosuplje dr. Peter Verlič izjavil, da ima Polica kar dve himni (poliško in bistrino), Grosuplje pa nobene. Edvard Adamič se je izkazal kot pesnik in skladatelj in nastala je Pesem Grosupljemu, ki jo je na koncertu z besedilom in notami izročil dr. Verliču. Himno so tudi prvič javno zapeli in poželi bučen aplavz iz dvorane, da so jo še enkrat ponovili.

Edvard Adamič:

PESEM GROSUPLJEMU

Med griči in doli mlado mesto je,
konjiček na grbu magdalenski je,
Grosuplje, Grosuplje, kdo te ne pozna,
se ve, Louis Adamič tu je bil doma.

Županova jama svet podzemni je,
dolenjskega krasa lepotica je,
naravni je biser Radensko polje,
saj tu še regljajo male žabice.

Refren:

Bodimo srečni vsi,
zajojmo pesem si,
saj pesem nam vse pove,
da tukaj res luštno je.

Marija Samec

Simbioz@ v Mestni knjižnici Grosuplje

Knjižnice so že po svojem osnovnem poslanstvu zavezane, da izobražujejo za uporabo računalniške tehnologije. Knjižničarji se pri svojem vsakdanjem delu srečujejo z ljudmi različnih starosti, spolov in veščin. Računalnike v veliki čitalnici, ki so na voljo obiskovalcem knjižnice, uporabljajo tudi ljudje z različnim poznavanjem dela z računalnikom. Knjižničarji jim pomagajo premostiti osnovne težave. Pa tudi pri svojem strokovnem delu morajo obiskovalcem vsakodnevno razložiti, kako deluje vseslovenski knjižnični katalog Cobiss in kakšne možnosti jim nudi računalnik pri naročanju, rezervaciji, podaljševanju gradiva. Zato se je knjižnica že od vsega začetka vključila tudi v vseslovensko akcijo Simbioz@ e-pismena Slovenija.

Že leta 2011 so uspešno izvedli s pomočjo mladih prostovoljcev in knjižničarjev osnovno izobraževanje in poznavanje interneta, letos pa so delo nadaljevali s tistimi, ki so Simbiozo obiskovali že lani, z novimi tečajniki pa so »vzeli« osnove: vklop in izklop računalnika, ravnanje z miško, shranjevanje in iskanje.

Letošnja Simbioz@ je bila posvečena internetu, facebooku in mobilni telefoniji. Medgeneracijsko sodelovanje je zanimiva izkušnja za mlade, ki imajo tako priložnost, da se preizkusijo, kako uspešni so pri posredovanju znanja, koliko potrpežljivosti potrebujejo, da »učenec« sprejme njihovo razlago, nenadomestljivi pa so tudi osebni stiki med starejšimi in mladimi. Vsi računalniki v računalniški učilnici so bili zasedeni in ob koncu tečaja so bili vsi zadovoljni in že čakajo nadaljevanje.

Tečajniki so pridobili nova znanja in veščine s področja računalništva, prostovoljci pa dodali nov kamenček k mozaiku dobrih del. Prostovoljstvo vendarle še živi. 26 prostovoljcev v okviru projekta Simbioz@ (med njimi so tudi knjižničarji) v vseh enotah Mestne knjižnice Grosuplje skrbi za skoraj 40 slušateljev.

Marija Samec

Dva potopisa v Mestni knjižnici Grosuplje

V torek, 29. oktobra 2013, je v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje Aleš Juvanec predstavil svoje popotovanje s kolesom po peklju zelene celine. Pot je začel v Čilu, v Santiagu, in prepotoval še Argentino, Urugvaj in končal v brazilskem Riu de Janeiru. Skupaj je v 38 dneh prekolesaril 4741 km in premagal dobrih 30 km višinske razlike.

V torek, 5. novembra 2013, pa smo poslušali predavanje o življenju v Gani, kot ga je doživela Darja Koščak. Predstavila nam je svoje izkušnje, ki si jih je nabrala v tej zahodnoafriški državi, v kateri je pol leta živela in kot prostovoljka poučevala otroke.

Marija Samec

Slovenske hiše v risbi Janeza Gorca

Galerija Mestne knjižnice Grosuplje, od 14. novembra do 14. decembra 2013

Razstava risb arhitekta in oblikovalca Janeza Gorca, rojenega v Novem mestu, predstavlja poduhovljeno srečanje s slovensko domačijsko arhitekturo, tipičnimi kmečkimi hišami iz pestre raznolikosti slovenskih pokrajin. Predstavljene so naslednje tipične hiše: prekmurska, koroška, alpska, primorsko-kraška, osrednjeslovenska, belokranjska in škofjeloško-cerkljanska hiša. To srečanje z našo pestro dediščino, ki se je raznoliko razvila na tako majhnem ozemlju, je Janez Gorec na svoj način ponotranjil z avtorsko, ilustrativno risbo.

Med podobami dolenske arhitekture našega okolja opazimo Koprivčevo hišo iz Male Žalne, pritegnili pa sta ga tudi graščini gradiček Brinje in predvsem Praproče, saj je narisal stavbo v celoti in še detajle: vhodni portal, spominsko ploščo Louisu Adamiču na fasadi ob vhodu v hišo v obliki odprte knjige iz leta 1957 in grajsko kapelo ob poti do gradu.

V lično zloženko je Nina Šuštaršič Remic zapisala: »Ozaveščanje o kvalitetah tradicionalnih slovenskih hiš je pomembno za vse generacije, saj nam tovrstno duhovno zorenje vselej vlije nekaj samozavesti in vzpodbudi razmislek o tem, kako raznolikost vplivov bogati razvoj novih idej. S to razstavo je avtorju uspelo na osebni način popularizirati arhitekturno dediščino, ki se lepo povezuje s pokrajino ...«.

Razstavo je odprla direktorica Mestne knjižnice Grosuplje Roža Kek, pogovor z avtorjem o njegovem delu pa je vodila umetnostna zgodovinarica in bibliotekarka Darija Kovačič. Za čarobno glasbeno vzdušje sta poskrbela profesionalna glasbenika: pianistka Maja Tanjšek in violinist Branko Brezavšček s priredbami narodnih pesmi in znanih popevk.

Domiselno postavljeno razstavo arhitekturnih risb in skic si je ogledalo več kot šestdeset obiskovalcev, prijatelji slikarja Gorca, lastniki narisanih hiš in tisti, ki so ga na lepe stare hiše opozorili, odprtja razstave se je udeležil tudi arhitekt dr. Peter Fister, ki se posveča varovanju slovenske arhitekturne dediščine.

Marija Samec

Literarni večer s pesnikom Slavkom Zavirškom in zaključek tretjega leta bralnega kluba Beremo ob kmečki peči

Mestna knjižnica Grosuplje, Koščakova soba, 17. oktober 2013

Slavko Zaviršek je bil rojen 5. 10. 1948. leta na Cikavi. Upokojitev je dočkal kot pravnik v Komunalnem podjetju Ljubljana. Svojo pesniško pot je začel z objavljanjem posameznih pesmi in kratke proze v Družini, Mavrici, Kmečkem glasu, v reviji grosupeljske literarne skupine Res, v Šmarcu, glasilu Krajevne skupnosti Šmarje – Sap, katerega urednik je bil, v Grosupeljskih odmevih in še kje. Leta 1995 je pri grosupeljski založbi Mondena izdal svojo prvo pesniško zbirko Utrinki, leta 2001 je izšla Duša poeta, 2002 Močvirska roža, 2004 Hvalnica zemlji in Doživetja, Nova setev 2006, leta 2007 Žarki vzhajajočega sonca in lani, 2012, Podarjeno srce, izbor pesmi iz vseh dosedanjih zbirk.

»Pesnik Zaviršek je slikar besede. Kratki verzi, večkrat zgolj metaforična zveza glagolskega sporočila, so tako čopič in pero, kot barva in zvok,« je zapisala v uvodu zadnje knjige Podarjeno srce Berta Golob.

Profesor slavist Boštjan Zgonc je v pismu sošolcu Slavku Zaviršku zapisal: »Pesnik se na kruti svet odziva z zatekanjem k zemlji, ki je vir moči in zdravja, in k močvirju, ki je skrivnostno, a domače, odrešujoče ... Zemlja, domača pokrajina, polje in močvirje je svet, ki odrešuje, kjer se pesnik odpočije, najde zavetje, tam je njegova mladost. To je svet, v katerem so spomini, ki ga razume.«

Svoj odnos do poezije je pesnik izpovedal z mislijo: »Poezija je vrednota, za razliko od dobrin, kot so hiša, avto. Je kot ljubezen, kot zdravje. Človeka bogati. Pesnik s svojo poezijo bogati sebe, bralca in materin jezik z novimi metaforami, besedami. Beseda je tudi vrednota, bila je na začetku, pravi Sveto pismo, zato je pomembna, spoštovanja vredna.«

Pesnik sam sicer ni dosti povedal o sebi, saj se v pesmih dovolj izpoveduje in razgalja. Misli in čustva, ki jih zna rahločutno vplesti v prizore narave, so navdušile poslušalce. Izbor pesmi iz zadnje zbirke so brale članice Univerze za tretje življenjsko obdobje Grosuplje Majda Senčar, Rozi Podržaj in Marija Samec.

Tretje leto že poteka branje ob kmečki peči v Koščakovi sobi Mestne knjižnice Grosuplje. Letos smo se seznanjale s slovenskimi knjižnimi nagradami in nagrajenci. Vsako zadnjo sredo v mesecu smo se srečevale in se pogovarjale o prebranih knjigah. Vsaj pet knjig s seznama so prebrale naslednje članice: Rozi Fortuna, Silva Gorše, Minka Grablovič, Nevenka Križman, Kristina Oblak, Angelca Perpar, Pavla Raguž, Majda Senčar, Branka Šinkovec, Helena Štrubelj in Milka Žužek. Za nagrado so prejele novi roman Simonove priče pisatelja in našega knjižničarskega kolega Rudija Podržaja ter v spomin na srečanje s pesnikom Slavkom Zavirškom njegovo zadnjo pesniško zbirko Podarjeno srce.

Marija Samec

Ptice upanja v Mestni knjižnici Grosuplje

V našo knjižnico so prišle gnezdit ptice. 26. septembra 2013 se je v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje zgodil dogodek z naslovom Kje gnezdiijo ptice upanja? Na vprašanje so poskušali odgovoriti umetnica Tina Smrečnik z razstavljenimi deli, arhitekt Ira Zorko z razmišljanjem o pomenu dela z rokami in vokalna skupina Pesem tisočerih zvonov. Dogodek so pripravili v okviru Socialnega tedna z naslovom Zakaj še upaš? v sodelovanju s Socialno akademijo in Mestno knjižnico Grosuplje.

Tina Smrečnik je z veliko likovno občutenostjo oblikovala ptice. Svoja krila razpirajo v čudovitih naravnih materialih, lesu, kovini, volni, kamnu in glini. Ptica je simbol topllega, varnega gnezdenja, po drugi strani pa simbolizira drzen vzpon v nebo in svoboden polet. Tudi ljudje hrepenimo po trdnem in varnem temelju, ki nam daje možnost izraziti vse svoje potenciale. Ptice Tine Smrečnik nam pripovedujejo o tem, da vedno obstaja upanje, da lahko s pogumom, znanjem, vztrajnostjo, predvsem pa z medsebojno pomočjo in podporo vsi dosežemo to, kar je pravzaprav naša naravna pravica.

Kako nam pri tem pomagajo roke, ki ustvarjajo, delajo in dajejo, nam je spregovoril Ira Zorko. Povabil nas je v prijateljski krog, sam se je usedel na sredino in nam pripovedoval. O rokah. O ustvar-

jalnosti. O naravi in o naši umeščenosti v naravne krogotoke, na katere smo že pozabili. O naravnem bivanju. Besedo pa je podal tudi vsakemu v krogu in na dan so prišle zgodbe o rokah. Ljudje jih povezujejo z zemljo, delom, oblikovanjem, pa tudi z dajanjem in dobroto.

Večer se je zaključil v duhu pozitivne energije in povezanosti. Ljudje so, držec se za roke, peli, še prav nič zaspani otroci pa so se sproščeno igrali sredi kroga. Kot bi se dvorana spremenila v jaso sredi vasi in bi pesem odmevala skozi polja in gozd. Iluzija? Utopija? Ali ena od možnih prihodnosti? Morda je tu gnezdo za ptice upanja.

Darija Kovačič

Barve glasbe in besede v Mestni knjižnici Grosuplje – Potovanje na luno

Dvorana Mestne knjižnice Grosuplje, torek, 12. novembra 2013, ob 19. uri

V februarju 2013 smo v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje poslušali zanimiv nastop skupine Ars Musica na večeru z besedo in glasbo na temo Maske rdeče smrti Edgarja Allana Poja. Nadaljevanje takih večerov si je violončelist Martin Sikur zamislil pod naslovom Barve glasbe in besede. Na šestih koncertih bomo poslušali kvalitetno glasbo, obogateno z besedo v prozi ali poeziji.

Prvi tak večer nas je popeljal na potovanje na luno. Poslušali smo odlomke iz romana Julesa Verna Potovanje na luno, si ogledali nemi film Georgesa Mélièsa Potovanje na Luno in poslušali glasbo z istim naslovom Bojane Šaljić Podešva.

Leta 1902 je Méliès ustvaril prvi znanstvenofantastični film Potovanje na Luno. Okvir zgodbe o pripravah, letu in pristanku rakete s šestčlansko posadko na Luni, postanku in čudovitih doživetjih na njej ter povratku s pristankom v morju je prosta adaptacija klasikov znanstvenofantastičnega literarnega žanra, Julesa Verna Potovanje na luno in Herberta G. Wellsa Prvi ljudje na mesecu.

Film Potovanje na Luno, ki je od leta 2002 na seznamu Unesco-ve svetovne kulturne dediščine, spada v kategorijo nemih filmov. Vendar pa nemi filmi niso bili čisto nemi, saj jih je spremljala glasba, igrana v živo. Najprej so imeli samo improvizirano spremljavo klavirja ali orgel, kasneje pa tudi večjih sestavov in celo orkestra.

Glasbe za film *Potovanje na Luno* se je lotila tudi skladateljica Bojana Šaljić Podešva, ki pa je to maniro nadgradila z novimi izraznimi sredstvi in tudi novimi – elektronskimi inštrumenti. Poskušala je vzpostaviti dialog med starim filmom in sodobno glasbo, je povedala na predvajanem posnetku. Nekatere zvočne efekte je posnela že kar na film.

Glasbeni del večera je izvajal klavirski trio Ars Musica. To je komorni sestav, ki je nastal leta 2004, sestavljajo pa ga pianistka Jerneja Grebenšek, violinistka Mojca Menoni Sikur in violončelist Martin Sikur, ki so si po končanih študijih doma in v tujini zaželeli komornega muziciranja.

Izbrana besedila iz romana Julesa Verna *Potovanje na luno* so brali člani Univerze za tretje življenjsko obdobje Grosuplje: Kristina

Oblak, Martin Oblak, Ivo Puhar in Marija Samec.

Prijeten, veder večer, poln smeha in dobrega razpoloženja, je navdušil poslušalce v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje. Direktorica knjižnice je poudarila, da smo ta večer uživali v treh različnih umetnostih: besedni, glasbeni in filmski. Veseli smo bili novice, da bo takih večerov še več. Naslednji bo v četrtek, 19. decembra, ob 19. uri v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje. Ob glasbi Johanesa Brahmsa bomo poslušali izbor pesmi iz zbirke *Pesmi štirih* v izboru recitatork Univerze za tretje življenjsko obdobje Grosuplje.

Marija Samec

Patina na obrazih, obrazi v prostoru, spremembe obličij - razstava likovne skupine UTŽO

Mestna knjižnica Grosuplje - predverje dvorane, 22. oktober 2013

Direktorica knjižnice Roža Kek je pozdravila vse udeležence otvoritve razstave, razstavljalce in še posebej na njegovem drugem javnem nastopu Mešani pevski zbor U3, ki ga vodita zborovodkinja Gabrijela Cedilnik in korepetitor Primož Cedilnik.

Mentorica likovne skupine akademska kiparka Anamarija Šmajdek je predstavila razstavljenе umetnine. Kot pevci ne pojejo samo zase, ampak potrebujejo poslušalce, da delijo z njimi lepoto glasbe, tudi likovni ustvarjalci potrebujejo gledalce, da z njimi delijo lepoto umetnin.

Lani so raziskovali svetlobe in sence, letos prostor. Izdelki so nastajali v začetku poletja, nadgradili pa so jih septembra. Ko so oblikovali odlitke, vlije v dno mokre glinene »skodelice«, kalupa (oblikovanega v negativnem prostoru), so nastali zanimivi reliefi. Odločili so se, da jih bodo patinirali. Zamislili so si, kako bi izdelek izgledal, če bi namesto mavca vlili odlitek iz bronca, medenine, srebra, zlata. Uporabljali so več tehnik patiniranja: temno tempera barvo v kombinaciji z zlato pasto, bazno barvo s kovinskimi delci, prevlečeno s kislino, eksperimente z lakom. Reliefi na površinah kipov so postali nekaj drugega, še bolj izrazito so se pokazale strukture in teksture, poteze roke in modelirke. Nekateri so izdelali tudi kipe turjaških turov in človeških figur iz gline različnih barv, reliefe hišic in koč ter njih obličja poudarili s preprosto glineno patino, na razstavi pa najdete tudi keramično glazuro.

Svoje izdelke so razstavili: Dora Adamič, Irena Bahovec, Marina Gerzina, Mitja Gerzina, Sonja Gliha, Inka Goršič, Draga Klavžar, Ana Lazič, Milenka Nagelj, Danica Šporar, Karmina Zadnik.

Razstavo si lahko ogledate do konca novembra v predverju dvorane v Mestni knjižnici Grosuplje.

Marija Samec

Z iglo in sukancem do čudovitih izdelkov

En torkov večer sem skozi okno Društva upokojencev Grosuplje zaslišal veselo smejanje. Skozi priprto okno sem zagledal več znanih obrazov, pa sem vstopil. Zagledal sem »delavnico«, pravzaprav ročno šivalnico, kjer so gospe iz različnih cunjic sestavljale s šivanko in sukancem neverjetne, všečne vzorce. Pa mi je razložila Mara Podržaj, ki vodi ta krožek krpank:

»Zima se približuje in spretne ženske roke že šivajo krpanke. Patchwork – umetnost izdelovanja krpank je šiviljska tehnika, ki jo po ljudskem izročilu iz Amerike vse bolj uporabljamo tudi pri nas. Prave krpanke se izdelujejo ročno, s šivanko se iz manjših koščkov blaga sestavlja večje, pogosto geometrijske vzorce. Najbolj razširjeni izdelki so pregrinjala, posteljina, predvsem otroška, prti. S spretnostjo in domišljijo pa nastane še marsikaj drugega, od torb, oblačil, dekorativnih izdelkov in igrač. V vsak izdelek so vtakane ure in ure marljivega in natančnega dela, pa tudi druženja ob tedenskih srečanjih, kjer prostor napolni pozitivna energija, delovna vnema, izmenjava izkušenj, pridobivanje novih znanj in vedno tudi vesele pripovedi udeleženk, ki poskrbijo za smeh in dobro voljo.«

Ja, hvala za nekaj pouka o drugačni, stari umetnosti sestavljanja že zavrženih starih koščkov blaga. Hvala, da to »delavnico« lahko predstavim tudi bralcem Odmevov.

Marjan Trobec

Brinke na Jenamenafestu v Črenšovcih

Na pobudo in s pomočjo gospoda Borisa Peterke, direktorja radia Zeleni val, smo Brinke 24. avgusta gostovale na 7. Jenamenafestu v Črenšovcih v Prekmurju.

Deževna sobota ni skalila našega dobrega razpoloženja, ko smo se zjutraj odpravile na dolgo pot proti severovzhodnemu delu Slovenije, proti pokrajini, kjer se, kot pravijo, čas ustavi in sonce prav prijazno sije. Že na avtobusu je bilo zabavno in živahno, za kar sta skrbeli »Brinov« Jože in Jože Kenda s svojim znamenitim »beriško« brinjcem, ki je na tekmovanju v Londonu prejel izjemne ocene, kasneje pa odigral glavno vlogo tudi pri naših gostiteljih.

Brinke smo bile gostje ljudskih pevk - upokojenk, ki delujejo pod okriljem Društva upokojencev Črenšovci in aktivno soustvarjajo festival Jenamena. »Jenamena« je narečni vzklik, ki ga domačini uporabljajo za izražanje navdušenja. Letošnji festival je potekal pod naslovom »Jenamena, kak smo in da obslužavali« (Joj, kako

smo včasih praznovali!). Na festivalu so bili predstavljeni stari običaji, obrt, kultura in kulinarika ter pester izbor prireditev, na katerih je vsak našel nekaj zase. Poleg glasbenih večerov etno glasbe, mednarodnih folklornih prireditev, gledaliških predstav in programa za otroke so potekale tudi športno-zabavne prireditve, od nogometa pa do maratona s starodobnimi kolesi. Na ogled so bile tudi stojnice, kjer so bili razstavljeni izdelki domače obrti in dobrot, potekala pa je tudi razstava značk in znamk.

Brinke smo nastopile na zadnji dan festivala ter s svojim petjem navdušile župana in vse obiskovalce, predvsem upokojence treh občin, ki so jih v Črenšovcih gostili tisti dan. Nagradili so nas z aplavzom, ki mu ni bilo konca. Tako prisrčnih in toplih ljudi ne najdeš zlepa, vse popoldne pa tja do poznega večera smo »gučale« z njimi. Pogostili so nas z domačimi specialitetami, temu pa je sledilo zapisovanje receptov, saj so nekatere Brinke izjemne kuharice.

Gostiteljcem smo predstavile svoj domači kraj in jim prenesle idejo o pobratenju mesta Grosuplje in občine Črenšovci, nad katero je bil navdušen tudi župan Anton Ternar. Brinke se bomo potrudile, da se ta ideja uresniči, s prvimi razgovori med županoma pa bo začel njen idejni vodja, gospod Boris Peterka.

Obisk v Črenšovcih se je zaključil s pesmijo ljudskih pevk - upokojenk, ki so nas pospremile do avtobusa, gospa Ana Peterka, Borisova mama, pa se je od nas poslovila z okusno orehovo torto, ki pa nam je ni uspelo pripeljati do Grosuplja.

Jenamena, res je bilo lepo in nepozabno!

Brinki Marinka in Biserka

Dobrodelni koncert župnijske Karitas Domžale

Malce sramežljivo so bile na vabilu napisane besede Toneta Pavčaka Ta svet je lep, če nekomu nekaj daš; ta svet je lep, če nekoga rad imaš, če stisneš roko komu, ki ga kaj boli; ta svet je lep, če si človek do ljudi. In vendar nam te besede povedo vse in še veliko več, povedo, da so še ljudje, ki jim ni mar, kako je z ljudmi, ki so v stiski, kako je z tistimi, ki si želijo in potrebujejo le pogovor. In ravno tem na pomoč vsako leto priskoči nešteto ansamblov in drugih, da zberejo prepotrebna sredstva za karitativno delovanje župnijske Karitas preko leta. Na koncertu Skupaj na poti zbrana sredstva znajo bogato oplemenititi in s tem pomagati drugim.

Tako so vsi, ki so v petek prišli v dvorano Komunalnega centra v Domžalah, prispevali svoj kamenček k mozaiku dobrote. Najprej nastopajoči: Vokalno instrumentalna skupina Deci, Ognjeni muzikantje, Škofjeloški oktet, Tvoj glas, Vita Peterlin in Klemen Stopar, Folklorna skupina Grosuplje, Trio Stopar, Stane Vidmar in Ansambel Zajc s Tjašo Hrovat ter povezovalac Janez Dolinar, nato vsi obiskovalci ter pokrovitelji. Folklorna skupina nas je s svojimi plesi tokrat popeljala po prekmurskih ravninah in prav prijetno je bilo videti in slišati, kako se tam poje in pleše. Malo besed, a tiste tehtne, so nas tudi tokrat spomnile, da le ni vse tako, kakor bi moralo biti, da so žal še ljudje, ki rabijo pomoč, a ne toliko materialno, kakor besedo, pogovor, stisk roke in nasmeh, kakor je v svojem nagovoru dejal domžalski župnik mag. Klemen Svetelj. Prijeten večer, v katerem se je pokazala solidarnost vseh tistih, ki jim je mar za ljudi v stiski, v upanju, da bodo z zbranimi sredstvi tokrat lahko pomagali vse do koncerta Skupaj na poti 2014. Žal pa stiska drugih ne doseže vseh src, saj je bilo v dvorani še veliko prostih mest in upajmo, da bodo v prihodnjem letu zasedena, da bo težko dobiti sedež, kajti le tako bomo dokazali, da nam ni vseeno, kaj se dogaja okoli nas.

Drago Juteršek

Iz Zveze kulturnih društev Grosuplje...

ZKD GROSUPLJE

Napovedujemo...

Nedelja, 8. 12., ob 16.00, Kulturni dom Grosuplje; gledališka skupina KD sv. Mihaela Grosuplje, ZKD Grosuplje
Josip Vandot, prir. Tone Partljič: KEKEC JE PAČ KEKEC, otroška predstava

Iz arhiva: Drobna zanimivost iz prikaza otroške in mladinske dramske in glasbene dejavnosti med obema vojnoma, iz zapisa Cvetka Budkoviča iz Zbornika Grosuplje, iz katerega je razvidno, na kako visoki izvajalni ravni je bila igralska ljubiteljska dejavnost pri mladih: »Verjetno leta 1936 so igrali v sokolskem domu (današnjem kulturnem domu) v režiji Ladislava Čuka in pod glasbenim vodstvom Marijana Binterja mladinsko igrico v treh dejanjih (po Josipu Vandotu) Kecec. Igrali so: Ivanka Gale (teta Pehta), Danica Bizjak (pela samospjev o Pehti), Marija Javornik (Vrbotova s Perovega), Ludvik Travnik, Pepca Perme, Ljudmila Slamnjak, Darinka Božič, Vlada Kovačič, Pavla Bardorfer in šest palčkov. Kostume sta sešili učiteljici Otilija Križ in Dana Semljčič, sceno je pripravil Gustav Ferjan in kot vedno umetniško narisal kulise, suflirala je Dana Hude. Pri instrumentalni spremljavi pevskih vložkov so za sceno sodelovali: Ladislav Čuk, Svetozar Polič in Cvetko Budkovič (violina),

Marijan Binter (violončelo), Franc Mehle (kitara). To je bila po zasledbi vlog, dramski in glasbeni izvedbi ena najboljših mladinskih igric, kar jih je bilo izvedenih v Grosupljem.« Kako bodo o predstavi Kecec je pač Kecec, pisali kronisti, ne vemo. Lahko vas samo povabimo na zadnjo ponovitev. Če ste gledališki sladokusci in ste jo že

videli, si jo pojdite pogledat še enkrat, saj so se igralske spretnosti po tolikih ponovitvah samo še poglobile.

Ustvarjalna ekipa: režija: Brigita Škulj, asistentki režije: Slavka Potokar in Štefka Zaviršek, scena: Vili Mokorel, organizacija: Brigita Škulj in Marjan Adamič; tehnična ekipa: Lojze Potokar, Vili Mokorel, Emil Rus, Janez Potokar, Janez Grum, Marko Grum, Ambrož Zaviršek; igra ansambel sv. Mihaela Grosuplje: Ožbej Škulj, Marjan Adamič, Matija Bregar, Vera Hitij, Gal Kastelic, Mojca Malovrh, Štefka Zaviršek, Jakob Mohar, Nika Černač, Klara Ahčin, Manica Petrič, Anže Gale, Jože Klavs, Zala Klavs, Hana Klavs, Izak Garbas, Katja Potokar, Julija Ambrožič, Jakob Adamič, Petra Zaviršek.

Petek, 13. 12., ob 19.00, Kulturni dom Grosuplje; Gledališče HIŠKA, OŠ LA Grosuplje&KD Teater, Produkcija ZKD Grosuplje Lewis Carroll, prir. Irena Žerdin: ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI, otroška predstava, predpremiere

Zgodba: V Veselem decembru 2013 naša ponudba pomeni potovanje v otroško domišljijo z Alico v čudežni deželi. Ekstravagantna zgodba je stara več kot stoletje, saj jo je angleški pisatelj Charles Lutwidge, pod psevdonimom Lewis Carroll, izdal že daljnega leta 1865. V njej spremljamo deklenco, ki skozi zajčjo luknjo, kamor je sledila belemu zajčku, pride v Čudežno deželo, polno nenavadnih junakov, ki jih danes pozna ves svet. Nori Klobučnik, Mačka Režalka, Marčni Zajec, Srčna kraljica in drugi so menda vsi nastali na podlagi karakterjev pisateljevih prijateljev in znancev. Kritiki in bralci so si enotni, da gre za univerzalno zgodbo, ki ima veliko ponuditi tako najmlajšim kot tudi starejšim, kar dokazuje tudi to, da je zob časa še zdaleč ni načel. Tudi zato ansambel Gledališča Hiška zelo motivirano vstopa v produkcijo projekta Veseli december.

Alica je bistroumna desetletnica, podobna današnjim deklicam. Je nepokorna, nič ponižna, drzna; ko išče, se ne zadovolji s čimerkoli. Njena radovednost jo dela včasih že predrzno. Pa vendar je v srcu sočutna in mila, tako dobra, da nikdar ne spregleda 'drugega'. Za vse ji je mar, za nič ji ni vseeno, ničesar ne vzame za samoumevno. Po stari dobri decembrski tradiciji se bo Alici ob koncu predstave pridružil še dedek Mraz!

Gledališče Hiška: Uspehi Gledališča Hiška OŠ LA Grosuplje & KD Teater Grosuplje so v letu 2013 spet rekordni. V R Sloveniji so se udeležili vseh možnih festivalov in se z njih vrnili z nagradami. Po tolikih letih redne udeležbe na državnih srečanjih otroških gledališč JSKD R Slovenije lahko brez zadržka rečemo, da gre za najboljšo otroško gledališče v Sloveniji.

Predstava SNEGULJČICA je doživela 21 ponovitev, ogledalo si jo je nekaj manj kot 4300 gledalcev iz cele Slovenije. Uspehi in nagrade: uvrstitev na državno srečanje otroških skupin 2013 v organizaciji JSKD, 11. festival otroških gledaliških sanj 2013, Pionirski dom Ljubljana - nominacija za najboljšo predstavo I. in II. triade OŠ, druga nagrada za najboljšo sceno in glasbo, Neža Čeferin v vlogi Krokarja 1 pa je prejela nagrado »obetavna igralka«.

Ker bo **ustvarjalna ekipa** ustaljena, z osveženo igralsko ekipo, ji želimo samo še bolj uspešno pot kot jo je doživela prejšnja predstava projekta Veseli december. Lepo povabljeni v svet otroške domišljije. Obiskovalci Otroškega abonmaja bodo ob nakupu lahko vstopnice kupili po polovični ceni!

Nedelja, 22. 12., ob 19.00, Kulturni dom Grosuplje; KD Big Band Grosuplje GLASBENI BOŽIČ Z BB GROSUPLJE, jazz koncert

Naš veliki jazz orkester KD Big band Grosuplje je v pravem ritmu koncertov v decembru. Combo zasedba bo spremljevalna ekipa Prifarskih muzikantov v Cankarjevem domu, v radijskem Studiu 14 RTV Slovenija bodo imeli koncert Swinging Affair. Projekt Swinging Affair, s katerim se je orkester s pevskim solistom Blažem Vrbičem, ob 15. obletnici smrti legendarnega Franka Sinatre, poklonil njegovi glasbi, je bil predstavljen marca na Spodnji Slivnici (kot gostja je nastopila Ana Bezjak), aprila na ljubljanskem Nebotičniku, julija na osrednji proslavi ob ameriškem dnevu neodvisnosti v Narodni galeriji ter avgusta v okviru prireditve Poletje v stari Ljubljani. Na dvornem trgu, kjer so igrali, je bilo vzdušje med skoraj 500 poslušalci omamno. Zato zdaj koncert delno ponavljajo še v terminu Veselega decembra v Kulturnem domu Grosuplje. Drugi del programa bo obarvan z vokalistko Katjo Koren, ki poje že od otroštva naprej: ima izkušnje zborovskega petja, kot solistka in spremljevalna vokalistka pa tudi iz klasičnega, pop in jazz petja. Vabijo dirigent Klemen Kotar z zagnano ekipo glasbenikov Big Banda Grosuplje!

Info ZKD Grosuplje, Simona Zorc Ramovš vodja strokovne službe

Jesen v Društvu Cer Cerovo

Obisk krajinskega parka Isola della Cona in obročkanje ptic

Letošnja jesen je za člane Društva Cer pestra in barvita. Prvo soboto v oktobru smo se odpravili na poučen ogled naravnega rezervata Isola della Cona. Skozi okna dveh velikih opazovalnic smo lahko videli in fotografirali veliko različnih vrst rac, čapelj, ponirkov, divjih gosi in velike jate ptic selivk, ki se v mokriščih rezervata pripravljajo na svojo dolgo pot v Afriko in druge tople kraje.

Na jesensko nedeljo zgodaj zjutraj nas je nekaj navdušenih ljubiteljev ptic prišlo k zadrževalniku Bičevje, kjer nas je čakal g. Tomaž Mihelič z velikima razpetima mrežama in ostalimi pripomočki, ki jih potrebuje za obročkanje ptic. Ptici se določi vrsta, starost in spol ter vse podatke zabeleži v knjigo, namenjeno obročkanju ptic v Sloveniji. To jutro je »zapestnico« dobilo več vrst ptic, med njimi tudi taščica, trsni srnad, sinica, vrbji kovaček, črnoglavka, ščinkavec ... Nepozabno je bilo pogledati ptičici v male črne očke, dvigniti roko visoko v zrak, popustiti nežni prijem in ji zaželeli vse lepo v njenem žvrgolečem življenju.

Oslov bal

Konec oktobra smo se člani Društva Cer družili na tradicionalnem Oslovem balu in se s čredo osličkov podali na pohod po okolici. Dopolndan so nam popestrili kosci, ki so na način naših dedkov pokosili travnik nad jezerom. Po pohodu smo se družili ob pečenem kostanju in drugih dobrotah, posebej za nas pa so ta dan zaplesali mladi člani Folklorne skupine Rožmarin.

Obisk Podlomarjev na prireditvi Grosuplje v jeseni

Člani društva se nekajkrat letno vživimo v vlogo Podlomarjev. Od lanske pomladi je ta skrivnostna družčina, ki razveseljuje otroke in odrasle, postala prepoznavna podoba Društva Cer. V svojih zelenih srajčkah in pod želodovimi kapicami hranijo neusahljivi vir radosti, poguma in dobre volje. Želod, kot hrastovo seme, predstavlja simbol novega življenja in sveže energije. Podlomarjem delajo družbo tudi konji in oslički, njihov vodja pa je lisjak Podlomar s svojo družico lisičko. Ljudje so njihovega obiska vedno veseli, saj jih Podlomarji spomnijo na preproste, danes vse prevečkrat spregledane srčne vrednote.

Katarina Podržaj
foto: Oskar Blaž Majer

Študentski klub Groš prenavlja in ustvarja edinstven zabavno-družbeni izobraževani center v Grosupljem

Čarovnice smo pregnali, svečko na grobu prižgali in že smo v mesecu novembru. Prav tako hitro kot čas, pa stvari potekajo tudi pri nas v Študentskem klubu GROŠ. Vse novopečene bruce in brucke smo že v oktobru počastili z zabavo njim v čast, na Brucovanju v Pivnici Anton smo se namreč v prijetnem vzdušju zabavali do zgodnjih jutranjih ur. Skupaj smo se udeležili tudi največjega slovenskega brucovanja, Bruc 2013 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Vidu Valiču in Denisu Avdiču smo se nasmejali na predstavi Udar po moško 2. Ker pa Dolenjci pregovorno precej "spoštujemo" dan, ko mošt postane vino, smo se že tradicionalno odpravili v Goriška Brda, kjer smo se udeležili osmice ter se preizkusili kot degustatorji vin.

Zelo smo ponosni na naš največji jesenski projekt Študentskega kluba GROŠ, kjer našim članom v okviru Groševih mesecev izobraževanj nudimo tečaje nemščine, kitajščine, naprednega excella, izdelave spletnih strani, upravljanja z motorno žago in še in še. Prav vsa izobraževanja in predavanja so subvencionirana in zato izjemno ugodna, nekateri tečaji se še niso pričeli, zato preveri, če mogoče kateri zanima tudi tebe, ter se hitro prijavi.

Letošnja jesen pa je za nas prav posebna, saj smo pričeli s temeljito prenovo naših prostorov, ki smo jo napovedovali že več let. Z aktivnim delom in zagnanostjo predsednika kluba in ostalih članov upravnega odbora smo namreč letos uspeli izvesti vse potrebne aktivnosti in zbrati zadostna sredstva, da bomo lahko v prihodnjem letu ponudili popolnoma prenovljene prostore, namenjene prav

vsem mladim v naši okolici. Obstoječe prostore Študentskega kluba GROŠ bomo preuredili v sodobni zabavno-družbeni izobraževalni center, ki bo mladim pomenil kraj vsakodnevnega druženja. Želimo si namreč, da bo Študentski klub GROŠ najbolj prepoznavna ustanova na področju mladinske organiziranosti v širši okolici Grosuplje, da bo mladim v veselje z nami preživljati svoj prosti čas. Delček naše vizije prostora si lahko ogledate na priloženi skici novega prostora, več pa naslednje leto ob otvoritvi.

Uroš Vodopivec, predsednik ŠK GROŠ

Usposabljanje za odpravljanje posledic po neurju

Neurja, ki so v zadnjem času vse pogostejša, povzročajo največ škoda na kritini in ostrejših objektov, odpravljanje posledic pa zaradi višine in specifičnih pogojev predstavlja izredno zahtevno in nevarno delo. Ljudje v nesreči že v času neurja ali pa takoj po njem kličejo na pomoč gasilce, ki takoj nesebično pristopijo k odpravi posledic, ne glede na nevarnosti, ki jim pri tem pretijo. Ker lahko tako zahtevna in nevarna dela opravljajo le zdravstveno ter psihofizično sposobni in strokovno usposobljeni gasilci, je Gasilska zveza Grosuplje organizirala usposabljanje gasilcev za delo na višini za vsa prostovoljna gasilska društva iz občine Grosuplje.

Usposabljanje, ki ga je pripravil in vodil poveljnik GZ Grosuplje Janez Pezdirc skupaj z inštruktorji iz PGD Grosuplje in Šmarje-Sap, je potekalo v soboto, 19. 10. 2013, na gospodarskem poslopju Strežkovih na Malem Vrhu. Usposabljanja se je udeležilo preko 100 gasilcev iz 17 gasilskih društev občine Grosuplje, ogledali pa so si ga tudi župan dr. Peter Verlič z ženo Barbaro in predsednik GZ Grosuplje Andrej Bahovec.

Na usposabljanju so se gasilci poleg osnovnih zahtev za delo na višini seznanili z nevarnostmi in načinom varovanja pri delu na

višini ter skozi številne delavnice spoznali uporabo sodobne opreme za vrhno tehniko, uporabo enostavne tehnike varovanja z gasilsko opremo, varno postavljanje različnih lestev, načine prekrivanja strehe s folijo, in na eni od delavnic tudi temeljne postopke oživljanja oseb.

Ob zaključku usposabljanja je poveljnik GZ pozval vse udeležence, da pridobljeno znanje koristno uporabijo za svoje varno delo ter ga prenesejo še na ostale operativne člane v domačem društvu.

Janez Pezdirc,
poveljnik Gasilske zveze Grosuplje
Foto: Brane Petrovič

Kostanjev piknik Prostovoljnega gasilskega društva Luče

V soboto, 26. oktobra 2013, so gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Luče ob zaključku celoletnega zelo uspešnega dela z mladimi v društvu pripravili kostanjev piknik. Druženje ob lepem sončnem popoldnevu in pečenem kostanju pa je bilo tudi tokrat v znamenju gasilstva. Najmlajši gasilci so se poučili o uporabi gasilnega aparata in se preizkusili v gašenju z njim. Prijetno popoldne z gasilkami in gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Luče je preživel tudi župan dr. Peter Verlič.

Jana Roštan
Foto: Brane Petrovič

Srečanje veteranov Gasilske zveze Grosuplje

V petek, 8. novembra 2013, je v Gasilskem centru Grosuplje potekalo že 18. tradicionalno srečanje veteranov Gasilske zveze Grosuplje. Starejše gasilke in gasilci se vsako leto srečajo v enem izmed društev, kjer ob prijetnem druženju poklepetajo in si izmenjajo svoje izkušnje. Gostitelj letošnjega srečanja je bilo Prostovoljno gasilsko društvo Grosuplje.

Na tokratnem srečanju so se veteranom in veterankam pridružili tudi župan dr. Peter Verlič, pooblaščenec župana in predsednik PGD Grosuplje Iztok Vrhovec, direktor občinske uprave Dušan Hočvar, predsednik Gasilske zveze Grosuplje Andrej Bahovec in poveljnik Gasilske zveze Grosuplje Janez Pezdirc.

Uvodoma je vse prisotne lepo pozdravil predsednik Veteranske komisije pri Gasilski zvezi Grosuplje Anton Kastelic ter ob tej priložnosti vsem veteranom in veterankam za vse njihove uspehe iskreno čestital. Prizadeval si bo, da se bo v bodoče poleg družabnega srečanja za veterane vsakoletno organizirala še kakšna dejavnost.

Predsednik Gasilske zveze Grosuplje Andrej Bahovec si ob tako uspešnem delovanju starejših gasilcev želi le, da bo veteranska skupina tako dobro delovala tudi naprej. Ob tem se je zahvalil tudi predhodnemu dolgoletnemu predsedniku Veteranske komisije pri Gasilski zvezi Grosuplje Antonu Kraševcu, ki je k napredku Gasilske zveze Grosuplje veliko prispeval.

Veteranke in veterane je lepo pozdravil tudi župan dr. Peter Verlič. »Vedno, kadar greste na kakšno tekmovanje, se vrnete z odlikovanjem ali celo pokalom. Še enkrat, iskrene čestitke. S tem pa seveda ponese glas o občini Grosuplje daleč naokoli,« je povedal župan.

»Hiše se brez temeljev ne da postaviti. Če so temelji slabi, potem se lahko tudi streha in zidovi hitro porušijo. In vi ste v naši občini postavili trden temelj gasilstva,« je nadaljeval župan dr. Peter Verlič ter se veterankam in veteranom zahvalil, da s svojimi izkušnjami in znanjem bogatijo tudi mlajše generacije gasilcev v naši občini. Pomembno je, da je medgeneracijska povezava močna, za kar pa gre zahvala tudi predsedniku Gasilske zveze Grosuplje Andreju Bahovcu, poveljniku Gasilske zveze Grosuplje Janezu Pezdircu in predsedniku Prostovoljnega gasilskega društva Grosuplje Iztoku Vrhovcu.

Preden pa so se veteranke in veterani ob prijetnem in sproščenem vzdušju resnično razgovorili, je prisotne lepo pozdravil še predsednik gostiteljskega gasilskega društva Iztok Vrhovec. Ob tej priložnosti se je pohvalil s številnimi dosežki veteranske ekipe PGD Grosuplje. Poleg tega, da veteranska ekipa zastopa društvo po Sloveniji, je aktivna tudi na mnogih drugih področjih. Za ekipo veteranov pa stojijo tudi njihove žene, veteranke, ki jim gre prav tako velika zahvala.

Jana Roštan
Foto: Brane Petrovič

70. obletnica bitke na Ilovi Gori

V prvih novembrskih dneh leta 1943 je na območju Ilove Gore potekala 6. nemška ofenziva, v kateri je sodelovalo okrog 7000 nemških vojakov. V obkoljenem območju med Krko in Račno se je znašlo okrog 1000 partizanskih borcev, ki so se srdito spopadli z okupatorsko vojsko. V štirih dneh bojov je padlo veliko partizanskih borcev. Točnega števila se ne ve. Po nemških podatkih naj bi bilo ubitih 135 partizanov, po partizanskih pa okrog 100. Po silovitosti bojov je Ilova Gora postala legendarna. Nemški vojaki so se znesli tudi nad domačini in za sabo pustili požgane vasi Ravni Dol, Gabrje in Malo ter Veliko Ilovo Goro.

Združenje borcev za vrednote narodno osvobodilne borbe Grosuplje v spomin na te dogodke vsako leto pripravi spominsko prireditev. Pri izvedbi pa pomagajo tudi veteranske organizacije in Zveza kulturnih društev Grosuplje.

Tako kot vsako leto, so se na Ilovi Gori tudi letos zbrali preživeli borci Cankarjeve in Ljubljanske brigade, pohodniki in številni člani Združenja borcev za vrednote NOB.

Častna straža slovenske vojske je počastila spomin na 64 neimenovanih borcev, ki počivajo v grobnici ob spominskem obeležju, delegacije borcev pa so položile vence.

Prisotne je najprej nagovoril župan Občine Grosuplje dr. Peter Verlič. Izpostavil je pomen takšnih srečanj in ohranjanja spomina na težke trenutke naše zgodovine ter orisal sedanja prizadevanja občine za boljši jutri.

Slavnostni govornik, član sveta ZZB Slovenije tovariš Zvone Dragan, se je spomnil poteka bitke in posebej izpostavil: »Zaradi Ilove Gore in mnogih partizanskih gora, zaradi masovnega oboroženega narodovega upora proti okupatorju lahko danes s ponosom ugotovljamo zgodovinsko resnico z mednarodno veljavo: brez zmagovite NOB in celotne mednarodne antifašistične koalicije bi bil slovenski narod izbrisan in razčlovečen; imeli bi povsem drugo Evropo; spremenila bi se dolgoročno globalna razmerja v svetu! V tistih usodnih časih smo se skupaj z veliko večino narodov zavedali, da moramo lastni fizični obstoj braniti za vsako ceno, tudi z življenjem! Tako si je slovenski narod izbral častno mesto med svobodoljubnimi narodi; postali smo narod zmagovalcev! In še več. OF je od vsega začetka zacementirala v programih osvobodilne-

ga boja pravico slovenskega naroda do samoodločbe in do nacionalne, torej državne suverenosti. Dotedanja prevladujoča zgodovinska zavest Slovencev o svoji majhnosti in nepomembnosti je doživela preporod! Nedvomno pa je, da je bil boj zoper nacizem in fašizem tudi boj za ci-

viliziran, pravičnejši in boljši svet. Zato so se v zavesti naroda rojevale pomembne vrednote: svobodomiselnost, samozavest, domoljubje, ki raste v človeku in ga ni mogoče na silo vcepljati na ukaz; tovarištvo in solidarnost ter predanost kulturnemu izročilu. Ravno zato so to vrednote, ki jim je še danes zavezana ZB, vrednote, ki so predvsem dragoceno izročilo za mlade generacije.

Slabe vesti kolaborantov, ki so končali na strani poražencev, ne morejo pozdraviti nobeni, še tako sprenevedavi in nasilni poskusi revizije zgodovinskih dejstev! O razlogih različnih oblik kolaboracije se lahko razpravlja, vendar za samo kolaboracijo ne more biti moralnega opravičila. Zgodovinski in mednarodni dokumenti so jasni: gre za moralno zavržno dejanje! Tudi vsega obžalovanja in obsojanja vredni povojni zunanji sodni poboji na slovenskih tleh (podobnim tudi v nekaterih drugih državah) ne morejo razvrednotiti absolutno pozitivne zgodovinske vloge NOB. S ponosom lahko povem, da sem kot dolgoletni veleposlanik, sprva jugoslovanski, nato pa slovenski (od Pekinga, Prage do Varšave) doživljal številna iskrena občudovanja in spoštovanja do naše NOB in njenega prispevka h končni zmagi nad nacifašizmom! To je bila in je še vedno izredna referenca diplomatov pri predstavljanju nove države!«

Ob komentiranju sedanje situacije je slavnostni govornik požal bučen aplavz ob besedah: »Če smo med NOB obsojali vse vrste domačih izdajalcev, mora danes pravna država zagotoviti pravično in hitrejšo obravnavo ter sojenje vsem novodobnim izdajalcem lastne države in njenih institucij, kriminalcem, prevarantom, utajevalcem davkov in roparjem državnega premoženja!«

Svoj nagovor pa je zaključil z besedami:

»Kot ob osamosvojitvi potrebujemo za uspešen izhod iz krize vse kreativne sile naroda, ne glede na ideološke razlike in travme iz preteklosti, če želimo ne le čim prej iz krize, temveč si tudi dolgoročno zagotoviti ugledno mesto med razvitejšimi evropskimi narodi.«

Zveza kulturnih društev Grosuplje je pod vodstvom Simone Zorc Ramovš pripravila kvaliteten kulturni program, ki so ga izvedli člani Pihalnega orkestra glasbene šole Grosuplje, MoPZ Corona, MoPZ Šentjurski oktet, MoPZ Šmarje - Sap, Grosupeljski oktet, recitatorji gledališča GGNeNi, člani gledališča Hiša, učenci Glasbene šole, solo pevka Elizabeta Košir ob spremljavi Luka Žitnika, pesnik in pisatelj Ivo Frbežar.

Ob koncu prireditve se je predsednik ZB NOB Grosuplje Franc Štibernik zahvalil vsem sodelujočim in izpostavil: »Sam si še vrsto let prizadevam, da bi prireditev, ki pomeni spomin na trpljenje slovenskega naro-

da v drugi svetovni vojni, sprejeli za svojo tudi vsi domačini, ki živijo v nekdanjih požganih vaseh in v vznožju Ilove Gore. Danes ne potrebujemo delitev na vaše in naše, za kar si nekateri silno prizadevajo, potrebujemo pa sodelovanje, trezen pogled na našo zgodovino in na tisto, kar so morali prestajati partizanski borci in z njimi tudi domačini, nad katerimi so se maščevali okupatorski vojaki in njihovi domači pomagači.

Poskrbeli bomo, da se bomo vsako leto spet srečali na tem mestu, se vas spomnili in ohranjali vrednote, za katere ste se borili.

Naj spomin na te dogodke prispeva k temu, da se krvava zgodovina ne bi nikoli več ponovila.

Naša želja je, da postane Ilova Gora šolska ura za šolsko mladino in kraj druženja ter medsebojnega povezovanja in močno upam, da mi bodo prisluhnili tudi grosupeljski učitelji.«

Po prireditvi so se prisotni zbrali pred gasilskim domom na Veliki Ilovi Gori, kjer je organizator s pomočjo sponzorjev in domačih gasilcev pripravil skromno pogostitev za nastopajoče in ostale goste.

Upajmo, da bodo besede, izrečene na tej prireditvi, dosegle tudi mlajše generacije, ki so sedaj najbolj poklicane, da ohranjajo spomin na zgodovino slovenskega naroda in da bomo drugo leto na Ilovi Gori lahko pozdravili tudi osnovnošolsko mladino, študente, tabornike, skavte.

Franc Štibernik
Foto: Brane Petrovič

Društvo Novi paradoks - kdo smo, s čim se ukvarjamo?

Društvo Novi paradoks je nevladna, neprofitna, humanitarna organizacija, ki deluje v javnem interesu na področju duševnega zdravja.

Osnovni namen in cilj društva je organizacija storitev, ki ljudem s težavami v duševnem zdravju omogoča podporo za samostojno življenje v lokalni skupnosti. Osnovni cilj je zadovoljstvo uporabnika, širjenje socialne mreže posamezniku, zmanjševanje stigmatizacije duševne bolezni in seveda zaposlovanje ranljivih ciljnih skupin, kot so mladi in starejši, ki ostanejo brez dela zaradi krize, v kateri sta država in naša družba.

Cilje in naloge izvajamo preko več programov (stanovanjske skupine, dnevni centri, mladinske izmenjave). V Občini Grosuplje je društvo prisotno s programom stanovanjskih skupin s stanovanjsko hišo na Malem Vrhu. Poleg malovrške hiše ima društvo še osem stanovanjskih enot po Sloveniji (Kranj-Primskovo, Senožeti-Dol pri Ljubljani, Vrhovci, Bežigrad v Ljubljani, Medvode in Ekokmetijo Topol v občini Cerknica).

Stanovanjske skupine so namenjene polnoletnim osebam s težavami v duševnem zdravju, ki so duševni bolniki in še niso sposobni samostojnega življenja. Stanovanjske skupine jim omogočajo strukturirano okolje, kjer skozi program socialne rehabilitacije pridobijo možnost za samostojno življenje.

Osnovni namen programa je psiho-socialna oskrba v okviru programa stanovanjskih skupin, kreativnih delavnic in delovne rehabilitacije. Aktivnosti so vezane na resocializacijo, delovno rehabilitacijo in aktivno vključevanje invalidnih oseb v življenje in delo lokalnih skupnosti. Ravno v primeru stanovanjske skupine Mali Vrh je društvo razvilo zgledno sodelovanje z meščani Šmarja - Sapa, ostalo lokalno skupnostjo ter občini Ivančna Gorica, Dobrepolje in Grosuplje.

Društvo Novi paradoks s svojimi programi oskrbuje 730 uporabnikov. To so osebe s posebnimi potrebami in osebe s težavami v duševnem zdravju. Posebej pa je pomembno sodelovanje z lokalno skupnostjo,

kjer imamo svojo enoto. Občina Medvode DNP vsako leto pomaga pri zaposlitvi vsaj ene osebe preko programa javnih del in tudi z doplačilom osebam, ki potrebujejo tako oskrbo, ki jo v svojih programih izvaja DNP.

Stanovanjsko enoto Mali Vrh vodita vodja hiše Natalija Nose in Majo Mesojedec in ustvarjata prijetno vzdušje.

Dovolite nam, da Vas v **ponedeljek, 9. 12. 2013, od 10. do 17. ure naprej povabimo na dan odprtih vrat, da z nami lepo preživite dan, spoznate naše delo ter stanovalce stanovanjske skupine Mali Vrh. Vljudno vabljeni na naslov: Mali Vrh 57, Šmarje – Sap.**

Želimo si, da bi skupaj z Vami naši stanovalci začutili še večjo sprejetost, razumevanje in prijaznost bližnjih, daljnih sosedov in ostale lokalne skupnosti.

Slavica Smrtnik, dipl. org. mang. v soc. var.,
predsednica

Srečanje bolnih in ostarelih župnije Kopanj

V nedeljo, 13. oktobra 2013, je na Kopanju potekalo srečanje ostarelih in invalidov župnije Kopanj. Najprej smo se udeležili svete maše, ki jo je daroval bolnišnični duhovnik g. Miro Šlibar. Somaševala sta kopanjski župnik Janez Kebe in bivši dušni pastir na Kopanju Jože Glas, ki se tudi sam spopada s težko boleznijo.

Po maši nas je domači župnik povabil v župnišče, kjer so članice ŽPS župnije Kopanj skupaj z aktivisti RK KO Račna udeležencem srečanja postregle z nekaj dobrotami. Ob prigrizku in kapljici rujnega je v družbi starih znancev marsikdo vsaj za kratek čas pozabil na bolečine in vsakodnevne tegobe. Kljub letom, ki se nabirajo, so naši udeleženci dokazali, da sta vedrina in smeh še

vedno njihova spremljevalca. V prijetni družbi so najstarejši obujali spomine na zanimive prigode iz preteklih časov. Druženju namenjeni čas je hitro potekel in poslovili smo se v prepričanju, da se v prihodnjem letu zopet srečamo.

Zahvaljujem se vsem udeležencem srečanja, še posebej pa duhovnikom za opravljeno mašno daritev, in vsem, ki so poskrbeli za potrežbo, da smo našim bolnim in ostarelim nekoliko polepšali nedeljski dan.

Za KO RK Račna
Marjan Kastelic

Veterani vojne za Slovenijo na pohodih

Tudi letos je Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje od prijateljev veteranov iz Ribnice in Kočevja prejelo vabilo na pohod in srečanje. Radi smo se odzvali, saj je v teh krajih vedno prijetno. Na prvi pohod smo se odpravili 7. septembra. Zbirno mesto pa je bila Ribnica.

Tokrat so nas naši gostitelji popeljali na pohod po območju Male Gore. Start pohoda je bil pri koči Francetove jame, kjer smo se najprej okrepčali, nato pa smo se odpravili proti vrhu. Pot nas je vodila mimo kraškega brezna Žiglovice, Bašlja, kjer nas je čakalo okrepčilo, povzpeli smo se do najvišje točke Male Gore (964 m), to je do razgledišča Stene. Od tod se lepo vidi dobrepolska dolina (Struge). Uživali smo ob prelepem razgledu, nato pa smo se spustili do kočice sv. Ane in tudi tu občudovali prelep razgled, tokrat na Ribnico in njeno okolico. Polni lepih vtisov smo se odpravili nazaj proti koči Francetove jame, kjer so nas prijazni Ribničani pogostili z okusnim golažem. Tu smo malo pokramljali s svojimi gostitelji in drugimi prijatelji in se nazadnje odpeljali proti domu.

Spet je bil za nami nepozaben izlet in prijetno srečanje z našimi prijatelji iz Ribnice.

Po dveh tednih, 21. septembra, smo se spet odpravili na pot. Tokrat na Kočevsko, na 1289 m visoki Goteniški Snežnik.

Pohodniki smo se zbrali ob 9. uri v Parku MSNZ v Kočevski Reki. Letošnje leto je za OZVVS Kočevje še posebej praznično, saj njihova organizacija obeležuje 20. obletnico delovanja. Tako smo tudi pohodniki s svojo udeležbo počastili njihov jubilej. Pohod so vodili člani Planinskega društva Kočevje.

Preden smo se odpravili na pot, so nas organizatorji prijazno pozdravili in nam izrekli dobrodošlico. Nato pa smo se z avtobusom odpeljali do Gotenice, kjer se je pohod začel. Pot je vodila preko Kamenega zidu na 1289 visoki vrh. Bilo je precej naporno, vendar lepo. K temu je prispevalo tudi prelepo vreme. Na počivališču, preden smo se

povzpeli na sam vrh, so nam prijazni gostitelji postregli s čajem, pecivom in drugimi dobrotami.

Nadaljevali smo pohod proti vrhu, kjer smo občudovali prelep razgled na kočevske gozdove.

Med spustom smo si ogledali spominsko tablo, ki obeležuje mesto, kjer je od marca 1943 do aprila 1945 delovala Centralna tehnika KPS.

Več o tej tiskarni in njenem delovanju nam je povedal član OZVVS Kočevje gospod Ivan Novak.

Nadaljevali smo pot proti Kočevski Reki. V dolini nas je pričakal avtobus, ki nas je odpeljal do Parka MSNZ Kočevska Reka.

Tu se je kmalu po našem prihodu pričel kulturni program, ki je bil posvečen 20. obletnici delovanja OZVVS Kočevje.

Prijazni organizatorji so nas pogostili z okusno malico, ansambel pa nam je igral tako poskočne viže, da se nam ni nikamor več mudilo.

Vendar se je bilo treba posloviti. Čestitali smo veteranom iz Kočevja za njihov jubilej in jim zaželeli veliko uspeha pri njihovem delu, se poslovili in se polni lepih vtisov odpeljali proti domu.

Pa spet drugo leto, smo si obljubili.

Jelka Janežič,
OZVVS Grosuplje

Spomini in zahvale

ZAHVALA
ob boleči izgubi očeta, tasta in dedija
ANTONA BABNIKA
(1923 – 2013).

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste ga pospremili na zadnjo pot. Vsem hvala za izrečena sožalja, tolažilne besede, darovano cvetje in sveče.

Posebna zahvala dr. Grabljevcovi in sestri Beti, patronažnima sestrama Andreji in Janji, župniku gospodu Bojanu Korošaku ter Olgi Kastelic in Anici Lešnjak.

Njegovi domači.

ZAHVALA
Ob smrti našega dragega
IGORJA CILENŠKA,
9. 5. 1950 – 3. 11. 2013,
Grosuplje – Hočevje,

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je...*

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, gasilcem iz Hočevja, še posebej Marku za govor, DGŠŠ gobarjem iz Hočevja in Cirilu za govor, pevcem in trobentaču, pogrebnikom in g. Adamiču in vsem, ki so se mu prišli poklonit in ga pospremili na zadnjo pot. Hvala za darovano cvetje, sveče in izrečena sožalja.

Vsi njegovi

ZAHVALA
Mnogo prezgodaj se je od nas poslovil naš dragi
mož, ati, dedi, brat, stric, tast in dobri prijatelj

PETER TRONTELJ
(9. 6. 1957 – 19. 10. 2013)
iz Spodnjih Duplic.

*Ni res, da je odšel.
Nikoli ne bo!
Ujet v naša srca
z najlepšimi spomini
bo vsak naš korak
spremljal v tišini!*

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem in vsakemu posebej, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, delili z nami žalost in bolečino in nam kakorkoli pomagali. Posebno se želimo zahvaliti Petrovim bratom Vinku, Janezu in Jaku z družinami in ostalim bližnjim sorodnikom in prijateljem, ki ste nam pomagali, ko smo vas najbolj potrebovali. Zahvalo izrekamo tudi g. župniku Slavku Judežu za opravljen pogrebni obred, Tonetu Adamiču, gasilcem z Gatine za organizacijo in izvedbo pogreba ter njihovemu predsedniku Mitju Pozviku za poslovljni govor. Zahvaljujemo se tudi veteranom OZVVS Grosuplje, ki so svojega člana častno pospremili na njegovo zadnjo pot, ter Borisu Peterki za besede slovesa. Hvala pevskeemu zboru pod vodstvom Emila Kovačca za lepo petje ter Poloni Kopač Trontelj za ganljivo zapeto pesem. Hvala celotnemu kolektivu Belimeda in vsem ostalim, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi pogreba, ter vsem, ki so se z ljubeznijo in spoštovanjem poslovili od njega in ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Še enkrat hvala, da ste z našim Petrom delili radosti življenja, se veselili z njim, ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Dragi naš ati, nasmešek tvoj nikoli v nas ne bo zbledel, tvoj obraz v spomin nam večno bo živ!

Žalujoci: njegovi najbližnji

ZAHVALA
Nepričakovano in mnogo prezgodaj se je za vedno
ustavilo njegovo srce. Zapustil nas je dragi mož, oče,
dedi, tast, brat, stric, svak in bratranec
VALENTIN ERJAVEC
(27. 4. 1951 – 28. 10. 2013)
iz Šmarja – Sapa pri Križih.

*Solze so minljive,
besede ganljive,
misli so zbegane...
Okoli te ne poišče,
prazno je dvorišče;
utihnil je tvoj glas,
morda zdaj iščeš nas.*

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, sodelavcem, vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega in ga pospremili na zadnji poti.

Hvala za vse darove, cvetje, sveče, tolažilne besede in spodbudo.

Zahvaljujemo se gospodu župniku dr. Bojanu Korošaku za cerkveni obred, gospodu Adamiču in ostalim pogrebnikom ter vsem pevcem za lepo petje pri maši in na pogrebu.

Hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in kakorkoli pomagali.

Hvala! Vsi njegovi.

Konec je, dosegel si cilj.
Bolečina postane mila,
nič več je ne bo, nikoli več,
človek je rešen, nič več mu ne hasne
ne v dobrem ne v zlu ...

(Tone Pavček)

ZAHVALA

Za vedno je odšel naš

LUDVIK FORTUNA.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so mu pomagali v njegovi boleznini. Posebej hvala sosedom, občanom in prijateljem, ki so sočustvovali z nami v teh težkih trenutkih.

Lepa hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili ob slovesu.

Prav tako se zahvaljujemo za cvetje, sveče in izraze sožalja.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame in stare mame

ROZALIJE JAMNIK

rojene Zupančič,

(1932 – 2013),

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom, sodelavcem ter znanem za vsa izrečena sožalja, darovane sveče in cvetje, darove za svete maše in cerkvene namene ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Hvala vaščanom Pec ter g. Adamiču in g. Perovšku za vso pomoč pri izvedbi pogreba.

Zahvaljujemo se osebju ZD Grosuplje ter župniku g. Hostniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Naj počiva v miru!

Vsi njeni

S prvim decembrom nov vozni red na linijah 71, 72 in 73

Od septembra 2013 lahko z Urbano potujemo ne le po mestu Grosuplje, ampak se lahko z linijami 71, 72, 73, 74, 75 in 76 popeljemo po celotni občini Grosuplje. Na linijah številka 71, 72 in 73 so bili dodani jutranji odhodi avtobusov, linije pa po novem popoldan obratujejo tudi po 16. uri. S šolskimi linijami številka 74, 75 in 76 lahko po novem potujejo tudi drugi potniki.

Okolju prijazen javni potniški promet si želimo približati vsem obča-

nom, zato bo s 1. decembrom 2013 začel veljati nov vozni red, prilagojen željam občanov.

Želimo si, da bi linije avtobusov, ki vozijo vse do Spodnje Slivnice, Luč, Police, Št. Jurija, Škocijana, Brezja pri Grosupljem, Gatine, Spodnjih Duplic, Ilove Gore in Čušperka, z veseljem uporabljali prav vsi občani, od uporabe omenjenih linij pa je tudi odvisno, ali se bodo obdržale.

Jana Roštan

Izvillek voznega reda velja od 01.12.2013 do 30.06.2014

LINIJA: 73 GROSUPLJE - SP.SLIVNICA - ŠT.JURIJ - ŠKOCJAN

	DEL	P	DEL	Š	Š	DEL+P	DEL	DEL	Š	Š	Š	Š	P	DEL	DEL+P
Postajališča	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Grosuplje	5.05	5.30	6.20	6.30	7.30	10.40	11.40	12.30	13.15	13.20	14.00	14.15	14.30	15.10	15.55
Sp.Slivnica	-	-	6.25	-	-	-	11.45	-	-	13.25	14.05	-	-	15.15	-
Št. Jurij	5.15	5.40	-	6.45	7.40	10.50	-	12.40	13.27	-	-	14.27	14.40	15.25	16.05
Škocjan	5.25	5.50	-	6.55	7.50	11.00	-	12.50	13.37	-	-	14.37	14.50	-	16.15

LINIJA: 73 ŠKOCJAN - ŠT.JURIJ - SP.SLIVNICA - GROSUPLJE

	DEL	P	DEL	Š	Š	Š	Š	DEL+P	DEL	DEL	Š	Š	P	DEL	DEL+P
Postajališča	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
Škocjan	5.25	5.50	-	6.55	-	7.50	-	11.00	-	12.50	13.50	14.37	14.50	-	16.10
Št. Jurij	5.35	6.00	-	7.05	-	8.00	-	11.10	-	13.00	14.00	14.47	15.00	15.25	16.20
Sp.Slivnica	5.45	-	6.25	-	7.25	-	8.15	-	11.45	-	-	-	-	-	-
Grosuplje	5.50	6.10	6.30	7.30	7.30	8.20	8.20	11.20	11.50	13.10	14.15	15.00	15.10	15.35	16.30

Izvillek voznega reda velja od 01.12.2013 do 30.06.2014

LINIJA: 72 GROSUPLJE - POLICA

	DEL	P	Š	Š	DEL+P	Š	Š	P	DEL	DEL	DEL
Postajališča	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Grosuplje	5.35	6.10	6.50	7.40	11.20	13.20	14.05	15.10	15.30	16.30	20.30
Peč	5.50	6.25	-	-	11.35	13.39	14.19	-	-	-	-
Troščine	-	-	7.07	7.57	-	-	-	15.24	15.42	16.42	20.42
Polica	5.55	6.30	7.12	8.02	11.39	13.43	14.23	15.29	15.49	16.49	20.49

LINIJA: 72 POLICA - GROSUPLJE

	DEL	P	Š	Š	DEL+P	Š	Š	P	DEL	DEL	DEL
Postajališča	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Polica	5.55	6.30	7.12	8.02	11.40	13.43	14.23	15.30	15.50	16.50	20.50
Troščine	6.00	6.35	-	-	11.45	13.48	14.28	-	-	-	-
Peč	-	-	7.17	8.07	-	-	-	15.35	15.55	16.55	20.55
Grosuplje	6.15	6.49	7.30	8.20	11.59	14.05	14.45	15.50	16.10	17.05	21.10

Izveček voznega reda velja od 01.12.2013 do 30.06.2014**LINIJA: 71 GROSUPLJE - LUČE - GROSUPLJE**

	DEL	Š	Š	DEL+P	Š	Š	DEL	DEL	DEL
Postajališča	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Grosuplje	5.50	6.55	7.30	12.00	13.25	14.10	16.05	18.00	20.00
Luče	6.03	7.10	7.50	12.13	13.48	14.40	16.16	18.13	20.13
Grosuplje	6.18	7.30	8.15	12.27	14.05	14.55	16.30	18.27	20.27

Vozni redi linij 71, 72, 73, 74, 75 in 76 so dostopni na spletni strani Občine Grosuplje www.grosuplje.si in na spletni strani Ljubljanskega potniškega prometa www.lpp.si.

DEL – vozi ob delavnikih od 01.09. do 30.06., vendar ne v času novoletnih in prvomajskih šolskih počitnic.

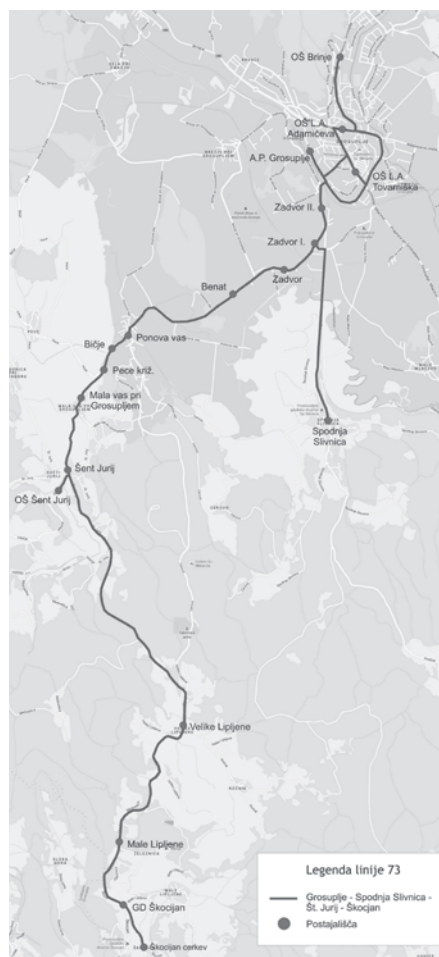
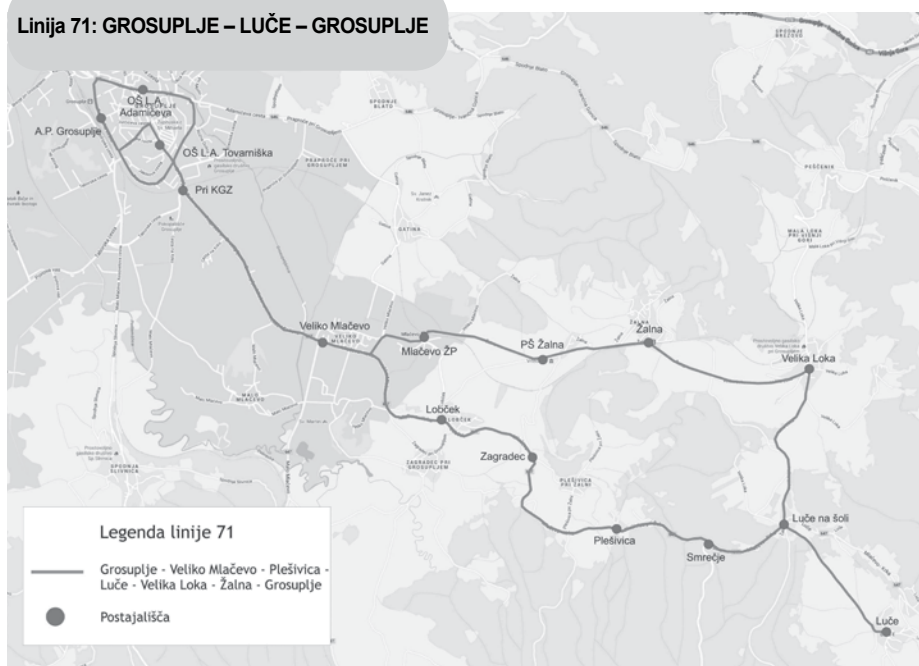
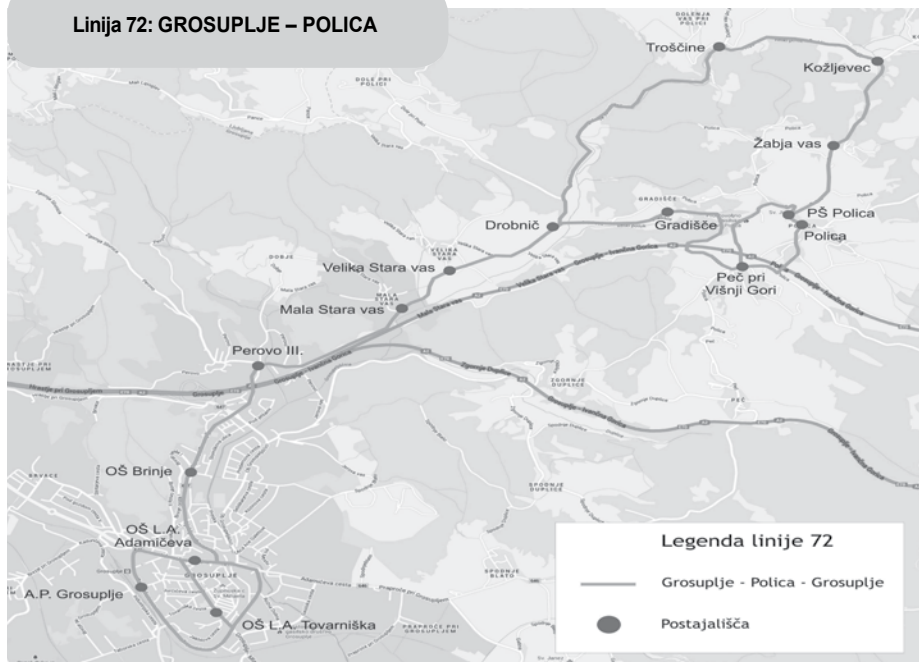
DEL+P – vozi ob delavnikih od 01.09. do 30.06.

P – vozi ob delavnikih od 01.09. do 30.06., vendar samo v času novoletnih in prvomajskih šolskih počitnic.

Š – vozi v dneh šolskega pouka od 01.09. do 30.06.

TRASE LINIJ 71, 72, 73

Linija 73:
GROSUPLJE – SPODNJA SLIVNICA
– ŠT. JURIJ – ŠKOCJAN

Linija 71: GROSUPLJE – LUČE – GROSUPLJE**Linija 72: GROSUPLJE – POLICA**

Sonce sije dežek gre

Veni, vidi, »Odmevni« VICI

1. Zaletava tašča

Po prvi poročni noči je tašča že v zgodnjem dopoldnevu obiskala novopečenega zeta:
 »Dragi moj zet, povej mi, si bil ponoči zadovoljen s svojo mlado ženo?«
 »No ja, tako, še kar.«
 »Razvajen si, sram te bodi; doslej so jo v tem pogledu vsi jako pohvalili!«

2. Podobna roba

Še neuveljavljeni književnik prinese knjigotržcu svoje knjige v prodajo. Ker ta ni imel denarja, mu je za plačilo dal uro. Čez nekaj časa literat spet pride v knjigarno tožeč: »Gospod knjigarnar, ura ne gre!« Knjigarnar pa nazaj: »Kar pomirite se – tudi vaše knjige ne gredo.«

3. Odvečna obleka

Mama: »Nataša, je bila nova obleka, ki sem ti jo kupila, vseč tvojemu fantu?«
 Nataša: »Mislim, da ne; takoj, ko sva bila na samem, me je lepo prosil, naj jo slečem.«

4. Previdnost je mati modrosti

Upokojenki se srečata na cesti; kajpak ne gre brez pomenka:
 »Mici, kako da nosiš likalnik s seboj?«
 »Veš, Pepca, najbolj varno je. Velikokrat ga pustim prižganega, ko grem zdoma. Tako ga imam še najbolj pod kontrolo.«

5. Samoumevno

Učiteljica: »Otroci, kaj je pomembnejše, sonce, ki sije podnevi, ali luna, ki se pokaže ponoči?«
 Metka: »Vsekakor luna; sonce je brez pomena, ker je podnevi tako ali tako svetlo, luna pa daje svečavo, ko je tema.«

Kdo pravi, da ne vem!

(Domač kviz, ki skuša biti šaljiv)

1. Kako pravimo zadebeljenemu valjastemu delu telesa pri žuželkah?

- a) spredek
- b) zadek
- c) sredek

2. Katero gostinsko uslugo dobimo, če menihu na silo vzamemo zadnjo črko?.....

3. Označi število, ki je vsota števila vseh naših krajevnih skupnosti in števila nog petih suhih južin!

- a) 31
- b) 23
- c) 49

4. S čim se lahko umivamo?

- a) z NH₃
- b) s CH₄
- c) s H₂O

5. Poišči organ, s katerim kobilice poslušajo!

- a) upravljavec dvornih hlevov
- b) urejevalec vladarjeve pričeske
- c) napovedovalec usode iz kurjih črev

Rešitve. 1. b, 2. meni, 3. c, 4. c, 5. a.
 Rešitve so zapisane v vašem vidnem polju.

Kako je oče svetega Miklavža izdal

Tonček je vse do pričujočega dogodka sveto verjel, da vse, kar na Miklavževo jutro najde v nastavljenem peharju, prinese sveti mož Nikolaj. Po pripetljaju z očetom pa so se pojavili dvomi.

Bilo je takole.

Tončka so starši in drugi odrasli malone celo leto opozarjali, naj bo priden, sicer naj ne pričakuje Miklavževih daril. Dokler je bil Miklavžev dan še daleč, se fantin ni dosti zmenil za opomine; nekako okoli Vseh svetnikov, ko je do Miklavževega godu manjkalo le še dober mesec, pa je stvar postala resna.

Fantin je začel ubogati, da so vse vsi čudili. Vsa dela je opravil brez ugovaranja, pri molitvi pa so ga morali kar ustavljati, tako se je gnal; celo rožni venec z litanijami vred mu ni delal večjih preglavic, Angelsko češčenje in Zdravo Marijo pa je znal gladko na pamet.

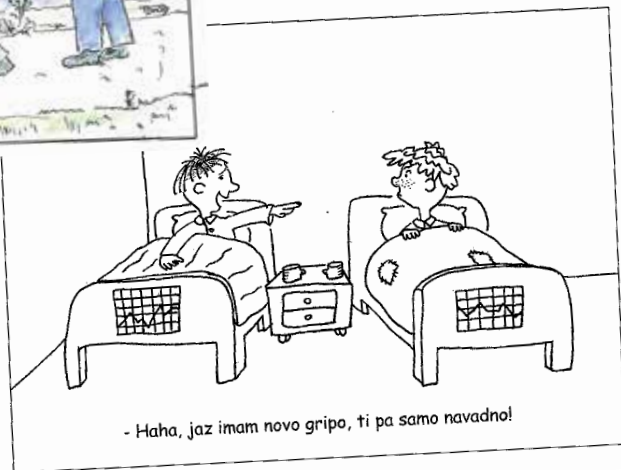
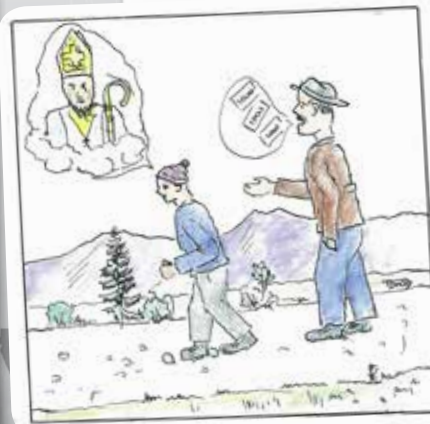
Tonček si je Miklavževa darila dobesedno prigaral, zato jih je jemal kot trdo zaslužen imetje in bil je nadvse hud, če se jih je kdo skušal polastiti.

Tisto leto je Tonček na Miklavževo še posebej žarel od zadovoljstva; v nastavljeni posodi je poleg običajnih dobrot našel tudi lepe in trepžne čevlje. Bil je strašansko navdušen, ko je smel v novih čevljih z očetom na sejem ob trškem dnevu. Od veselja je kar skakal po cesti in iz prešernosti brcal pocestno kamenje. Ob vsaki brci se je oče bolestno nakremžil, ko pa se je sinko namenil na posebej debel kamen, je vzrojil: »Nehaj, mulc frdamani, sicer ti jaz ne bom več kupoval čevljev!«

»Kaj,« se je uprl obdarjenec, »saj mi jih je Miklavž prinesel!« »Ni res, jaz sem jih kupil,« se je oče izdal iz nagle jeze. Tedaj je Tonček napravil tako razočaran obraz, da je bilo očetu v hipu žal izgovorjenih besed, zato je v sili našel popravek: »No ja, Miklavž jih je prinesel, jaz sem mu pa denar dal.«

Toda popravek ni bil prepričljiv. Od tistega časa je Tonček pričel dvomiti v skrivnost svetega Miklavža, kar se je občutno poznalo na ubogljivosti; njegove molitve pa so postajale vse krajše in krajše.

Leopold Sever

Gostilna

Pr'atku

www.gostilna-pratku.si

Brezje pri Grosupljem 2, Grosuplje

01/7864-858 ali 031/888-941

novo

SAMOPOSTREŽNE MALICE

OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 9.30h DO 14.00h

DALMATINSKI VEČER SOBOTA 30.11. OD 20H DALJE

DALMATINSKA GLASBA,
HLADNO TOPLI BIFE,
MORSKE SPECIALITETE
KUHARKEGA MOJSTRA

MIRANA LOVŠINA

rezervacije sprejemamo na številko: 041/689-096

NOVOLETNE ZABAVE Z ŽIVO GLASBO

PETEK 13.12.
SOBOTA 14.12.
PETEK 20.12.

rezervacije sprejemamo na številko: 041/689-096

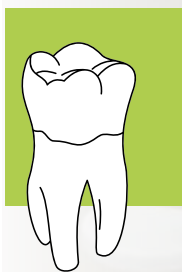
B Belleca caffe

V prijetnem lokalu Belleca caffe v Grosuplju lahko priredite zabavo za zaključene družbe do 30 oseb. Možnost izbire pijač po „party“ cenah in priprava cateringa.

PRIMERNO ZA:
rojstnodnevne in novoletne zabave
obletnice
literarne večere...

Info: 041 624 693 - Prešernova cesta 82, Grosuplje

ZOBNA AMBULANTA PRENADENT

- estetsko zobozdravstvo,
- protetika,
- implantologija,
- otroško zobozdravstvo,
- brezbolečinsko lasersko zobozdravstvo,
- zdravljenje parodontalne bolezni

Draga 1, 1292 lg • GSM: 040 934 000 • www.zobozdravstvo-prenadent.si

obnova parketov

Ugodna ponudba
parketov,
laminatov, notranjih
vrat po meri

www.parketline.si
031 628 295

Parketline
talne obloge

V SODELOVANJU Z

CENTER USTNE HIGIENE

ZOBOZDRAVSTVO, USTNA HIGIENA, PROTETIKA, ESTETSKO ZOBOZDRAVSTVO

Za lep in zdrav nas meh!

Cikava 38a
1290 Grosuplje
gsm: 051 797 797
t: 01 7865 424

e: info@center-ustne-higiene.si

WWW.CENTER-USTNE-HIGIENE.SI

Napoved dogodkov

Datum / ura	Dogodek	Lokacija	Organizator
sobota, 23. 11. ob 17.00 uri	ODBOJKA: ATK GROSUPLJE – VITAL LJUBLJANA (2. liga zahod – 6. krog)	Športna dvorana Brinje Grosuplje	Odbojkarsko društvo Flip-Flop
sobota, 23. 11. ob 20.00 uri	KOŠARKA – moški: GA GROSUPLJE – ELEKTRA ŠOŠTANJ (1. liga – 6. krog)	Športna dvorana Brinje Grosuplje	Košarkarski klub Grosuplje
četrtek, 28. 11. ob 18.30 uri	KOŠARKA – ženske: GROSUPLJE – PARTIZAN (Beograd) (Mednarodna ženska regionalna liga – 5. krog)	Športna dvorana Brinje Grosuplje	Košarkarski klub Grosuplje
sobota, 30. 11 ob 17.30 uri	KOŠARKA – ženske: GROSUPLJE – TRIGLAV (1. liga – 6. krog)	Športna dvorana Brinje Grosuplje	Košarkarski klub Grosuplje
sobota, 30. 11 ob 20.00 uri	ROKOMET: GROSUPLJE – VELIKA NEDELJA CARRERA OPTYL (1. B liga – 9. krog)	Športna dvorana Brinje Grosuplje	Rokometni klub Grosuplje
torek, 3. 12. od 8.30 do 12.30 ure	TA VESELI DAN KULTURE 2013, dan odprtih vrat: brezplačne ustvarjalne delavnice	Kulturni dom Grosuplje	ZKD Grosuplje
torek, 3. 12. ob 19.00 uri	TA VESELI DAN KULTURE 2013, dan odprtih vrat: Kulturna slovesnost ob izidu zbornika ob 40. obletnici	Kulturni dom Grosuplje	ZKD Grosuplje, Občina Grosuplje
torek, 3. 12. ob 20.00 uri	TA VESELI DAN KULTURE 2013, dan odprtih vrat: ZGODOVINSKI PREPLET, otvoritev razstave	avla Kulturnega doma Grosuplje	ZKD Grosuplje, Občina Grosuplje
četrtek, 5. 12. ob 18.30 uri	KOŠARKA – ženske: GROSUPLJE – VOJVODINA (Mednarodna ženska regionalna liga – 6. krog)	Športna dvorana Brinje Grosuplje	Košarkarski klub Grosuplje
sobota, 7. 12. od 9.00 do 13.00 ure	gledališče: IGRA DOGAJA s Simono Zorc Ramovš ter Janom Pimatom	Kulturni dom Grosuplje	ZKD Grosuplje
sobota, 7. 12. ob 17.00 uri	ODBOJKA: ATK GROSUPLJE – CALCIT VOLLEYBALL II (2. liga zahod – 8. krog)	Športna dvorana Brinje Grosuplje	Odbojkarsko društvo Flip-Flop
sobota, 7. 12. ob 20.00 uri	KOŠARKA – moški: GA GROSUPLJE – MARIBOR MESSER (1. liga – 8. krog)	Športna dvorana Brinje Grosuplje	Košarkarski klub Grosuplje
nedelja, 8. 12. ob 16.00 uri	Josip Vandot, prir. Tone Partljič; KEKEC JE PAČ KEKEC, otroška predstava	Kulturni dom Grosuplje	gledališka skupina KD sv. Mihaela Grosuplje, ZKD Grosuplje
sobota, 14. 12. ob 10.00 uri	Lewis Carroll, prir. Irena Žerdin: ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI, otroška predstava, predpremiera	Kulturni dom Grosuplje	Gledališče HIŠKA, OŠ LA Grosuplje&KD Teater
sobota, 14. 12. ob 16.00 uri	MIKLAVŽ IN DEDEK MRAZ PRI NAS, kulturna prireditev z obdaritvijo	Kulturni dom Spodnja Slivnica	KD Spodnja Slivnica
sobota, 14. 12. ob 17.30 uri	KOŠARKA – ženske: GROSUPLJE – DOMŽALE (1. liga – 8. krog)	Športna dvorana Brinje Grosuplje	Košarkarski klub Grosuplje
sobota, 14. 12. ob 20.00 uri	ROKOMET: GROSUPLJE – SLOVENJ GRADEC 2011 (1. B liga – 11. krog)	Športna dvorana Brinje Grosuplje	Rokometni klub Grosuplje
sobota, 21. 12. ob 18.00 uri	DECEMBRSKO RAJANJE, novoletna vokalna prireditev	Gasilski dom Polica	KD Polica
sobota, 21. 12. ob 18.00 uri	BOŽIČNO NOVOLETNI KONCERT, vokalno inštrumentalni koncert	Kulturni dom Spodnja Slivnica	KD Spodnja Slivnica
sobota, 21. 12. ob 19.00 uri	PREDBOŽIČNA PRIREDITEV, vokalno inštrumentalni koncert	Kulturni dom Račna	KD Franceta Prešerna Račna, PŠ LA Kopanj
nedelja, 22. 12. ob 19.00 uri	GLASBENI BOŽIČ Z BIG BANDOM GROSUPLJE, jazz koncert	Kulturni dom Grosuplje	KD Big Band Grosuplje
ponedeljek, 23. 12. ob 18.00 uri	BOŽIČNA PRODUKCIJA, plesna predstava s stili hip hopa, breakdanca, street shova, popa, otroških plesov	Kulturni dom Grosuplje	Plesni klub SPOT
četrtek, 26. 12. ob 15.00 uri	BOŽIČNI KONCERT, vokalno instrumentalni koncert	Kulturni dom Žalna	KD Samorastnik Žalna